

ISÚ KONTAKTY:

Institut Svazu účetních, a.s.

V Tűních 15, 120 00 Praha 2
Telefon: 296 208 220-7
Fax: 296 208 228
E-mail: isu@svaz-ucetnich.cz
vzdelavani@svaz-ucetnich.cz
certifikace@svaz-ucetnich.cz
www.svaz-ucetnich.cz/isu

Bankovní spojení:
HVB Bank Czech Republic, a.s.
nám. Republiky 3a, 110 00 Praha 1
č. účtu: 0208280005/2700
IČ: 26497671
DIČ: CZ26497671

Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo, s.r.o., Studijní středisko Praha

V Tűních 15, 120 00 Praha 2
(od 1. 9. 2007) Hyberská 24 110 00 Praha 1
Tel.: 222 966 145
Fax: 296 208 228
E-mail: zacharova@svse-praha.cz
www.svse-praha.cz

Svaz účetních - Hlavní výbor

Štěpánská 28
110 00 Praha 1
Tel.: 224 042 015
Fax: 224 042 915
E-mail: sekretariat@svaz-ucetnich.cz
www.svaz-ucetnich.cz

Komora certifikovaných účetních

Štěpánská 28
110 00 Praha 1
Tel.: 224 041 019
Fax: 224 042 915
E-mail: info@komora-ucetnich.cz
www.komora-ucetnich.cz

Svaz účetních – Metodická sekce

Jugoslávská 567/16, 120 00 Praha 2
Tel.: 221 505 400
Fax: 221 505 313
E-mail: metodika@ucetni.cz
www.ucetni.cz
www.ucetniporadce.cz

Svaz účetních – Sekce výstav a služeb

Štěpánská 28, 110 00 Praha 1
Tel.: 224 041 014, 224 043 014
Fax: 224 042 915
E-mail: info@lionline.cz
www.lionline.cz

Vážení čtenáři,

bulletin, který dostáváte do rukou v období dovolených, je tentokrát více nabit informacemi, než je v tuto dobu obvyklé.

V roce desátého výročí svého vzniku se Systém certi-

fikace a vzdělávání účetních v ČR dočkal zásadní inovace, která do jisté míry následuje vývoj a zavedení nové kvalifikace ACCA.

Dochází k zásadní změně pravidel systému, umožňující např. vstup do 3. stupně systému absolventům středních škol a zkoušky v tomto stupni lze skládat postupně a nikoli najednou, jako tomu bylo doposud.

Velmi příjemnou novinkou je uznání zkoušky IFRS Specialista jako rovnocenné se zkouškou IAS/IFRS – Konsolidace v systému certifikace a tudíž je v případě vstupu do 3. stupně systému uchazeči uznána. Z praktických důvodů dochází od prosincového termínu ke sloučení obou zkoušek podle stejných pravidel. Informace o změnách pravidel naleznete v příloze bulletinu, kam tematicky patří.

Přinášíme vám také informace o červnovém jednání IAESB a navazujícím mezinárodním semináři ke vzdělávání a kvalifikaci účetních v Praze. Dozvěděli jsme se mnoho o práci tohoto Výboru pro mezinárodní vzdělávací standardy pro profesní účetní a mohli si společně s dalšími účastníky semináře ujasnit názory na další vývoj a úkoly, které nás v oblasti vzdělávání čekají.

V rámci mezinárodní spolupráce Svazu účetních a Institutu jsme se zúčastnili kongresu ke 100. výročí založení Asociace účetních Polska a Regionálního setkání IFAC, které na kongres navazovalo. Věříme, že informace a požadavky vznesené na tomto setkání za účasti prezidenta IFAC Fermína del Valle přinesou pozitivní vývoj v oblasti podpory regulace účetní profese v našem regionu. Příští regionální setkání IFAC by se mělo odehrát v Praze a mohlo by tak ještě více podpořit naše úsilí o zlepšení postavení účetní profese v ČR.

Přeji vám hezký zbytek léta a načerpání sil potřebných pro náročnou práci i studium v druhé polovině roku.

Věroslav Sobotka

Bulletin ISÚ 3/2007

Periodikum registrované pod ev. číslem MK ČR E 13716

Vydává:

Institut Svazu účetních, a. s.
V Tůních 15
120 00 Praha 2

Odpovědný redaktor:

Věroslav Sobotka

Redakce a inzerce:

Telefon: 296 208 220-7

E-mail: bulletin@svaz-ucetnich.cz

Redakční uzávěrka tohoto vydání:

25. 7. 2007

Distribuce zdarma

akciová společnost

Tisk Horák a. s.

Drážďanská 83A

400 07 Ústí nad Labem

www.tiskhorak.cz

kancelář Praha, Hálkova 2

120 00 Praha 2

OBSAH:

Str. 4–6

Systém certifikace je tu 10 let

Krátké připomenutí vzniku Systému certifikace a vzdělávání účetních v ČR a poděkování českým i zahraničním kolegům, kteří se na podíleli na vývoji systému.

Str. 5–7

Rozhovor s prezidentem Svazu účetních Ing. Lubomírem Harnou

Z rozhovoru se mj. dozvíme, jak vznikala myšlenka vytvořit systém certifikace účetních a o chystané transformaci Svazu účetních, o které by se mělo jednat na mimořádném sněmu SÚ.

Str. 8

IAESB zasedal v Praze

Výbor pro mezinárodní vzdělávací standardy účetních zasedal ve dnech 25. – 27.6. v Praze a projednal Strategický a operační plán IAESB na léta 2007 – 2009, IEPS k výuce etiky, otázky posuzování praxe, IT pro profesní účetní a řadu dalších dokumentů.

Str. 9–11

Mezinárodní seminář Vzdělávání a kvalifikace účetních

IAESB, Svaz účetních, Komora auditorů ČR a Institut Svazu účetních uspořádali seminář s účastí členů a technických poradců IAESB a zahraničních hostů z Maďarska, Francie a Nizozemí.

Str. 12–13

ACCA v ČR

Ředitelka zastoupení ACCA pro Českou republiku, Slovensko a Maďarsko nás ve svém článku seznámí s historií i aktuálními úkoly ACCA.

Str. 13

Profesionalita a etika

Pozvánka na seminář ACCA 5. září v Andel's hotelu, který bude pojednávat o profesních hodnotách, kulturním a etickém managementu a potřebě podpory globálních účetních profesionálů.

Str. 14

Andrew Harding v ISÚ

Informace o jednání s výkonným ředitelem ACCA pro strategii a rozvoj.

Komora certifikovaných účetních má nového předsedu

Ing. Martin Unzeitig, FCCA je novým předsedou KCÚ od května t.r.

Str. 15–19

Závaznost evropského práva v oblasti DPH

Autor článku Ing. Jan Rambousek, vedoucí sekce DPH KDP ČR vysvětluje zásady aplikace komunitárního práva v oblasti DPH v ČR a kdy se jím musíme nebo nemusíme řídit.

Str. 20

SVŠE Znojmo – studijní středisko Praha má za sebou první rok

O výsledcích studentů pražského střediska SVŠE Znojmo a dalších plánech, nových prostorách atd. informuje vedoucí střediska Lucie Zachařová.

Str. 21

Kvalifikace IFRS Specialista

Vyhodnocení zkoušky IFRS Specialista z června t.r.

Odborné jazykové vzdělávání certifikovaných účetních v Praze.

Str. 22–23

Aktuální nabídka profesního vzdělávání

Vybrané vzdělávací akce z nového katalogu září 2007 – únor 2008.

Str. 24

100 let Asociace účetních Polska

Informace z kongresu Asociace účetních Polska ve Varšavě v květnu t.r.

Str. 25

Regionální setkání IFAC

Prezident IFAC Fermín del Valle a další funkcionáři IFAC jednali ve Varšavě s představiteli účetních a auditorských organizací středoevropského regionu o současných problémech v oblasti účetnictví.

Str. 26

Informace z IFAC

Aktuality o činnosti IFAC v oblasti malých a středních praxí, návrhu IFRS pro malé a střední podniky, průzkumu finančního výkaznictví atd.

ACCA : Svaz účetních 8 : 1

Minireportáž o debaklu týmu Svazu účetních v utkání o putovní pohár ACCA

Str. 27

Význam odborné certifikace při hledání nového zaměstnání

Miroslava Barčová ze společnosti Robert Half International komentuje situaci na trhu pracovních sil v oblasti požadavků na účetní profesi.

Str. 28

EMAA zasedala v Koblenzi

Informace o jednání European Management Accountants Association.

PŘÍLOHA:

Str. II–III

Změny pravidel Systému certifikace a vzdělávání účetních v ČR

Str. IV

IFRS – nový sylabus sloučené zkoušky IAS/IFRS

Str. V–XVII

Výsledky zkoušek v červnu 2007 a komentáře zkušebních komisařů

Str. XVIII

Příprava na zkoušky v systému certifikace – prosinec 2007

Str. XIX

Doporučené studijní prameny

Str. XX

Seznam partnerských organizací

Certifikace je tu 10 let

V září oslaví Systém certifikace a vzdělávání účetních v ČR první významné jubileum – deset let od zahájení činnosti. 23. září 1997 byl systém certifikace za účasti zástupců EU a ACCA poprvé prezentován na veřejnosti a začali se do něj hlásit první zájemci. Za dobu své existence si certifikace vydobyla vysoké renomé a dnes je v odborných kruzích známa jako česká ACCA. Do 15. 7. 2007 se do systému certifikace přihlásilo přes 9200 zájemců, z nichž 4202 získalo certifikát, z toho 3045 účetních asistentů, 982 bilančních účetních a 176 účetních expertů.

Stojí za to připomenout, kdo stál u zrodu systému certifikace.

Systém vznikl v rámci projektu Harmonizace účetnictví v ČR s normami Evropské unie. Tento projekt byl řízen podle pravidel EU tzv. Steering Committee, orgánem složeným z odborníků ministerstva financí, profesních organizací, účetních a auditorských firem a vysokých škol.

Je dobré si připomenout, že na finální fázi přípravy systému certifikace pracoval užší tým, jehož členy byli:

Prof. Ing. Rudolf Schroll, DrSc. – vynikající odborník v oblasti manažerského účetnictví, uznávaný ve světě, skvěle jazykově vybavený. Od počátku 90. let vedl jednání se zahraničními partnery.

Ing. Jana Stará, ředitelka PMU Phare na ministerstvu financí

Ing. Lubomír Harna – prezident Svazu účetních

PhDr. Jaroslav Louka – vedoucí tehdejšího vzdělávacího centra Svazu účetních

JUDr. Věroslav Sobotka – manažer mezinárodních projektů Svazu účetních

Poděkování patří rovněž dalším členům Steering Committee, kterými byli:

Ing. František Havel – tehdejší ředitel odboru metodiky účetnictví na ministerstvu financí

Prof. Ing. Jaromír Báča, CSc. – vedoucí katedry účetnictví na VŠE a viceprezident Svazu účetních (do roku 1993 prezident SÚ)

Bernard Kleiner, francouzský účetní expert a ředitel firmy DKM Salustro Reydel.

Za spolupráci na systému bychom rádi poděkovali zahraničním expertům EU:

Prof. Alain Burlaud
Prof. Serge Evraert
Prof. Ian F Y Marian
Dr. Gert Karreman

Kolegům z ACCA:

Michael Sleight
Graham Carr
Muir Brown
Laura Baile

System certifikace účetních si velmi rychle vydobyl uznání v zahraničí.

V roce 1999 uznala Evropská asociace manažerských účetních (*European Management Accountants Association – EMAA*) úroveň certifikátu bilanční účetní jako srovnatelnou s titulem „*Bilanzbuchhalter*“ v členských zemích EMAA (Rakousko, SRN, Švýcarsko). Tato deklarace je přílohou zmíněného certifikátu.

V červenci 2001 provedla Komora francouzských účetních expertů (*Ordre des Experts-Comptables - OEC*) analýzu Systému certifikace účetních v ČR a jeho srovnání s požadavky 8. Direktivy Rady EU, doporučeními IFAC (*IEG 2, 9 a 11 a Studie č.1*) a Doporučením UNCTAD (Hlavní požadavky na národní kvalifikaci účetní profese - *UNCTAD/ITE/EDS/9 Spojené národy, 1999*). Atest vydaný OEC potvrzuje shodu systému se zmíněnými referenčními materiály ve všech podstatných rysech.

V roce 2001 podepsaly ACCA a Svaz účetních deklaraci o spolupráci a vzájemném uznávání zkoušek. Základem pro tuto dohodu bylo ověření kvalit systému certifikace a zkouškových procesů ze strany ACCA. Prvořadým cílem spolupráce je neustálý rozvoj kvalifikace účetních.

Na kongresu EAA v dubnu 2004 v Praze byl systém certifikace uváděn jako příklad profesní kvalifikace splňující vysoké požadavky na strukturu a obsah sylabů, náročnost zkoušek a ověření praxe.

Profesor Alain Burlaud – ředitel IN-TEC v Paříži (Národní institut ekonomických a účetních studií) a jeden z konzultantů EU, který se podílel na vytvoření systému, považuje systém certifikace za vůbec nejkvalitnější národní kvalifikaci v zemích střední a východní Evropy.

Jonathan Beckerlegge – prezident ACCA v roce 2003, v březnu navštívil Prahu a zúčastnil se slavnostního otevření prvního zastoupení ACCA ve střední a východní Evropě. Při této příležitosti poskytl našemu bulletinu rozhovor, z kterého vyjímáme krátký úryvek:

Máte jistě přehled o úrovni kvalifikačních systémů v jednotlivých zemích světa a Evropy. Kam byste na pomyslném žebříčku zařadil systém certifikace účetních v ČR ?

To je velmi těžká otázka a je složité určit místo na stupnici např. od jedné do deseti. Víím, že certifikace Svazu účetních (za zmínku stojí, že angličtí kolegové z ACCA včetně pana prezidenta používají už delší dobu slovo certifikace v původní české výslovnosti) je pojata velmi náročně. Uvedu příklad: ACCA poskytuje absolventům certifikace nejvyšší počet výjimek ve svém zkouškovém systému, jak je jen možné. My máme 14 zkoušek a držitelům certifikátu stupně účetní expert udělujeme devět výjimek – uznáváme jim 9 zkoušek v našem systému. Více výjimek neudělujeme nikomu ve světě. Myslím, že sám tento aspekt hovoří jasně o vysokém hodnocení úrovně certifikace.

Děkuji Vám za Váš názor, který nám velice lichočí a hlavně nás vzbuzuje. Jak víte z našich informací, certifikace účetních není v ČR vyžadována zákonem a je tedy dobrovolná. Přesto máme více než 6 400 studentů. Co byste vzkázal našim studentům a případným zájemcům o certifikát Svazu účetních?

Především bych zopakoval, že získávají velmi vysokou kvalifikaci. Bylo by jistě lepší, kdyby certifikaci vyžadoval zákon. Ale oni mají nyní vedoucí pozici v profesi a mají velmi platnou kvalifikaci. V případě, že certifikace bude vyžadována zákonem, budou mít najednou velký předstih v oboru. Certifikace je však

také dobrá výchozí pozice pro získání kvalifikace ACCA, kterou mohou dosáhnout snadněji po složení pouhých 5 zkoušek. Mohou tedy získat kvalifikaci akceptovatelnou ve 160 zemích světa. Absolventi certifikace mají kvalifikaci velmi, velmi vysoké úrovně.

■
Přes poměrně dlouhou dobu existence vzbuzuje systém stále živé diskuse. Na jedné straně je chválen pro svoji vysokou úroveň srovnatelnou se špičkovými kvalifikačními systémy v zahraničí a nesporný přínos ke zvyšování odbornosti profesních účetních, na straně druhé je mnohdy kritizován právě pro své vysoké požadavky a obtížnost, přičemž certifikáty vlastně podle současné právní úpravy nikdo nevyžaduje. Praxe nám však ukazuje, že o držitele certifikátů Svazu účetních je stále velký zájem a na trhu práce jich je nedostatek, což potvrzují renomované personální společnosti.

O tom, že systém má svoji kvalitu a význam, svědčí i zaznamenané pokusy o plagiátorství. Několikrát byl systém opsán slovo od slova a nabízen pouze s jinými názvy jednotlivých stupňů a v současné době je jeden z těchto případů projednáván u soudu. V jednom případě byly zneužity názvy jednotlivých stupňů, které jsou registrovány jako ochranná známka Svazu účetních, doposud však nepadlo soudní rozhodnutí. Jak jsme byli informováni, na obdobné situace jsou zvyklí rovněž v ACCA.

K tomu jak se systém certifikace vyvíjel, se vrátíme s podrobnými statistickými údaji v listopadovém a následně březnovém bulletinu, který vyjde v období, kdy uběhne 10 let od prvních zkoušek v systému certifikace v únoru 1998.

Věroslav Sobotka

Rozhovor s prezidentem Svazu účetních Ing. Lubomírem Harnou

Pane inženýre, úvodem dovoluji, abych čtenářům připomněl, že prezidentem Svazu účetních jste od roku 1993, jste rovněž členem Komory auditorů a v letech 2004–2006 jste byl předsedou Komory certifikovaných účetních. Jste také jedním z prvních držitelů certifikátu nejvyššího stupně Účetní expert a na procesu vzniku systému certifikace účetních jste se podílel od jeho počátku v roce 1995. Jste autorem řady publikací, z nichž ty poslední se věnují nejvíce tématu konsolidace a jste rovněž spoluautorem učebnice IAS/Konsolidace pro systém certifikace účetních a zkušebním komisařem pro tento předmět. Vynechal jsem něco nebo to bude takto stačit? (žertuji)

Myslím, že to stačí, jen bych upřesnil, že nutnost řešit systematicky kvalifikaci účetních jsme si ve Svazu účetních uvědomili již počátkem devadesátých let, kdy do roku 1995 (zahájení realizace stávajícího projektu certifikace účetních) byly realizovány dílčí konzultační projekty a přípravné činnosti.

Důvodem tohoto rozhovoru je 10. výročí vzniku Systému certifikace a vzdělávání účetních v ČR, který vytvořil Svaz účetních ve spolupráci s ACCA.

Jak vůbec myšlenka na vytvoření systému certifikace účetních vznikla?

Rekl bych, že zde byly dva impulsy – vnitřní a vnější. Tím vnitřním rozumím především zkušenost z jedné z největších akcí, kterou Svaz účetních realizoval. Jednalo se o smlouvu s Ministerstvem financí ČR, na základě které se Svaz účetních zavázal vyškolit ve velmi krátké době celou účetní veřejnost v tehdejší Československé federativní republice v reformě účetnictví, která byla realizována na základě zákona o účetnictví z roku 1991 a spuštěna od 1. 1. 1993. K tomu začal připravovat Svaz účetních široký lektorský tým a právě v této souvislosti byla zjištěna velmi rozdílná úroveň teoretických i praktických znalostí adeptů, kteří se o účast v lektorském týmu ucházeli. A právě tehdy jsme si začali více

než jindy uvědomovat potřebu rozlišení kvalifikovaných účetních od těch ostatních, kteří se také prezentovali jako účetní ke škodě svých zaměstnavatelů či klientů.

Tím vnějším impulsem pak bylo zjištění, že ve vyspělých zemích znamená účetní něco úplně jiného, než co bylo zakotveno v představách naší široké veřejnosti po 40 letech devastace tohoto pojmu. Že jde o označení kvalifikace týkající se špičkových profesí zařazovaných pro svou podobnost do zvláštní skupiny profesí ochraňující klienta – lékaři, právníci a účetní. Ovšem také to, že vysoký společenský respekt a vážnost není účetnímu dána automaticky, ale je vykoupena vysokou odborností jak teoretickou, tak praktickou a také splněním vysokých nároků na etiku. A zatímco lékaři či právníci ochraňují především zájmy svého klienta, dopad činnosti účetního je širší, neboť nejde jen o ochranu majetku a hospodaření klienta, ale ekonomický úspěch klientů či zaměstnavatelů je součástí úspěchu či neúspěchu fungování ekonomiky celé země.

Takže certifikace účetních byla zavedena jako jediná možná reakce na tyto impulsy. A nebyl ani velký prostor pro úvahy, zda vymýšlet něco originálnějšího či jak ji zavést, když všude kolem (tedy směrem na západ) již dlouhodobě existují osvědčené systémy. Stejně tak, jako bylo třeba po roce 1989 začít znovu u nás zavést demokracii či tržní hospodářství.

Mluvil jste tady o důležitosti účetní profese pro národní hospodářství každé země. Mohl byste v tomto ohledu nastínit svoje konkrétní poznatky o účetní profesi v jiných zemích?

Jak jsem již nastínil, možnost navazování kontaktů s účetními institucemi ve vyspělých západních zemích, která se otevřela po roce 1989, přinesla poznatky i o způsobu regulace účetní profese v těchto zemích. Nejprve jsme si museli vyjasnit související základní pojmy, jejichž pochopení je nezbytné a bohužel se stále u nás setkáváme s neznalostí a nevyjasněním základních atributů. Jednak jde o rozdíl mezi kvali-

fikací a profesí. Pojem jako „Certified Accountant“ nebo „Chartered Accountant“ je označení (špičkové) kvalifikace, nikoliv profese. V podmínkách Velké Británie je pak tato kvalifikace nezbytná pro výkon celé řady účetních profesí, mezi které se řadí auditor, účetní či finanční nebo daňový poradce, hlavní účetní či poskytovatel účetních služeb apod. Stejně tak pojem Expert Comptable ve Francii znamená kvalifikaci, kterou musí mít každý účetní, který nabízí své služby na trhu a je také nezbytná pro výkon profese auditora.

Dalším problémem je pochopení rozdílu mezi vzděláním a profesní kvalifikací. Takže se stále setkáváme s názorem, že absolvování školy je přece dostatečná kvalifikace k výkonu povolání. To možná ano, ale nikoliv k výkonu profese, jako je účetní. Zatímco školské vzdělání je zaměřeno především na získání poznatků a schopností, profesní příprava je zaměřena na získání konkrétních profesních dovedností s minimalizací rizika poškození klienta či zaměstnavatele. Prostě čerstvý absolvent lékařské fakulty nemůže druhý den samostatně provádět složitou chirurgickou operaci, absolvent ekonomické školy pak vést účetnictví a sestavovat účetní závěrku. K tomu je třeba absolvovat dostatečnou praxi doplněnou případně o další teoretické poznatky zaměřené na praktickou aplikovatelnost teorie. A na to je zaměřen systém certifikace účetních, kde jdou požadované znalosti více do hloubky, než je tomu na školách a většina učebnic obsahuje praktické příklady.

Nejen v Británii a Francii, ale na celém světě (v minimálně 118 zemích, jejichž účetní instituce jsou členy mezinárodní federace účetních – IFAC) platí, že účetní profese jsou regulovány především na základě zásad ověřování kvalifikace, ověřování udržování této kvalifikace (kontinuální profesní vzdělávání) a dodržování etického kodexu.

Když pomíneme nedostatečnou úpravu obsaženou v živnostenském zákoně, nemá v České republice účetní profese žádné legislativní zázemí. Proč tomu tak je?

Protože se po revoluci řešily jen ty nejpalčivější problémy – potřeba auditu a daňového poradenství. Protože zde bylo těch nešťastných 40 let, na základě kterých se ještě dnes setkáváme často s názorem, že účetnictví je jakási nutná evidence sloužící především ke správnému vykázání daní. Protože rodící se podnikatelská sféra mimo vliv zahraničních kapitálových účastí se orientovala především na věcnou stránku obsahu podnikání, zatímco ekonomické otázky se mnohým jevíly a často ještě jeví jako druhořadé. A pak se nelze divit, že je zde zatím nízká poptávka po kvalifikovaných účetních. Většina podnikatelů neví, co všechno by měli od účetních chtít a většina nedostatečně kvalifikovaných účetních neví, co všechno další by měli podnikatelům nabízet a zajišťovat. Míním tím především manažerské účetnictví, řízení financování, finanční analýzy atd., prostě komplexní řízení ekonomiky firmy. Zatím je to pořád otázka, co je třeba zajistit dříve („slepice nebo vejce“) – nabídku opravdu kvalifikovaných účetních nebo poznání podnikatelů o potřebě kvalitativně vyšší úrovně ekonomického řízení a tím zvýšení poptávky po skutečných účetních.

A bohužel si tyto skutečnosti zatím neuvědomují ani politici nebo kompetentní státní orgány, neboť je nutno stále řešit „naléhavější“ záležitosti. Přesto stále vyvíjíme tlak a iniciativy k dořešení i tohoto problému.

Poslední dobou se hovoří o transformaci Svazu účetních. Mohl byste nám přiblížit, co je cílem tohoto procesu a proč vlastně k transformaci má dojít?

Toto je velmi citlivá otázka. Svaz účetních vznikl jako instituce sdružující občany na zcela dobrovolném principu a členy se mohou dosud stát i zájemci z řad neúčetní veřejnosti. Vstupující fyzická osoba nebo firma samozřejmě projevuje souhlas se stanovami a cíli svazu a když to přeženu, jedinou další povinností je platit členské příspěvky. Jenže zmíněné účetní instituce ve vyspělém světě jsou postaveny na výrazně odlišném principu – sdružování účetních, kteří se mohou nazývat účetními, tzn. mají požado-

vanou kvalifikaci. Příslušná instituce pak plní většinou funkce označované jako „samoregulace profese“ a díky své vysoké odborné kapacitě plní roli partnera ostatním státním i jiným institucím včetně partnerství či členství v mezinárodních institucích. Poznatky z těchto zahraničních aktivit jsou pak zpětně přenášeny do domácího prostředí. Toto všechno si svými usneseními dal Svaz účetních do vínku, ale zatím je přechod k takovéto plnohodnotné a srovnatelné instituci v jakési poloviční fázi, kdy regionální členská základna svazu je postavena na původních dobrovolných a kvalifikaci nevyžadujících principech z období vzniku svazu v roce 1969 (tedy principech neslučitelných s pozicí účetních institucí ve vyspělých zemích) a zároveň vznikla organizační část Svazu účetních – Komora certifikovaných účetních, která je postavena již na oněch požadovaných principech. A je nyní diskutovanou otázkou, zda již není čas tuto „polovičitost“ důsledněji řešit.

Kdy se dozvíme něco bližšího, lze očekávat v dohledné době v tomto procesu nějaký posun?

V současné době probíhá v rámci Svazu účetních interní diskuse k této problematice, která směřuje k projednání těchto otázek na mimořádném sněmu Svazu účetních. Tento sněm by se měl uskutečnit v prosinci tohoto roku.

Závěrem bych se rád zeptal, co byste vzkázal našim studentům v systému certifikace

Hodně trpělivosti a pevných nervů při skládání zkoušek a samozřejmě vždy úspěch. Zároveň bych chtěl připomenout, že i když to tak ještě z hlediska nejbližšího okolí nevypadá, zařazují se svou certifikací do nadnárodní skupiny kvalifikovaných profesních účetních a doufejme, že samozřejmě uznání této certifikace ze strany zahraničních institucí brzy dospěje i do plnohodnotného uznání také v domácím prostředí.

Děkuji za rozhovor a přeji Vám i Svazu účetních hodně úspěchů.

Věroslav Sobotka

IAESB IFAC zasedal v Praze

Zasedání Výboru pro mezinárodní vzdělávací standardy účetních (IAESB IFAC) proběhlo ve dnech 25. – 27. 6. v Praze. Svaz účetních a Komora auditorů ČR jako členské organizace IFAC byly hostitelskými organizacemi a uspořádaly při příležitosti tohoto jednání ve spolupráci s Institutem Svazu účetních mezinárodní seminář na téma VZDĚLÁVÁNÍ A KVALIFIKACE ÚČETNÍCH.

Třídenní jednání IAESB bylo velmi pracovní a náročné, jak nasvědčuje i jeho program:

V úvodu zasedání proběhlo schválení zápisu ze zasedání v únoru 2006, poté přednesl svoji zprávu předseda IAESB Henry Saville a na něj navázala zpráva technického manažera, který vykonává organizační práci v období mezi jednáními IAESB a vede celou agendu. Na tomto zasedání již nahradil Simona Thompsona, představitele ACCA pro střední a východní Evropu v Praze v letech 2003–2005, David McPeak.

Další projednávaná témata:

1. Strategický a operační plán IAESB na léta 2007–2009. Diskuse k obdržným připomínkám na zveřejněný návrh a vypracování dokumentu k publikaci.

2. Výuka etiky - posouzení finálního návrhu IEPS dokumentu k publikaci. Jedná se o International Education Practice Statement – Sdělení k mezinárodní vzdělávací praxi (dříve používán název IEG – International Education Guideline). Toto sdělení napomáhá implementaci obecně přijímané „nejlepší praxe“ (best practice) ve vzdělávání a rozvoji profesních účetních.

3. Praxe – projednávány připomínky obdržené ke zveřejněnému návrhu a vypracování příslušného dokumentu.

4. IT pro profesní účetní – posouzení návrhu IEPS ke zveřejnění.

Zleva James M. Sylph – výkonný ředitel pro profesní standardy, David McPeak, technický manažer, Henry Saville - předseda IAESB, Ronan O'Loughlin – technický poradce a Simon Thompson, odstupující technický manažer

5. Rámec pro Sdělení k mezinárodnímu vzdělávání – diskuse k závěrům předloženým pracovní skupinou, schválení projektu a časového plánu.

6. Vztahy a komunikace

- s PIOB (Public Interest Oversight Board – Výbor pro dozor nad veřejným zájmem)
- s dalšími výbory IFAC
- UNCTAD – aktualizace curricula modelu UNCTAD
- IAAER

Mezi pracovními setkáními IAESB na nejvyšší úrovni, jako bylo to pražské, probíhá v mezidobí řada setkání s mezinárodními vzdělávacími institucemi, semináře, video-konference a konzultace.

Návrhy sdělení IFAC a další normy jsou pečlivě připravovány a nejprve podrobeny veřejné diskusi. Odpovědný člen IAESB po jejím vyhodnocení připraví paragrafované znění, o kterém se diskutuje na zasedání a schválí se definitivní přesné znění.

Diskuse ke všem bodům byla velmi detailní a někdy se střetávaly i hodně odlišné názory na řešení konkrétního problému.

Prof. Alain Burlaud přebírá od Ing. Harny čestný certifikát „Účetní expert“

Živě se např. diskutovalo o tom, zda vyžadovat, aby požadavky stanovené IES byly naplněny beze zbytku na nejvyšší možné úrovni. Jak poznamenal Alain Burlaud, jedná se o určitou představu, naplnění snu IFAC, mít jednotnou účetní profesi na vysoké úrovni. Realita je však jiná. Je nutné počítat s tím, že v některých zemích to bude jen úroveň např. „Accounting Technician“ (u nás účetní asistent). Pro tyto, zejména rozvojové země, je Technician stejně důležitý jako jinde „Certified Accountant“. To, že požadavky na tento stupeň kvalifikace jsou nižší, ještě neznamená, že jde o nízkou kvalitu. Technician musí také splnit stanovené kvalifikační požadavky, zkoušky, praxi atd. Jedná se o ucelený soubor požadavků, který vytváří kvalifikaci určité úrovně a zakládá předpoklady pro plnění úkolů pro veřejnost a klienty ze soukromého sektoru. Nejedná se tedy o nic podřadného nebo jakousi náhražku.

I z tohoto důvodu se stanovuje nejvyšší a nejnižší mez standardů. Početná základna „techniků“ vytváří podmínky pro budoucí rozvoj. Je tedy třeba mít na paměti i zjednodušené standardy. V zemích, kde se již aplikují IFRS, je samozřejmě zapotřebí vyšší kvalifikace a to do doby, než si země vychová vlastní „Certified Accountant“, nahrazují služby mezinárodních poradenských firem. vs

Součástí programu, který pro IAESB připravil Svaz účetních, byla i večeře na parníku

Vzdělávání a kvalifikace účetních

Mezinárodní seminář se konal 28. 6. v hotelu Angelo a na program byla následující témata:

Program dopolední části:

Seminář zahájil předseda IAESB Henry Saville a poté přednesli úvodní příspěvky prezident Svazu účetních Ing. Lubomír Harna a prezident Komory auditorů ČR doc. Vladimír Králíček.

Úkoly IAESB, mezinárodní vzdělávací standardy pro účetní

Henry Saville, předseda IAESB

Vývoj ve vzdělávání účetních v regionu

Vývoj ve vzdělávání účetních v České republice

Alena Mrkvičková – viceprezidentka Svazu účetních a místopředsdkyně Komory certifikovaných účetních

Vývoj ve vzdělávání auditorů v České republice

Vladimír Králíček – prezident Komory auditorů ČR

Vývoj ve vzdělávání účetních v Maďarsku

Katalin Fekete – Komora auditorů Maďarska, viceprezident

Úkoly ve vzdělávání a kontrole kvality v souvislosti s 8. direktivou EU

Bernard Kleiner – Komora účetních expertů Francie, ředitel odboru mezinárodní spolupráce

Seminář zahájil Henry Saville

Mezinárodní vzdělávání účetních

Vzdělávání v oblasti etiky
David McPeak, technický manažer IAESB

Kontinuální profesní vzdělávání a rozvoj (KPV)

Ann Kilbride – předsdkyně pracovní skupiny IAESB pro otázky KPV

Henry Saville představil činnost IAESB (dříve pod názvem Education Committee), který vytváří vzdělávací standardy a směrnice. Transparentnost procesu tvorby standardů je zajišťována veřejnou diskusí k navrženým pracovním dokumentům a návrhům standardů. Členy výboru jsou účetní z praxe, akademici, představitelé soukromého sektoru, zástupci firemního fóra a PIOB.

Hierarchie norem IAESB je tříступňová. Kromě IES se jedná o tzv. *International Education Practice Statements* – Sdělení k mezinárodní vzdělávací praxi (dříve používán název IEG – *International Education Guideline*). Toto sdělení napomáhá implementaci obecně přijímané „nejlepší praxe“ (*best practice*) ve vzdělávání a rozvoji profesních účetních.

International Education Papers (IEP). Mezinárodní vzdělávací dokumenty.

Napomáhají diskusi nebo debatě o vzdělávání a vývoji otázek ovlivňujících účetní profese.

IEP 1 – Uznávání předkvalifikačního vzdělání

IEP 2 – Směřovat ke kvalifikovanému profesnímu účetnímu

IEP 3 – Metody ohodnocení

V nejbližší době bude zveřejněn diskusní dokument ke KPV jako IEP

Současné projekty IAESB

- IEPS k informačním technologiím (aktualizovaná IEG 11)
- IEPS k výuce etiky
- IEPS k otázkám praxe
- Diskusní dokument ke KPV – přístupy založené na výstupu.
- Účetní asistenti (*Accounting Technicians*) – posouzení možnosti vytvoření směrnice

(Dokončení na str. 10)

Bernard Klainer právě převzal čestný certifikát „účetní expert“

Vzdělávání a kvalifikace účetních

Gert Karreman děkuje Ing. Hernovi za ocenění své práce

(Pokračování ze str. 9)

Budoucí projekty IAESB

- Revize a aktualizace rámce pro mezinárodní vzdělávací sdělení
- Revize současných IES
- Vývoj směrnice pro členské organizace k měření implementace IES

Další informace ke vzdělávání účetních lze získat:

- Webové stránky IFAC – www.ifac.org – umožňují přístup ke všem standardům a velké škále směrnic a návodů pro účetní ve světě
- IFACnet – globální vícejazyčný vyhledávač, umožňující přístup k tisícům článků, nástrojů řízení a poradenství s poznatky s praxe
- Výbory s činností ve veřejném zájmu IFAC (IAASB, IAESB and IESBA) agenda zveřejňovaná na webu před zasedáními
- IEP 2 je k dispozici na: www.ifac.org/Education/Pronouncements.php

Katalin Fekete nás seznámila s podmínkami registrace certifikovaných účetních Maďarsku

- Certifikovaní účetní – registrovaní kvalifikovaní účetní, kteří jsou oprávněni zpracovat účetní závěrku. Právo registrace má ministerstvo financí.
- Auditori - registrovaní auditori jsou

oprávněni provádět statutární audit. Právo registrace má maďarská Komora auditorů

- Možnosti, jak se stát registrovaným certifikovaným účetním
  - VŠ vzdělání ekonomického zaměření + tři roky praxe = certifikovaný účetní
  - Jiné VŠ vzdělání + vzdělávací kurz včetně zkoušek + tři roky praxe po závěrečné zkoušce = certifikovaný účetní
  - SŠ vzdělání + profesní kvalifikace nižší úrovně + dva roky praxe + vzdělávací kurz včetně zkoušek + tři roky praxe
- Certifikovaní účetní lze získat pouze absolvováním povinných vzdělávacích kurzů
  - 400 hodin vzdělávacích kurzů (1–2 roky)
  - Zkoušky: 6 modulů, psané nebo/následné ústní zkoušky
- KPV založené na vstupu (vykázání absolvovaných hodin školení)
- 16 hodin ročně
- Organizováno vzdělávacími společnostmi
- Tréningový program musí být schválen ministerstvem financí a Národním výborem pro účetnictví www.mkvk.hu

Bernard Kleiner rozebral ve svém vystoupení úkoly ve vzdělávání a kontrole kvality v souvislosti s 8. direktivou EU

Co ovlivňuje kvalitu auditu? Je to

Aleš Křížek, country manager, RHI

způsobnost auditora nalézt chyby, případně podvody (ISA 240), což je otázkou kompetence auditora a předat zjištěná fakta, což umožňuje nezávislost auditora.

Způsobnost auditu předpokládá znalosti a dovednosti, přičemž znalost je výsledek jednak výuky, jednak tréninku. Dovednosti jsou pak výsledkem praxe. Požadavky na tyto činnosti jsou shrnuty v 8. direktivě EU v člácích 6 až 8, 13 a 10 – 11. Dále je kvalifikace auditorů v členských zemích IFAC upravena IES IFAC.

Vzdělávací rámec je pak doplněn o tzv. „společný obsah“, jehož požadavky budou závazné pro následující organizace: ICAEW, OEC, IDW WPK, ICAI, CNDC, NIVRA a ICAS. Jedná se

Katalin Fekete z maďarské komory přednáší o účtech během diskuse

o projekt, ke kterému se mohou dobrovolně přihlásit další profesní organizace. Obsah požadavků vyplývá z tabulky.

Semináře se zúčastnilo přes 60 zájemců z účetních a auditorských firem, vysokých škol, personálních agentur a členové či techničtí poradci IAESB. K jednotlivým bodům probíhala zajímavá diskuse a seminář byl všemi účastníky hodnocen jako velice přínosný. Henry Saville ocenil výměnu názorů, během které členové IAESB mohli získat řadu poznatků cenných pro další práci výboru.

K obsahu dalších vystoupení, zejména k oblasti etiky a KPV, se vrátíme na stránkách listopadového bulletinu.

Během semináře předal prezident Svazu účetních ing. Lubomír Harna čestné certifikáty stupně Účetní expert Gertu Karremanovi z Nizozemí a Bernardu Kleinerovi z Francie jako ocenění jejich přínosu pro vznik a rozvoj systému certifikace a vzdělávání účet-

ních. Den před seminářem převzal toto ocenění během jednání IAESB i prof. Alain Burlaud z Francie, který se semináře nemohl zúčastnit. Projev uznání a předání certifikátů vyznamenané velmi potěšilo a společně s nimi pociťovali radost i všichni, kdo s nimi měli příležitost v minulosti i nyní spolupracovat. Čestné certifikáty budou při nejbližší příležitosti ještě předány dalším spoluvůdcům systému certifikace prof. Serge Evraertovi z Francie a prof. Ianu F Y Marrianovi ze Skotska, kteří nemohli do Prahy přicestovat.

ODPOLEDNÍ PROGRAM POD ZÁŠTITOU INSTITUTU SVAZU ÚČETNÍCH, A.S.

Vzdělávání a certifikace účetních v České republice – 10 let systému certifikace účetních

Zahájení

Henry Saville, předseda IAESB
Jaroslav Louka, výkonný ředitel Institutu Svazu účetních, a.s.

10 let Systému certifikace účetních v ČR – Institut Svazu účetních, a.s.

Jaroslav Louka a Věroslav Sobotka, manažer mezinárodních vztahů

Kontinuální profesní vzdělávání certifikovaných účetních v ČR

Martin Unzeitig, předseda Komory certifikovaných účetních

ACCA v České republice

Katka Benešová – ředitelka zastupující ACCA pro Českou republiku, Maďarsko a Slovensko

Univerzitní vzdělávání účetních

doc. Ing. Petr Dvořák, Ph.D., Děkan Fakulty financí a účetnictví, Vysoká škola ekonomická

Situace na trhu pracovních sil v oblasti financí a účetnictví v České republice

Aleš Křížek, Country manager, Robert Half International

Věroslav Sobotka

Referential content

Disciplines	8th Directive Core business	IFAC (IES 1 to 6 & 11)	Common content
Financial accounting and reporting	X	X	X
Management control	X	X	X
Taxation	X	X	X
Law	X	X	X
Audit	X	X	X
Finance		X	X
Professional Ethic	X	X	X
Economy and management			
Economics	X	X	X
Business Environment		X	
Enterprise governance	X	X	
Business Ethics		X	
Financial markets		X	
Quantitative methods	X	X	X
Management	X	X	X
Strategy	X	X	X
Marketing		X	
International business	X	X	
Information system			
Data processing	X	X	X
Information, communication, languages			
Languages			X

ACCA v České republice

ACCA (The Association of Chartered Certified Accountants) byla založena 30. listopadu 1904 v Londýně ve Velké Británii jako The London Association of Accountants. Tenkrát se 8 mužů rozhodlo, že profese účetních by měla být otevřena všem zájemcům bez ohledu na jejich stavovské hodnoty a pohlaví.

Na začátku 20. století to byla čistě britská asociace, ale dnes ACCA působí na globální bázi. Jsme největší a nejrychleji rostoucí profesní organizace s 296 000 studenty a 115 000 členy ve 170 zemích světa. Naše profesní zkoušky se skládají ve 342 zkuškových centrech po celém světě.

Jeden z důvodů proč jsme nejrychleji rostoucí je ten, že jsme vůbec jako první profesní organizace začali zkoušet na základě Mezinárodních účetních standardů (IAS/IFRS).

ACCA je však mnohem více nežli jen „zkušební komise“ (Examination Board). Jsme globální profesní organizace se závazkem působit ve veřejném zájmu a posilovat účetní a finanční profesi.

Cíle ACCA jsou stejné jako při založení před 100 lety,

- poskytovat kvalitní profesní možnosti všem lidem během jejich pracovní kariéry,
- dosahovat a propagovat nejvyšší etické a kontrolní standardy,
- a být vedoucí silou v profesi.

První kancelář mimo území Velké Británie byla otevřena v roce 1913 v Jihoafrické republice. Od té doby ACCA otevřela 80 lokálních kanceláří a reprezentačních center po světě.

V lednu 2003 byla otevřena kancelář v Praze, která první dva roky působila jako regionální kancelář pro střední a východní Evropu. Slavnostního otevření kanceláře 24. března 2003 se zúčastnil prezident ACCA Jonathan Beckerlegge. Prvním ředitelem pražské kanceláře byl Simon Thompson, který koncem roku 2005 odešel pracovat jako technický manažer do IFAC. V roce 2005 se regionální aktivity přesunuly pod ACCA Irsko a pražská kancelář nyní zastřešuje Českou republiku, Slovensko a Maďarsko.

Registrace studentů v České republice do systému ACCA začaly řádně v roce 1991 a ihned po půlroce se konaly první zkoušky ACCA v Praze. Po 3 letech Česká republika získává první dva členy ACCA.

Dnes je v ČR 1 068 studentů a 563 členů, těch co mají nárok používat profesní titul ACCA za svým příjmením.

Jak jsem již zmínila v úvodu, ACCA začala nabízet profesní kvalifikace v roce 1904 ihned po svém založení. Již o rok

později jsme měli 312 členů, v roce 1949 to bylo 3 500 členů. O dalších dvacet let později 12 000 členů a v roce 1982 jsme měli 25 000 členů. Největší nárůst však nastal během 90. let 20. století, kdy se rozhodlo, že ACCA bude expandovat právě do střední a východní Evropy a kdy ACCA začala zkoušet jako první profesní organizace na základě IAS/IFRS.

	1905	1949	1970	1982	1992	2006
Students	700	8300	22 000	65 000	100 000	296 000
Members	312	3500	12 000	25 000	39 000	115 000

Vývoj v České republice se datuje od roku 1992, kdy se konaly první zkoušky ACCA. I zde byl největší nárůst počtu studentů během 90. let minulého století a pak také za poslední tři roky.

	1992	1995	2000	2002	2003	2006
Students	111	466	740	739	770	1024
Affiliates *)	2	6	25	24	31	41
Members	51	165	181	346	402	560

Díky pražské kanceláři počet nových studentů ACCA v posledních letech pravidelně narůstá. Potencionální zájemci mají možnost se nejdříve podrobně informovat jak o kvalifikaci, tak i o podmínkách studia, zkoušek a lokální kancelář jim pomůže i s registrací. Za zvyšování zájmu o naše kvalifikace také vděčíme spolupráci s lokálními partnery.

V roce 1996 a 1997 se ACCA ve spolupráci s holandskou profesní organizací Royal NIVRA zúčastnila projektu na vytvoření účetní kvalifikace v České republice. Tento projekt byl financovaný z programu PHARE. ACCA navrhla systém zkoušek a holandská organizace doporučila systém pokračujícího odborného vzdělávání, které je u profesní účetní kvalifikace nezbytné.

Systém certifikace a vzdělávání účetních v ČR byl vytvořen na základě předcházejícího sylabu ACCA, což umožnilo mj. vzájemné uznávání zkoušek. Úspěšný absolvent Certifikace „Účetní Expert“ se může přihlásit do systému ACCA a je mu uznáno 9 zkoušek z celkových 14. Po dokončení posledních 5 zkoušek a doložení 3 let praxe tak má možnost získat nejen lokální, ale i mezinárodní profesní účetní kvalifikaci. ACCA i její pražská kancelář nadále úzce spolupracují na rozvoji Systému certifikace účetních v ČR s Institutem Svazu účetních, který zabezpečuje realizaci tohoto systému.

V roce 2003 jsme uzavřeli s Komorou auditorů ČR a Svazem účetních dohodu o spolupráci při propagaci kvalifikace ACCA Diploma in International Financial Reporting (DiplIFR).

Na základě úspěchu kvalifikace ACCA DiplIFR vznikla v Institutu Svazu účetních její česká verze – IFRS Specialista, která vychází ze sylabu ACCA DiplIFR. Zkušební

komisařkou je členka ACCA a zkouška tak kopíruje stejnou odbornou náročnost. Výhodou je zkoušení v českém jazyce, což umožňuje větší dostupnost širší odborné veřejnosti.

ACCA ve svých profesních kvalifikacích uznává předcházející akademické vzdělání. Kandidáti tak mají možnost získat tzv. výjimky, možnost uznání některých zkoušek. Proto je pro nás důležité spolupracovat také s vysokými školami. Máme akreditační systém, v kterém je možné akreditovat jednotlivé studijní programy. Na základě této spolupráce je usnadněn vstup budoucím kandidátům do systému ACCA. Dále pak organizujeme prezentace nebo „Business Game“ pro studenty vysokých škol.

ACCA je profesní kvalifikace a je pro nás důležité, aby naši studenti a členové našli patřičně uplatnění na trhu práce. Mezi další partnery, se kterými spolupracujeme, patří firmy – zaměstnavatelé studentů a členů ACCA a to v jakémkoli soukromém sektoru. I zde máme akreditační systém ACCA Approved Employer, kde firmy získávají různé výhody pokud podporují a nabízejí tzv. best practice v rozvoji svých zaměstnanců.

V neposlední řadě mezi naše partnery patří personální agentury. Během loňského roku jsme uspořádali společně s Robert Half průzkum profesního uplatnění ACCA členů. Průzkumu se zúčastnilo celkem 123 členů a získali jsme tak informace nejen o jejich uplatnění na trhu práce, ale jak hodnotí nadstandardní profesní vzdělání, ať už ACCA či jakékoli jiné, zda vidí

přidanou hodnotu v odborném vzdělání, a také jsme zjišťovali, jak se na profesní vzdělání tváří jejich zaměstnavatelé.

Rok 2007 je pro ACCA velmi dynamický. Představili jsme nový syllabus hlavní kvalifikace ACCA a první zkoušky pod novým syllabem proběhnou v prosinci 2007. Celosvětově pořádáme sérii seminářů na téma „Profesionalismus a etika“. V Praze se bude konat tento seminář ve středu 5. září v Andel's hotel, Praha 5.

V květnu tohoto roku jsme také představili nové logo ACCA. Změna loga je

poslední součástí nové ACCA globální značky. ACCA byla vždy inovátorskou profesní organizací, což se odráží i v její globální identitě, která překračuje hranice jednotlivých kultur a států.

Nové zvýrazněné logo, které se poprvé objevilo na výročním zasedání ACCA, je navrženo tak, aby zvýraznilo odlišný image profese ACCA a bude používáno od září tohoto roku.

Závěrem bych chtěla jménem ACCA i její pražské kanceláře popřát Svazu účetních a Institutu Svazu účetních, a.s.

mnoho dalších úspěchů v rozvoji systému certifikace účetních při příležitosti 10. výročí jeho vzniku.

Katka Benešová
ředitelka kanceláře ACCA pro Českou republiku, Slovensko a Maďarsko

*)Affiliates – absolventi kvalifikace ACCA, kteří úspěšně složili všechny zkoušky. Ke získání členství v ACCA musí doložit 3 roky praxe v oboru a zažádat o členství v asociaci. Po přijetí do ACCA mohou používat za jménem titul ACCA. Po pěti letech členství se stávají „Senior members“, a používají titul FCCA.

Profesionalita a etika

Seminář z globální série ACCA 5. září 2007 v Andel's Hotelu

Každá profese potřebuje profesionály – jedince se schopnostmi, odbornými znalostmi a bezúhonností, kteří vzbuzují důvěru a respekt a poskytují nejlepší možný servis.

K dosažení profesního statutu vede nelehká cesta, plná usilovné práce, k jeho udržení je třeba celoživotní touha vyniknout a dále se rozvíjet. Aby se stal profesionál důvěryhodným, je třeba, aby si důležitost etického kodexu nejen uvědomoval, ale aby jej i sám praktikoval.

Nedávné události způsobily pochybnost o přístupu účetní profese k etice – vedly k otřesení důvěry, která je základem úspěchu každého účetního v jakékoli zemi.

Etika bohužel stále není v účetní profesi samozřejmostí. Výzva je jasná. Profese musí demonstrovat její důležitost tak, aby se etické chování stalo každodenní součástí profesního chování. Je třeba, aby si účetní osvojili etiku od začátku vstupu do profese a dali najevo svůj závazek dodržovat tyto principy chování i v průběhu celého profesního vývoje.

Profesní hodnoty by podle ACCA neměly být izolovanou součástí profesního výkonu, naopak by měly být základním kamenem každého jednání a chování.

Účetní, kteří mají statut člena ACCA, mohou prokázat, že mají etické dovednosti požadované společností a obchodním prostředím, vlastnosti, které se stávají stále důležitější v době, kdy se účetní profese stále více posouvá k posílení etického chování, regulací a zákonodárství.

V souvislosti se zavedením nové kvalifikace pořádá ACCA řadu navzájem propojených mítinků po celém světě, na které jsou zváni senior partneři ACCA působící v profesi, aby prodiskutovali témata, kte-

rým čelí účetní profese, jak se vyvíjí v čase. Každé setkání je příležitostí se více dovědět o kvalifikaci ACCA a o tom, jak ACCA předává profesní hodnoty studentům a kvalifikovaným účetním.

Podpora globálních účetních profesionálů

ACCA vidí profesionalitu jako soubor dovedností a zkušeností získaných studiem a praxí a také jako příslib dostát etickým principům chování, stojícím v popředí veřejného zájmu.

Mezní limit dovedností je testován různými formami hodnocení, například zkouškami. Čím náročnější je výkon dané profese, tím je i vyšší mezní limit pro požadované schopnosti a dovednosti. Stejně jako ACCA i mnoho dalších zavedených profesí vytvořilo profesní organizace podobného typu, aby podporovaly své členy, vytvářely a rozvíjely profesní standardy a zároveň dohlížely na to, aby veřejný zájem byl vždy na prvním místě.

Kulturní a etický management

Profesionální chování, etika a dodržování pravidel jsou rozhodující pro risk management a sustainability management, aby byl efektivní, ethics a compliance management by měl být praktický a nápomocný zaměstnancům, kteří se setkávají s etickými problémy a problémy dodržování pravidel.

V prezentaci se budeme zabývat následujícími otázkami:

Co přináší kulturní a etický management do Vaší společnosti a do každé jednotlivé

profese? Jaký je nejlepší globální a lokální postup?

Jak strukturovat ethics a compliance management?

Máte správné lidi na správných místech v odpovídající počtu?

Jaké nástroje a prostředky máte k dispozici při zvládnutí etiky a dodržování pravidel ?

Téma příspěvků: Směřovat globální standardy vstřícně profesionalismu

V programu semináře vystoupí:

Moyra Kedsle, členka Rady ACCA
Podpora globálního profesního účetního

Petr Kavalíř, CG Partners – Senior consultant
Kulturní a etický management – získání konkurenční výhody

Michael Al-Nassir Pedersen & Partners – Country Manager and Partner

Seminář proběhne v anglickém jazyce od 9.30–15.00 a jeho pořadatelem je pražské zastoupení ACCA.

Účast je zdarma včetně oběda. Prezence začíná v 9,00 hod.

Bližší informace a přihlášky:

Kateřina Valouchová
ACCA
Na Příkopě 9/11
110 00 Praha 1
tel: 222 240 855, fax: 224 239 720
e-mail: katerina.valouchova@cz.accaglobal.com

Andrew Harding v ISÚ

Výkonný ředitel ACCA pro strategii a rozvoj jednal společně s ředitelkou pražské kanceláře ACCA Katkou Benešovou 22. května 2007 v Institutu o otázkách další spolupráce.

Měli jsme možnost prodiskutovat otázky dalšího vývoje kvalifikace účetních a také se zeptat na názory ACCA na regulaci účetní profese a další problémy.

Andrew Harding nám poskytl mnoho zajímavých informací. Např.

v Irsku probíhá diskuse na téma regulace účetní profese zákonem, který by vyžadoval pro výkon účetní profese přesně stanovenou kvalifikaci. Řešení zatím naráží na problém s nekvalifikovanými účetními, které nelze tímto způsobem připravit o práci, a tak se posuzují otázky přechodného období atd.

Ve Velké Británii rovněž vystupuje do popředí požadavek kontroly profese a panuje názor, že v účetní firmě by měli převažovat účetní s kvalifikací. Trochu žertovně byl uveden příklad ze zákona o veterináři, který vyžaduje, aby firma poskytující veterinární péči, byla ovládána veterináři s kvalifikací. Např. při 15 lidech by mělo být nejméně osm s plnou kvalifikací.

Návštěvy kolegů z ACCA se vždy nesou ve velmi přátelském duchu a po každé je ze strany ACCA nabízena maximální pomoc při rozvoji kvalifikace účetní profese a systému certifikace.

Tentýž den se Andrew Harding zúčastnil v hotelu Renaissance ACCA Graduation Ceremony, kde předával diplomy ACCA novým absolventům této náročné kvalifikace.

vs

Komora certifikovaných účetních má nového předsedu

V dubnu t. r. odstoupila z funkce předsedkyně výboru Komory certifikovaných účetních Ing. Alena Mrkvičková. Od počátku května t. r. ji ve funkci nahradil Ing. Martin Unzeitig, FCCA.

Absolvent ČVUT, účetním expertem je od roku 2005, ACCA od roku 1998.

Do výboru Komory byl zvolen na loňském sněmu KCÚ v Brně.

V současné době zastává pozici vedoucího úseku účetnictví a výkaznictví Komerční banky, a.s., předtím působil např. v PricewaterhouseCoopers a ABN AMRO.

v.s.

OBSAH:

Str. II–III

**Změny pravidel Systému certifikace
a vzdělávání účetních v ČR**

Str. IV

IFRS specialista – SYLABY

Str. V–XVII

**Výsledky zkoušek v červnu 2007
a komentáře zkušebních komisařů**

Str. XVIII

Příprava na zkoušky v systému certifikace – prosinec 2007

Str. XIX

Doporučené studijní prameny

Str. XX

Seznam partnerských organizací

Změny pravidel systému certifikace a vzdělávání účetních v ČR

Komité pro certifikaci a vzdělávání Svazu účetních, projednal na svém řádném zasedání několik zásadních změn v pravidlech, kterými se řídí Systém certifikace a vzdělávání účetních v ČR. Dále Komité rozhodl pokračovat v dalším rozvoji systému a to v tom smyslu, že je třeba zrevidovat a inovovat jak strukturu Systému, tak i některá obsahová ustanovení a pravidla vztahující se k předmětovým osnovám a obsahovému zaměření zkoušek. K tomu účelu byl ustaven pracovní tým expertů, kteří mají za úkol zpracovat návrh na dílčí změny.

Přijaté změny pravidel

- Stávající pravidla systému certifikace platí v nezměněné podobě de facto od roku 1997. Byly koncipovány podle zkušeností ACCA a tehdejší situace. Akceptování celého souboru doporučených poradců ACCA do systému se ukázalo jako velice prozíravé jak z hlediska uznání Systému certifikace na mezinárodní úrovni, tak z hlediska jeho kvality. Téměř deset let zkušeností s praktickými aplikacemi pravidel Systému a zcela přirozený posun v názorech na kvalifikační předpoklady profesních účetních (např. IES IFAC) navozují požadavek na úpravu některých pravidel.
- Dalším cílem navrhovaných změn je kromě „aktualizace Systému“ i snaha harmonizovat se s principy a pravidly, které jsou doporučovány IFAC (Mezinárodní vzdělávací standardy). V neposlední řadě by úprava pravidel měla přispět ke celkové prostupnosti ve všech stupních a vyšší konzistentnosti se systémem ACCA.

Stávající pravidlo:

3. stupeň - Účetní expert

„Požadované vzdělání: ukončené vysokoškolské vzdělání (min. bakalářský stupeň) a absolvování nebo uznání zkoušek předepsaných pro 1. a 2. stupeň.“

Nová úprava:

„Požadované vzdělání: ukončené úplné střední vzdělání, resp. takové vzdělání, které opravňuje k přijetí na vysokou školu a absolvování nebo uznání zkoušek předepsaných pro 1. a 2. stupeň.“

Zdůvodnění:

IES 1 stanovuje: „Požadavky na přijetí jedince do programu vzdělávání profesních účetních, jehož ukon-

čení vede ke členství v členské instituci IFAC, by měly být nejméně na úrovni požadavků pro přijetí do univerzitního či rovnocenného programu“.

Stávající pravidlo, které omezuje účastníkům – adeptům zapojeným v systému certifikace postoupit do nejvyššího stupně a dosáhnout „plnohodnotné“ profesní kvalifikace v souladu s požadavky IFAC, je již delší čas předmětem kritiky a svým způsobem se jeví jako nesystémové a diskriminační. Zkušenosti nám ukazují, že původní obavy z toho, že úroveň nejvyššího stupně by mohla být přílivem středoškoláků rozměňována nebo dokonce poškozena, se ukázaly jako neopodstatněné. V této souvislosti lze konstatovat, že cca 80 % středoškoláků ukončí svoji kvalifikační přípravu v systému certifikace v 1. nebo ve 2. stupni a skutečně jen výjimečně aspirují na titul „Účetní expert“. V posledních několika letech lineárně narůstá procento vysokoškolsky vzdělaných adeptů vstupujících do systému, což odpovídá měnící se struktuře společnosti a stoupající atraktivitě účetní profese mezi mladšími absolventy vysokých škol.

Účinnost:

Toto opatření lze uplatnit i retroaktivně a to od zahájení systému certifikace v roce 1997. Organizační či jiné negativní dopady tato změna nemá. To znamená, že adepti, kteří již dosáhli 2. stupně a ze systému se odhlásili, se mohou v případě zájmu znovu přihlásit (bez vstupního poplatku) a pokračovat ve 3. stupni.

Stávající pravidlo:

Principy zkoušky

„Ve 3. stupni absolvuje adept zkoušky ze všech předmětů stanovených pro tento stupeň v jednom zkouškovém termínu.“

Nová úprava:

Stávající pravidlo zcela vypustit.

V textu „Principy zkoušky“ doplnit: ...„Adept si volí pořadí zkoušek v 1., 2. i 3. stupni podle svého uvážení, přičemž minimální počet zkoušek adepta v každém termínu není stanoven. Lze skládat jednu nebo více zkoušek, nebo termín v případě nutnosti vynechat.“

Vypuštěním tohoto pravidla bylo

zrušeno i pravidlo, které anuluje úspěšně složené zkoušky v případě, že adept složil neúspěšně dvě z předepsaných zkoušek nebo v některé ze čtyř požadovaných zkoušek bylo jeho hodnocení nižší než 20 bodů.

Zdůvodnění:

Při koncipování pravidel systému byl na doporučení poradců EU a ACCA zakomponován „zátěžový prvek“, požadující zvládnutí stresové zkouškové situace a ověření schopnosti, že adept, který aspiruje na úroveň nejvyššího stupně profesního účetního, je schopen zvládnout velký objem náročného učiva v krátkém časovém úseku.

V současné době ACCA již implementovala nové sylaby a v souvislosti s tímto krokem opouští výše zmíněné pravidlo – vykonat větší množství zkoušek ve dnech po sobě jdoucích v rámci jednoho zkouškového termínu.

Zkušenosti organizátorů zkoušek (ISÚ) a diskuse s adepty nás přesvědčily, že stávající pravidlo je zbytečně tvrdé, pro mnoho adeptů frustrující, aniž by jeho uplatňování významněji ovlivňovalo výstupní profesní a znalostní hodnoty. Jsme také toho názoru, že uplatňování tohoto pravidla mělo spíše formálně demonstrovat vysoké požadavky na kvalitu uchazeče tradované spíše v prostředí akademického examinačního procesu v závěru studia (státní závěrečné zkoušky).

Účinnost:

Změna pravidla, resp. jeho zrušení bude uplatněno s účinností od zimního semestru 2007/8. Adepti mohou postupovat podle nové úpravy již během zkoušek v prosinci 2007. To znamená, že se mohou přihlásit v rámci jednoho zkouškového termínu na libovolný počet zkoušek stejně, jako je tomu v obou nižších stupních systému.

Stávající pravidlo:

Řízená praxe

„Řízená praxe probíhá na pracovišti nebo v místě podnikání adepta pod dohledem školitele nebo konzultanta a je monitorována inspektory ISÚ.“

„Průběh praxe je pravidelně zaznamenáván na předepsaných formulářích (Záznamy z řízené praxe - ZŘP). Účelem formulářů je pomoci adept-

tům zaznamenávat a třídit získané praktické zkušenosti a vytvořit záznam dokládající, že jsou schopni aplikovat teoretické znalosti při normální pracovní zátěži v reálných pracovních situacích.“

Nová úprava:

Výjimku z tohoto pravidla, tj. osvození od vedení záznamů o řízené praxi (rozumí se „deník“) na předepsaných formulářích a monitorování jejího průběhu inspektory ISÚ, lze udělit jen v takových případech, kdy jsou splněny současně a bezvýtku následující podmínky:

- **Subjekt (zaměstnavatel), u něhož probíhá řízená praxe, má spolehlivý a funkční vnitřní systém „profesního a osobního rozvoje“ svých zaměstnanců, který naplňuje požadavky na řízenou praxi systému certifikace.**
- **Vnitřní systém „profesního a osobního rozvoje“ je specifikován vnitřní směrnici či normou, která předpokládá mj. průběžné monitorování a vyhodnocení průběhu „profesního a osobního rozvoje“ alespoň 2x ročně s tím, že celý proces je cílevědomě řízen.**
- **Subjekt (zaměstnavatel) je v tomto smyslu „akreditován“ ACCA pro účely naplnění prvků praxe požadovaných systémem ACCA.**
- **Adept (příp. odpovědný zástupce subjektu, kde praxe probíhá) požadující udělení této výjimky, je schopen zmiňovanou „vnitřní normu“ doložit a poskytnout k posouzení.**

Po naplnění kritérií stanovených systémem certifikace předloží adept ZŘP, kde mu subjekt (zaměstnavatel), kterému byla udělena tato výjimka, potvrdí jejich splnění.

Zdůvodnění:

Vzhledem k tomu, že uvažované firmy mají (jedná se především o tzv. „Velkou čtyřku“) velice kvalitně zpracované systémy personálního rozvoje svých zaměstnanců, které samy o sobě vyžadují celou řadu administrativních úkonů, považují adepti systému certifikace zpracování ZŘP podle metodiky požadované ISÚ za zbytečnou duplicitu.

Vzhledem k autoritě systému ACCA a deklarované prostupnosti obou systémů, považujeme za vhodné přijmout tuto výjimku, která by se o „Akreditaci ACCA“ opírala. Jsme

též toho názoru, že pokud jsou pro získání kvalifikace ACCA vnitřní normy a systém personální práce v „akreditovaném subjektu“ dostačující, měly by být dostačující i pro systém Svazu účetních, resp. Systém certifikace a vzdělávání účetních v ČR.

Účinnost:

Změnu pravidla, resp. možnost udělení výjimky, lze uplatnit s účinností od zimního semestru 2007/8 s podmínkou, že se bude týkat všech adeptů zaměstnaných v subjektu, jež byla výjimka udělena.

Zkouška IFRS Specialista

Komitéť posoudil níže uvedený návrh a přijal rozhodnutí o jeho akceptování:

Nová úprava:

Uznávat standardně bez dalšího posuzování Radou pro uznání vzdělání a praxe certifikát „IFRS Specialista“ za plnohodnotný ekvivalent zkoušky č. 13 v systému certifikace „Mezinárodní účetní standardy a Konsolidovaná účetní závěrka“ Kvalifikace IFRS Specialista a závěrečná zkouška pro dosažení Diplomu IFRS Specialista je z hlediska obsahu (1), náročnosti (2) a způsobu provedení ověření znalostí, tj. písemná zkouška (3), plně v souladu s požadavky na zkoušku č.13 „Mezinárodní účetní standardy a Konsolidovaná účetní závěrka“.

- (1) Z hlediska obsahového je projekt kurzu IFRS Specialista totožný s kvalifikací, kterou nabízí ACCA pod názvem „Diploma in International Financial Reporting“ (DiplIFR). ISÚ po splnění stanovených podmínek obdržel v roce 2004 od ACCA licenci nabízet tuto formu specializace v národním jazyku.
- (2) Ověření znalostí se provádí písemnou zkouškou podle pravidel ACCA, tj. 3 hodinová lhůta, min. 50 bodů, zkušební komisař nesmí být lektorem v přípravném kurzu, příprava zkoušky má stejné parametry jako v případě Systému certifikace. Náročnost zadání dokládá výsledná úspěšnost zkoušky IFRS Specialista, která je výrazně nižší (cca 58 %), než je tomu u analogické zkoušky v systému certifikace (cca 90 %).
- (3) Struktura znalostního požadavku IFRS Specialista převyšuje struk-

туру znalostního požadavku v systému certifikace. Jedná se o standardy IAS 17, 11, 23, 32, 39, 19, 14, 33. Určitým pojištěm mezi oběma zkouškami IFRS Specialista a adepty certifikace je skutečnost, že ISÚ vydává velice kvalitní učební pomůcky pro přípravu na tyto zkoušky, které jsou doporučovány k oběma zkouškám.

Vzhledem k tomu, že zkoušky IFRS Specialista probíhají podle stejných principů, ve stejném termínu (prosinec, červen) a ve stejných prostorách jako je tomu u zkoušek systému certifikace, je možné bezproblémové monitorování a dohled ze strany příslušného orgánu systému certifikace.

Pozitiva:

- (1) Vzhledem k tomu, že ACCA uznává uvažovanou zkoušku v rámci svého Professional scheme, bude i v našem systému dosaženo vyššího stupně shody se systémem ACCA, což je náš dlouhodobý a strategický cíl.
- (2) Odstraní se tím bariéra, kterou držitelé Diplomu IFRS Specialista považují za diskriminující v případě, že by chtěli vstoupit do systému certifikace a skládali by znovu zkoušku IAS/Konsolidace (absolventi IFRS Specialista jsou převážně absolventi vysokých škol zastávajících v účetní profesi vysoké pracovní pozice ve velkých podnicích).
- (3) S ohledem na výše uvedené organizační podmínky bude možné aplikovat pro systém certifikace i zkoušku IFRS Specialista jedno zadání a tím dosáhnout vyšší kvality a finanční úspory.

Účinnost:

Charakter tohoto opatření umožňuje aplikovat jej s retroaktivní účinností, a to jak pro českou verzi, tak pro anglické diplomy vydávané ACCA, příp. diplomy vydané v dalších národních jazycích za podmínky, že zkouška je licencována ACCA (např. slovenská verze DiplIFR).

Zkouška v Systému certifikace č. 13 a IFRS Specialista bude sjednocena z hlediska jejího organizačního provedení a vypracování zkuškového zadání již od prosince 2007. Pro složení obou zkoušek bude shodně platit „tvrdší“ kritérium 60 bodů, oproti dřívějším 50 u zkoušky IFRS Specialista. jl

IFRS specialista – SYLABY

Od zkušebního termínu prosinec 2007 se sjednocuje zkouška „Mezinárodní účetní standardy a konsolidovaná účetní závěrka“ v systému certifikace účetních se zkouškou „IFRS specialista“, a to včetně přípravných kurzů. Adepti systému certifikace si po úspěšném složení této zkoušky budou moci požádat o vydání diplomu IFRS specialista. IFRS specialistům bude tato zkouška v rámci systému certifikace účetních uznána, a to se zpětnou platností.

Předmětové osnovy

Obsahem zkoušky je znění standardů zveřejněné více než 6 měsíců před datem zkoušky, tedy v případě prosincové zkoušky 2007 to bude znění standardů a interpretací zveřejněné do 30. 4. 2007.

- Koncepční rámec pro sestavování a předkládání účetní závěrky
- IAS 1 Předkládání účetní závěrky
- **IAS 2 Zásoby**
- IAS 7 Výkaz peněžních toků
- IAS 8 Účetní pravidla, změny účetních odhadů a chyby
- IAS 10 Události po rozvahovém dni
- **IAS 11 Stavební smlouvy**
- IAS 12 Daně ze zisku
- IAS 16 Pozemky, budovy a zařízení
- **IAS 17 Leasingy**
- IAS 18 Výnosy
- **IAS 19 Zaměstnanecké požitky**
- **IAS 20 Vykazování státních dotací a zveřejnění státní podpory**
- **IAS 21 Dopady změn směnných kurzů**
- **IAS 23 Výpůjční náklady**
- **IAS 24 Zveřejnění spřízněných stran**
- IAS 27 Konsolidovaná a samostatná účetní závěrka
- IAS 28 Přidružené podniky
- IAS 31 Společné podniky
- **IAS 32 Finanční nástroje: vykázání**
- **IAS 33 Zisk na akci**
- IAS 34 Mezitímní účetní výkaznictví
- IAS 36 Snížení hodnoty aktiv
- IAS 37 Rezervy, podmíněné závazky a podmíněná aktiva
- IAS 38 Nehmotná aktiva
- **IAS 39 Finanční nástroje: účtování a ocenění**
- IAS 40 Investice do nemovitostí
- **IAS 41 Zemědělství**
- IFRS 1 První použití IFRS
- **IFRS 2 Úhrady vázané na akcie**
- IFRS 3 Podnikové kombinace
- IFRS 5 Dlouhodobá aktiva držená k prodeji a ukončené činnosti
- **IFRS 7 Finanční nástroje: zveřejnění**
- **IFRS 8 Segmenty činnosti**
- **Veškeré platné interpretace SIC**
- **Interpretace IFRIC až do IFRIC 12 včetně**

Oblasti, jejichž znalost nebude u zkoušky vyžadována:

- výkazy organizačních složek a jiných nezapsaných entit
- komplexní konsolidované skupiny a zahraniční dceřiné společnosti
- postupné nabývání podílů, prodeje dceřiných podniků a změny ve složení skupiny
- výkazy bank a podobných finančních institucí
- účtování a vykazování plánů definovaných požitků
- sestavení skupinových výkazů peněžních toků
- znění Zveřejněných návrhů (Exposure drafts) nebo Diskusních dokumentů (Discussion papers)

Výsledky zkoušek v červnu 2007

a komentáře zkušebních komisařů

Průběh a výsledky zkoušek byly schváleny na zasedání Komitétu pro certifikaci a vzdělávání dne 24. 7. Komitét konstatoval, že zkoušky proběhly v souladu s pravidly Systému certifikace a vzdělávání účetních v ČR.

Celková úspěšnost zkoušek dosáhla 72,51 % a překročila tak dlouhodobý průměr, který se pohyboval okolo 67 %.

Mezi nejúspěšnější předměty se řadí v 1. stupni zkouška Daně I. s 86,61 %, ve 2. stupni je to Právní systém v ČR II. s 96,23 % úspěšných adeptů. Ve 3. stupni jsou tradičně úspěšné zkoušky z Finanční analýzy a Auditingu se 100 % úspěšnosti, ovšem při výběrovém minimálním počtu účastníků zkoušky.

Naopak nejméně úspěšnou zkouškou byla Ekonomie a Ekonomika, která obsahovala poprvé novou látku v souladu s učebnicí inovovanou v loňském roce. Úspěšnost dosáhla pouhých 19,18 %. Na základě analýzy úspěšnosti jednotlivých částí zkoušky provedené zkušebními komisaři se však ukázalo, že v části věnované podnikové ekonomice adepti dosahovali dobrých výsledků a ztráty dosáhli v některých pozměněných příkladech použitých u minulých zkoušek. Nová látka tak přímo úspěšnost zkoušky neovlivnila, ale určitý dopad zřejmě měla v tom, že se adepti na ni více zaměřili a nevěnovali náležitou pozornost látce původní.

ÚČETNICTVÍ I.

Z celkového počtu 65 adeptů uspělo 64,62 % (červen 2001 – 62,5 %, prosinec 2001 – 65,25 %, červen 2002 – 67,83 %, prosinec 2002 – 71,93 %, červen 2003 – 80,67 %, prosinec 2003 - 65,38 %, červen 2004 - 77,97 %, prosinec 2004 – 86,81 %, červen 2005 - 62,16 %, prosinec 2005 - 62,86 %, červen 2006 - 73,97 %, prosinec 2006 – 83,33%).

Zkušební zadání mělo za cíl ověřit u adeptů zkoušky aktuální znalosti a dovednosti:

1. finančního účetnictví a vnitropodnikového účetnictví v rozsahu sylabu učebnice ÚČETNICTVÍ I. a dle právního stavu k 1. 1. 2007,
2. praktické dovednosti řešit účetní případy běžného účetního období a uzávěrkové účetní případy,
3. provést účetní závěrku.

Zadání zkoušky obsahovalo:

1. Dvacet testových otázek – výběr správných odpovědí z více možností (20 bodů).
2. Šest souvislých dílčích příkladů (80 bodů).

Pro úspěšné absolvování zkoušky bylo třeba dosáhnout **minimálně 60 bodů**.

Náročnost zadání byla většinou adeptů zvládnuta jak v oblasti otázek, tak i v oblasti praktického účtování. Výrazně horší výsledky byly dosaženy v řešení příkladu

č. 5, který byl zaměřen na vybrané úkoly z účetní uzávěrky a závěrky a v řešení příkladu č. 2 zaměřeného na oceňování a účtování v oblasti zásob.

Vyhodnocení testových otázek

Z testových otázek činil obtížnost adeptům zkoušky **výběr více správných odpovědí** z uvedených tvrzení.

Nejvíce chyb se objevilo u otázky č. 4 (Účetní jednotky jsou povinny vést), kde správnými tvrzeními byly odpovědi: jedno účetnictví za účetní jednotku jako celek, účetnictví v peněžních jednotkách české měny, účetnictví v českém jazyce.

Další problémovou testovou otázkou byla otázka č. 20 (Závazky se oceňují), kde správným tvrzením byla odpověď: jmenovitou hodnotou.

Pro úspěšné řešení testových otázek je zapotřebí znalost legislativní úpravy účetnictví v České republice, tzn. zákona o účetnictví, vyhlášky a Českých účetních standardů pro podnikatele.

Vyhodnocení příkladů

Z výsledků zkoušky vyplývá, že převážná část adeptů zkoušky se velmi dobře orientuje v účtování běžných účetních případů.

Adepti zkoušky **nejvíce chybovali v příkladu č. 5**, který ověřoval komplexní osvojení si problematiky učiva Účetnictví I. včetně zvládnutí věcných a logických účetních souvislostí při uzávěrkových pracích a v procesu účetní závěrky.

(Pokračování na str. VI)

Úspěšnost zkoušek v systému certifikace účetních v ČR konaných v červnu 2007

Číslo a název zkoušky	Praha účast	Praha uspělo	Praha %	Brno účast	Brno uspělo	Brno %	Celkem účast	Celkem uspělo	Úspěšnost % 6/2007
1. Účetnictví I.	48	30	62,50	17	12	70,59	65	42	64,62
2. Právní systém I.	69	55	79,71	11	8	72,73	80	63	78,75
3. KMI	25	11	44,00	11	8	72,73	36	19	52,78
4. Ekonomie a Ekonomika	63	12	19,05	10	2	20,00	73	14	19,18
5. Daně I.	86	74	86,05	26	23	88,46	112	97	86,61
6. Účetnictví II.	80	66	82,50	12	12	100,00	92	78	84,78
7. Daně II.	50	36	72,00	8	6	75,00	58	42	72,41
8. Manažerské finance	50	41	82,00	9	9	100,00	59	50	84,75
9. Manažerské účetnictví	60	45	75,00	31	16	51,61	91	61	67,03
10. KMIT	22	17	77,27	4	3	75,00	26	20	76,92
11. Právní systém II.	43	41	95,35	10	10	100,00	53	51	96,23
12. Finanční strategie	16	11	68,75	0	0	0,00	16	11	68,75
13. IAS, Konsolidace	7	5	71,43	0	0	0,00	7	5	71,43
14. Finanční analýza	7	7	100,00	0	0	0,00	7	7	100,00
15. Auditing	7	7	100,00	0	0	0,00	7	7	100,00
CELKEM	633	458	72,35	149	109	73,15	782	567	72,51

Výsledky zkoušek v červnu 2007

a komentáře zkušebních komisařů

(Pokračování ze str. V)

Problém činil zejména úkol č. 5.2 týkající se sestavení Výkazu zisku a ztráty a výkazu Rozvaha ve zjednodušeném rozsahu.

Dalším příkladem s největší četností chyb byl příklad č. 2, který ověřoval znalost problematiky oceňování a účtování v oblasti zásob.

Správné řešení příkladu č. 2 vyžaduje dobrou znalost a účetní aplikaci obsahu učiva o oceňování a účtování zásob v plném rozsahu učebnice Účetnictví I., tzn. včetně skladové evidence zásob materiálu, ocenění a účtování úbytku zásob materiálu a analytického členění zásob materiálu.

Při přípravě na zkoušku je třeba věnovat pozornost nejen aktuálním postupům účtování, ale také nepodceňovat problematiku oceňování majetku a závazků a osvojit si dovednost sestavení účetní závěrky a také se při studiu dostatečně věnovat **plnému rozsahu učiva učebnice Účetnictví I.** a učebnice **Cvičné příklady pro studium předmětu Účetnictví I.** Obsah a rozsah příkladů (č. 1–6) ve zkuškovém zadání plně koresponduje s rozsahem sylabu učiva učebnice Účetnictví I. a s právním stavem v oblasti účetnictví k 1. 1. 2007.

Z analýzy výsledků zkoušky dále vyplývá, že je třeba pozornost věnovat nejen osvojení znalostí aktuálních právních účetních předpisů a jejich praktické aplikaci, ale vytvářet současně věcné a logické účetní vazby.

ÚČETNICTVÍ II.

Zkuškové zadání vycházelo z požadavku dodržet rozsah látky z vymezených kapitol učebnice Účetnictví II. a to jak u teoretické části zkoušky (výběr vhodné odpovědi a volná odpověď), tak u dílčích a souvislých příkladů. Kromě toho se vycházelo z požadavku znalosti plného rozsahu látky z Účetnictví I., včetně znalosti

českých účetních předpisů. V zadání každé otázky a příkladu bylo jednoznačně uvedeno, zda je požadováno řešení podle mezinárodních účetních standardů, nebo podle českých předpisů.

U otázek s nucenou odpovědí bylo tam, kde to bylo nutné, uvedeno číslo standardu, ze kterého otázka a požadovaná odpověď vychází, případně zda je požadována znalost českého přístupu. **U otázek s volnou odpovědí** bylo uvedeno číslo standardu tam, kde se česká praxe liší. Odvolávka na standard však nebyla nutná tam, kde je česká úprava shodná s mezinárodními standardy.

Dílčí příklady byly tři. **První příklad** byl zaměřen na dva způsoby odpisování dlouhodobého majetku, které jsou uvedené v učebnici. První na metodu SYD, druhý na výkonovou metodu odpisování. **Druhý příklad** požadoval určení správného kursu v případě použití funkční měny u jednotlivých položek rozvahy a výkazu zisku a ztráty v závislosti na vývoji kursů ve vykazovaném období. **Třetí příklad** byl orientován na vykazování výnosů v závislosti na procentu dokončenosti dlouhodobého kontraktu.

Souvislé příklady byly dva. **První příklad** byl zaměřen na výpočet umořovatele a sestavení umořovací tabulky dlouhodobého bankovního úvěru použitého na nákup dlouhodobého majetku. Ve druhé části příkladu pak měli uchazeči všechny transakce spojené s úvěrem, jeho splácením, úrokem i s nákupem a používáním dlouhodobého majetku zaúčtovat. **Druhý příklad** byl zaměřen na sestavení výkazu zisku a ztráty poté, co měli uchazeči dopočítat splatnou a odloženou daň ze daných zůstatků.

Úroveň znalostí uchazečů byla poměrně dobrá (až na malé výjimky) jak u teoretických otázek, tak při praktické aplikaci. U otázek s nucenou odpovědí se nejčastěji

vyskytovala chyba u otázky požadující rozlišení toho, co se po datu rozvahy podle IAS 10 promítne do výkazů a co neovlivní položky výkazů, ale bude popsáno pouze v příloze. U otázek s volnou odpovědí mnoho uchazečů nesprávně uvádělo funkci instituce Mezinárodní federace účetních (IFAC), kterou zaměňovali s vydavatelem mezinárodních účetních standardů (IASB). Otázku na odloženou daň zodpovídala řada uchazečů nepřesně výkladem její podstaty, nikoliv příklady přípočitatelných a odčitatelných přechodných rozdílů. Také koncepční rámec k mezinárodním účetním standardům mnozí zaměňovali za vlastní standard.

U dílčího příkladu na metody odpisování zvládli uchazeči první na metodu SYD bez problémů, největší chybovost byla u druhého způsobu založeného na výkonové metodě odpisování. Určení správných kursů v případě funkční měny řada uchazečů spíš dohadovala, přesto, že podobný příklad je v učebnici. Vykazování výnosů v závislosti na procentu dokončenosti dlouhodobého kontraktu zvládli téměř všichni.

U prvního ze souvislých příkladů byla téměř 100% úspěšnost vzhledem k tomu, že podobný typ příkladu se v testech objevil již několikrát. U druhého příkladu, kdo vypočetl správně splatnou a odloženou daň a disponibilní zisk, neměl zpravidla problém při sestavení výkazu. Nejčastější chyba se vyskytovala v neschopnosti rozdělení vypočtené splatné daně na daň za běžnou a za mimořádnou činnost. Také je s podivem, že uchazeči dosud neví, že výkazy se vyplňují v zaokrouhlení na tisíce Kč. I když je tento požadavek v záhlaví výkazu uveden, mnozí se hmoždili se sestavením výkazu do celých Kč.

Při přípravě na zkoušku lze doporučit věnovat se nejen účtování podle mezinárodních účetních standardů, ale vždy věnovat pozornost i odlišnosti přístupu mezinárodního a českého účetnictví, aby si uchazeč tento rozdíl stále uvědomoval a uměl ho vysvětlit. Dále pak je třeba zaměřit při sestavování účetní závěrky pozornost na správný způsob sestavování účetních výkazů jak po obsahové, tak po formální stránce. Tuto dovednost by měl bilanční účetní zvládat především.

Při hodnocení testu bylo zohledněno, pokud z odpovědi bylo zřejmé, že uchazeč problém zná, ale neodpovídá přesně na otázku. V takovém případě byla uznána i částečná odpověď. U dílčích příkladů byla uznávána i částečné naznačená řešení, stejně tak u souvislých příkladů. U prvního souvislého příkladu zmátl uchazeče údaj o tom, že odložená daň se počítá v prvním roce přesto, že ze zadání nevyplývalo její zaúčtování do kapitálu, neboť se počítala z dlouhodobého majetku pořízeného

v tomto období. Vzhledem k možnému dvojímu výkladu zadání byl při hodnocení uznáván obojí způsob účtování (do kapitálu i do nákladů). U sestavení výkazu zisku a ztráty byl uznán případ správného sestavení výkazu z nesprávných čísel chybně vypočítaných v první části příkladu.

DANĚ I.

Náročnost zadání z předmětu DANĚ I. byla většinou posluchačů zvládnuta jak v oblasti testových otázek, tak i v oblasti souvislého příkladu. **Problematiku daní z příjmů** (testové otázky a příklady) zvládla převážná část adeptů při nezměněném stupni náročnosti zkoušky po stránce obsahové.

Z celkového počtu 112 odevzdaných písemných zkouškových zadání bylo z hlediska úspěšnosti části zkoušky zaměřené na daně z příjmů dosaženo velmi pozitivního výsledku, neboť 83,0 % adeptů dosáhlo více než potřebných 60 % bodů (více než 36 bodů v části Daně z příjmů). Pouze 16 z celkového počtu adeptů odevzdalo práce na slabší úrovni (do 36 bodů). Dosažené výsledky z hlediska bodového hodnocení jsou ve srovnání se zkouškami konanými v prosinci 2006 pro adepty na zhruba stejné úrovni.

Lze konstatovat, že se u adeptů zkoušky Daně I. vyskytují tradičně pořád stejné či podobné nedostatky v odpovědích na testové otázky i v jednotlivých částech řešení příkladů.

Z testových otázek byla zjištěna nejvyšší chybovost v otázkách týkajících se doby odpisování u softwaru, kde někteří adepti nerozlišují dobu odpisování u softwaru (36 měsíců) a dobu odpisování v případě technického zhodnocení softwaru (nejméně 18 měsíců). Problémy činila i neznalost splatnosti zálohy na pojistné na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Zhruba 20 % adeptů uvedlo špatně sazbu daně ze samostatného základu daně právnické osoby (často uváděno 24 %, přičemž tato sazba činí 15 % ze samostatného základu daně).

Téměř třetina adeptů nesprávně uvedla, že poplatníkovi z titulu příjmů z tlumočení může správce stanovit daň paušální částkou a že dodatečně vyměřená daň z nemovitosti není daňovým výdajem (je de facto daňovým výdajem, pokud byla uhrazena). U výpočtu zálohy na daň nebylo tolerováno nezaokrouhlení zdanitelné mzdy. Poslední testová otázka byla zaměřena na výpočet odpisů zrychleným způsobem se zvýšením odpisu v 1. roce odpisování z titulu prvního vlastníka. Přesný výpočet zvládlo pouze 8,5 % adeptů. Při hodnocení správnosti výpočtu byl zkušební komisařem uznán nejen výsledek 42 564 Kč, ale i výsledek 42 563 Kč

a 42 562 Kč, neboť tito adepti propočítali odpisy zvládli, pouze metodicky rozdílně provedli zaokrouhlení.

V části A příkladu (Daň z příjmů fyzických osob) chybí u některých adeptů orientace v příjmech osvobozených od daně a v příjmech zdaňovaných srážkovou daní. Poměrně značná část adeptů (cca 29 %) nezvládla bezchybně výpočet zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti, u některých chybí informace o zaokrouhlování pojistného na 1 Kč nahoru, u dalších bylo zjištěno nesprávné zaokrouhlování základu daně pro výpočet zálohy na daň, v některých případech nebylo správně zvládnuto daňové zvýhodnění na děti, celkem 42 % adeptů nezvládlo výpočet zálohy na daň z příjmů na základě dohod o provedení práce a příjmů z dohod o pracovní činnosti. Chyby se vyskytovaly rovněž ve výpočtu dílčího základu daně z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti (včetně špatně uvedených výše výdajů v procentech z příjmů), příjmů z kapitálového majetku, z pronájmu a ostatních příjmů. Oproti předcházejícím zkouškám se zlepšila orientace v nezdanitelných částkách základu daně.

V části B příkladu (Daň z příjmů právnických osob) bylo dosahováno příznivějších výsledků při srovnání s částí A příkladu, i když někteří adepti (25,5 %) nezvládli bez chyby stanovit účetní výsledek hospodaření (problémem bylo správné posouzení doměrky na daň z přidané hodnoty z hlediska účetního výsledku hospodaření i z hlediska dopadu na základ daně.) Poměrně vysoké bodové hodnocení části „B“ příkladu daně z příjmů vyplývá především ze skutečnosti, že zhruba 85,1 % adeptů perfektně zvládlo správnou identifikaci položek zvyšujících a snižujících základ daně právnické osoby, což je významný kvalitativní posun oproti výsledkům dosaženým v této části příkladu v předcházejících termínech zkoušek.

Za vynikající práce z hlediska hodnocení I. okruhu (Daně z příjmů) považuje zkušební komisař práce adeptů konajících zkoušku v Praze pod č. 1, 2, 9, 11, 12, 13, 19, 20, 22, 35, 44, 49, 64, 68, 69, 75, 78, 80, v Brně pod č. 1, 2, 3, 9, 10, 14, 15, 22, 25.

Komentář k oblasti

- daně z přidané hodnoty (včetně příkladu);
- správy daní a poplatků;
- spotřební daně.

Většina adeptů se již bez velkých problémů orientuje ve zkouškovém zadání, tj. velmi dobře pracuje se samotným zadáním a s výpočtovými listy. Našli se ale i tací, kteří se ještě dost dobře neorientovali v principu

využití výpočtových listů i přes samotné upozornění na začátku samotné zkoušky. V rámci odpovědí na testové otázky právě nevyužívali výpočtových listů, v tomto případě tabulek, a samotné odpovědi vepisovali přímo do zadání. Je mnoho adeptů, kteří nevyplnili vůbec daňové příznání k daní z přidané hodnoty. Důvodem může být, mimo již výše uvedený případ, i malá zkušenost s ručním vyplněním tohoto daňového příznání. Neustále se ale opakuje nešvar, kterým lze přičítat nervozitě, či ukvapenosti, kterým je nedostatečné čtení zadání.

K testovému zadání DPH:

Adepti dosti chybovali v případě stanovení dne povinnosti přiznat DPH na „výstupu“ při pořízení zboží z jiného členského státu. V otázce č. 31 měli stanovit, ke kterému dni vzniká povinnost přiznat daň. Zdánlivě jednoduchá otázka, stanovení koeficientu pro sníženou sazbu daně, byla také pro některé adepty nepřekonatelná (otázka č. 33). V otázce č.35 byli adepty vyzváni, aby vyjmenovali případy, kdy lze prodávat zboží za ceny bez DPH. Šlo o otázku, která měla velmi rozsáhlý výběr odpovědí a bylo jen na adeptech, aby se volně rozepsali. I přesto byl pro mnohé tento úkol nad jejich síly.

K testovému zadání Správa daní a poplatků:

Adepti často chybovali v odpovědi na otázku č. 43, zdali je možné v průběhu místního šetření podat námitku proti postupu správce daně. Odpověď mnozí zaměňovali s námitkou proti postupu správce daně v souvislosti s řízením vymáhacím a zajišťovacím (§ 52 ZSDP). V otázce č. 45 byl úkol vypočítat úrok z prodlení. Adepti mají nedostatky v základních počtech. Když už určili výši úroku, kterým se bude úrok propočítávat, tak nedovedli správně vypočítat procenta, popř. dny v kalendářním roce.

(Pokračování na str. VIII)

Výsledky zkoušek v červnu 2007

a komentáře zkušebních komisařů

(Pokračování ze str. VII)

K příkladu:

V průběhu samotné zkoušky se výrazně snížily, prakticky nebyly žádné, dotazy na praktické využití a uplatnění výpočtů prostřednictvím výpočtových listů, které simulovaly daňovou evidenci podle zákona o dani z přidané hodnoty. Problémem je ale pořád pohyb zboží v rámci Evropského společenství. Z hodnocení příkladu bylo patrné, že adepti mají ještě mnoho nejistot v aplikaci služeb, či pořízení zboží zejména ve vztahu nákupu od jiných osob, které jsou registrovány v jiném členském státu. Neustále se opakuje stejný problém, tak jak tomu bývalo i dříve, ale již ne v takovém rozsahu, že adepti nechtou důsledně zadání příkladu. Při hodnocení příkladu vyšlo najevo, že mnozí adepti ještě ani dnes neumí správně vyplnit daňové přiznání, zejména tím, že používali nezaokrouhlené částky na koruny. Mnoho adeptů nevyplňovalo daňové přiznání. Mám za to, že je k tomu vedla skutečnost, že se ze zadání dozvěděli, že za vyplnění daňového přiznání byly „jen“ dva body. Proto se vyplněním daňového přiznání vůbec netrápili. Největším nedostatkem při vyplňování daňového přiznání u této zkoušky bylo uvedení částek do řádku daňového přiznání č. 410 a současně do řádku č. 510. Šlo totiž o dodání zboží do jiného členského státu.

DANĚ II.

V předmětu DANĚ II. se převážná většina adeptů vypořádala úspěšně s testovými otázkami i s řešením příkladů z daně z příjmů.

Z celkového počtu 58 odevzdaných přísemných zkouškových zadání bylo z hlediska úspěšnosti části zkoušky zaměřené na **Daně z příjmů** dosaženo velmi solidního výsledku, neboť 79,3 % adeptů dosáhlo více než potřebných 60 % bodů (33 a více bodů v části Daně z příjmů), 20,7 % adeptů odevzdalo práce na slabší úrovni (méně než 30 získaných bodů).

Z testových otázek byly zjištěny nedostatky ve vymezení stálé provozovny, v tomto směru nebyla uznána ani odpověď typu „stálá provozovna je určité zařízení stavby označené logem zahraniční osoby“. Někteří adepti (20,7 %) nevymezili přesně pojem „rekonstrukce majetku“. Radě adeptů rovněž uniklo, že u znalce nelze rozdělit příjmy a výdaje z titulu dosažení příjmů za více zdaňovacích období. I nadále trvají problémy se stanovením daně z nemovitostí v případě jednoduchého propočtu daně ze staveb. Problematika majetkových daní je zřejmě adepty podceňována. Nedostatky ve stanovení daně se totiž projeví i v případě výpočtu

daně z převodu nemovitostí. Poměrně značná část adeptů (více než 60 %) měla problém se stanovením výše zdravotního a sociálního pojištění, které je sraženo zaměstnanci z hrubého příjmu včetně výpočtu částky pojistného, které odvádí za zaměstnance zaměstnavatel. Vzhledem k formulaci zadání otázky č. 30 bylo při posuzování správnosti odpovědi na tuto otázku postupováno poněkud benevolentněji a byla uznána i část výpočtu pojistného.

V části A příkladu (daň z příjmů fyzických osob) chybí u některých adeptů orientace v příjmech osvobozených od daně a v příjmech zdaňovaných srážkovou daní. Zhruba 42 % adeptů nezvládlo přesně rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osoby. Poměrně frekventované chyby, i když v menším rozsahu než u zkoušek konaných v prosinci 2006, byly zjištěny při identifikaci a zařazování dosažených příjmů do jednotlivých skupin druhů příjmů, tj. přesné začlenění dosaženého příjmu poplatníka do příslušného paragrafu (příjem dle § 6 až § 10). Pozitivní posun oproti předcházejícím zkouškám je evidentní v uplatňování nezdanitelné části základu daně, odčitatelných položek, slev na dani a daňového zvýhodnění na děti. Část adeptů (téměř 58 %) nemá metodicky ujasněn výpočet daně z příjmů dosažených poplatníkem za více zdaňovacích období. Téměř polovina adeptů nezvládla jednoduchý výpočet daně z pozemku hospodářského lesa.

V části B příkladu (daň z příjmů právnických osob) se tentokrát podařilo převážně většině adeptů solidně zvládnout vymezení položek zvyšujících základ daně a položek snižujících základ daně, což lze považovat za významný kvalitativní posun oproti větší chybovosti zjištěné v předchá-

zejících termínech zkoušek. Určitým problémem však zůstává zvládnutí výpočtu daně z dividend ze zahraničí ze samostatného základu daně.

Jako vynikající práce z hlediska hodnocení I. okruhu (Daně z příjmů) byly práce adeptů konajících zkoušku v Praze pod č. 4, 10, 13, 20, 29, 34 a v Brně pod č. 7, 8.

Při přípravě na zkoušky je třeba věnovat patřičnou pozornost níže uvedeným problémovým oblastem:

- metodika stanovení základu daně právnické osoby včetně správné identifikace položek zvyšujících a položek snižujících základ daně právnické osoby;
- metodika a podmínky rozdělování příjmů a výdajů fyzických osob za více zdaňovacích období, na spolupracující osoby a ve sdružení fyzických osob, včetně vzájemné provázanosti metodických instrumentů;
- správná identifikace jednotlivých druhů příjmů fyzických osob a orientace v příjmech osvobozených od daně;
- zásadní otázky spojené s problematikou zdravotního a sociálního pojištění a jejich implementace do výpočtu záloh na daň (především zaokrouhlování základu daně, resp. zdanitelné mzdy a zaokrouhlování sociálního a zdravotního pojistného);
- metodické a praktické uplatnění metod zamezení mezinárodního dvojího zdanění;
- daňové odpisování majetku včetně specifických způsobů odpisování (odpisování výkonové, časové, leasingové) a stanovení zákonných podmínek pro odpisování majetku, zejména za věcného a metodického hlediska; zaměření pozornosti na odpisování

hmotného majetku z titulu prvního vlastníka (zvýšení odpisu v 1. roce odpisování);

- daňové odpisování pohledávek a tvorba opravných položek k neprohlášeným pohledávkám;
- zásady tvorby rezerv na opravy hmotného majetku;
- výpočet daně ze samostatného základu daně.

Nesprávné otázky nebyly zjištěny. Při odpovědích adeptů jsou plně bodově hodnoceny odpovědi, které odpovídají v potřebné šíři na dotaz. Pokud je vypočítána pouze určitá část příkladu, je adeptu přidělena poměrná část stanoveného rozsahu bodů (podrobnosti jsou uvedeny v materiálu zpracovaném zkušebním komisařem „Kritéria hodnocení zkoušky“).

Komentář k oblasti

- daně z přidané hodnoty (včetně příkladu);
- správy daní a poplatků;
- spotřební daně.

K testovému zadání:

Z odpovědí na část otázek, které byly zaměřeny na okruh problematiky DPH bylo patrné, že adepti II. stupně mají dostatek praktických zkušeností z uplatnění této daně. Proto také již tak nechybovali, jako tomu bylo u adeptů I. stupně. Překvapivě dobře adepti reagovali na otázky v části spotřební daně. Problematickou se jevila otázka č. 44. Adepti měli vysvětlit pojem „podmíněně osvobození od daně“. Vysvětlení tohoto pojmu, uvedení jeho významu, si adepti zaměňovali s uplatněním tohoto režimu. V odpovědích na část otázek, které byly zaměřeny na správu daní a poplatků, byla znát absence praktických zkušeností, či absence práce se zákonem. Problém měli i mnozí adepti s výpočtem úroku z prodlení (otázka č. 50) a s výpočtem zvýšení daně (otázka č. 51).

K příkladu :

Při výpočtu výsledné daňové povinnosti se i v případě DPH projeví znalosti adeptů II. stupně. Opět se ale vyskytly problémy, které pramenily z nedostatečného čtení zadání. Velký problém měli adepti s uvedením částky za pronájem nebytových prostor, který byl v příkladu osvobozen od uplatnění daně na výstupu (plnění VY.5), do řádku č. 530 daňového přiznání k DPH. Jen asi polovina adeptů počítala krácení daně na vstupu pomocí zálohového koeficientu. Někteří adepti ani tento zálohový koeficient neuvodili do daňového přiznání. Ostatní, již běžné obchodní případy, byly vypočteny většinou správně.

Při přípravě na zkoušky je třeba věnovat patřičnou pozornost níže uvedeným problémovým oblastem :

- vyplňování daňových přiznání k DPH
- kvalifikace dne povinnosti přiznat daň v případě pořízení zboží jiného členského státu
- správné použití koeficientů pro výpočet výše daně
- vypořádání a vyrovnání odpočtu daně (pro druhý stupeň)
- třístranný obchod (zejména pro druhý stupeň)
- správa daně, zejména jde-li o práva daňových subjektů

PRÁVNÍ SYSTÉM V ČR I.

Praha: účast 69, úspěšně 55, tj. 79,71 %

Brno: účast 11, úspěšně 8, tj. 72,73 %

Celkem účast 80, úspěšně 63, tj. 78,75 %

Skladba otázek odpovídala následujícímu rozvržení :

Obecné pojmy práva	1 otázka
Obchodní právo	10 otázek
Směnečné právo	1 otázka
Právo EU	1 otázka
Správní právo	1 otázka
Pracovní právo	3 otázky

Finanční právo	1 otázka
Nemocenské pojištění	1 otázka
Právo cenných papírů	1 otázka

Otázky byly koncipovány tak, aby postihly různé oblasti právní problematiky, obsahově přitom vycházely z tematických okruhů učebních pomůcek, do kterých se promítá úprava obsažená v jednotlivých zákonech.

- Otázka č. 1 zkoumala, zda jsou adepti seznámeni s prameny práva v ČR. Otázka byla zodpovězena většinou dobře.
- V otázce č. 2 měli uchazeči posoudit, kdy lze sjednat pracovní poměr na dobu určitou. Otázka byla zodpovězena většinou dobře, pouze v některých případech označili uchazeči jinou odpověď.
- V otázce č. 3 měli uchazeči zvolit správnou odpověď, která se týkala možnosti přeložení zaměstnance do jiného místa výkonu práce. V některých případech se uchazeči domnívali, že zaměstnanec lze přeložit do jiného místa nařídít, ačkoli je přeložení možné pouze se souhlasem zaměstnance.
- V otázce č. 4 měli uchazeči označit důvody, ze kterých lze dát zaměstnanci výpověď. Označeny měly být dvě správné odpovědi, v některých případech byla uvedena pouze jedna.
- V otázce č. 5 měli uchazeči charakterizovat subjekty u směny cizí. Uchazeči se mnohdy omezovali pouze na označení subjektů, které v řadě případů nebylo přesné.
- Otázka č. 6 zkoumala znalosti základních orgánů Evropské unie a odpovědi byly ve většině případů správné.
- Otázka č. 7 se týkala opravného prostředku proti rozhodnutí ústředního orgánu státní správy. Namísto správné odpovědi, že jde o rozklad, byly často uváděny jiné druhy opravných prostředků, ať již řádných nebo mimořádných.
- V otázce č. 8 měli uchazeči charakterizovat poplatníka daně a plátce daně. Odpovědi byly mnohdy nepřesné, uchazeči se často omezovali pouze na pojmy zaměstnanec a zaměstnavatel, ačkoli charakteristika uvedených subjektů je širší.
- Otázka č. 9 se týkala nemocenského pojištění a v některých případech byla zvolena jiná, než správná odpověď.
- V otázce č. 10 měly být vysvětleny pojmy převod cenného papíru, přechod cenného papíru a emisní kurs cenného papíru. U převodu cenného papíru se uchazeči mnohdy omezili na konstatování, že jde o prodej cenného papíru, aniž by bylo uvedeno, že jde o změnu osoby
(Pokračování na str. X)

Výsledky zkoušek v červnu 2007

a komentáře zkušebních komisařů

(Pokračování ze str. IX)

oprávněné z cenného papíru na základě smlouvy. Takovou smlouvou může být i smlouva darovací, která byla naopak někdy uváděna jako důvod přechodu cenného papíru.

- V otázce č. 11 měli uchazeči posoudit, co je možno nárokovat při dodání vadného zboží, je-li tím porušena smlouva podstatným způsobem. Ve většině případů byly odpovědi správné, pouze někdy nebyly označeny obě správné odpovědi.
- Odpovědi na otázku č. 12, která se týkala náležitostí kupní smlouvy, nečinily uchazečům potíže a byly většinou správné.
- Rovněž tak odpovědi na otázku č. 13, která se týkala smlouvy o prodeji podniku, byly ve většině případů správné. Pouze při vysvětlení pojmu „podnik“ nebyly vždy odpovědi přesné, často scházelo uvedení i osobní složky podniku.
- V otázce č. 14 měli uchazeči prokázat znalost smluvní pokuty a úroku z prodlení. Odpovědi byly většinou správné.
- Otázka č. 15 se týkala splatnosti dodávky zboží. V některých případech byly odpovědi správné pouze zčásti, zejména bylo někdy chybně uváděno, že právo na úrok z prodlení vznikne ode dne, kdy věřitel vystavil fakturu, přičemž správná odpověď je ode dne, kdy dlužník fakturu obdržel.
- V otázce č. 16 měli uchazeči uvést, v jakých případech může dojít ke změně závazkového vztahu na straně věřitele. Mnohdy se odpovědi omezily pouze na postoupení pohledávky, ačkoli měla být uvedena i poukázka.
- Odpovědi na dotaz obsažený v otázce č. 17, který se týkal zásad, na kterých spočívá obchodní zákoník, byly většinou správné.
- Pojem „obchodní firmy“ v otázce č. 18 nebyl vysvětlen vždy přesně, v řadě případů byl zaměřován se subjektem podnikatelských vztahů, ačkoli jde o název zapsaný v obchodním rejstříku.
- V otázce č. 19 měli uchazeči posoudit daný případ a učinit závěr, zda byla uzavřena kupní smlouva. Odpovědi byly převážně správné.
- Odpovědi na otázku č. 20 vycházely rovněž ze zadaného případu a uchazeči měli prokázat znalost právní úpravy lhůt. Většina odpovědí byla správná.

PŘÁVNÍ SYSTÉM V ČR II.

Zkoušku skládalo 53 adeptů, z nichž 51 uspělo. Celková úspěšnost tak dosáhla 96,20 %.

S ohledem na náročnost látky a zkouškových otázek příjemně překvapila nejen celková vysoká úspěšnost zkoušky, ale také skutečnost, že úroveň odpovědí byla velice dobrá. Adepti prokázali znalost zadané problematiky a otázky byly v převážně většině zodpovězeny správně a se správným zdůvodněním.

Otázky byly zaměřeny převážně na znalosti z obchodního práva (obchodní společnosti, jednání za společnost a pod.), 1 otázka z procesního práva, 3 otázky byly z oblasti pracovního práva zaměřené na novelizovaná ustanovení ZP a 4 otázky se týkaly oblasti cenných papírů a smének.

Termín - rok	Počet uchazečů	Prospělo	(v %)
Prosinec 2000	66	43	65,2
Červen 2001	46	26	56,5
Prosinec 2001	43	25	58,1
Červen 2002	44	30	68,2
Prosinec 2002	43	18	41,9
Červen 2003	56	38	67,9
Prosinec 2003	53	15	28,3
Červen 2004	59	28	47,5
Prosinec 2004	52	29	55,8
Červen 2005	53	37	69,8
Prosinec 2005	42	26	61,9
Červen 2006	40	22	55,0
Prosinec 2006	55	38	69,1
Červen 2007	36	19	52,8

Problém působila pouze otázka č. 17, zaměřená na procesní právo, a to překážku věci zahájené, tzv. litispendence, kdy není možné podat druhou žalobu ve stejné věci u jiného soudu, byť se žalobci může zdát, že řízení trvá nepřiměřeně dlouho. Jedná se o problém, který se v obchodní praxi poměrně často vyskytuje. Převážná většina adeptů sice věděla, že řízení z „nějakého důvodu“ u druhého soudu nepoběží, ale ani jeden z nich neodpověděl, že řízení soud zastaví. Ve většině případů adepti odpovídali, že soud žalobu zamítne. Vzhledem k tomu, že adepti nejsou profesní právníci, lze pozitivně hodnotit i tuto odpověď.

Další problém způsobovala otázka č. 18, týkající se práva směnečného, kdy adepti měli zodpovědět, zda směnka, která obsahuje doložku „nikoli na řad“, je platná a zda a jakým způsobem je možné tuto směnku převádět na třetí osobu. Větší množství adeptů sice odpovědělo, že směnka platná je, ale neumělo řádně odůvodnit převoditelnost směnky s doložkou „nikoli na řad“, a to smlouvou o postoupení pohledávky

podle občanského zákoníku. Většinou se přikláněli k tvrzení, že takováto směnka převoditelná není.

U otázky č. 3, která měla ověřit, zda se adepti seznámili s novým zněním zákoníku práce ohledně délky výpovědní doby, které byly novelou ZP sjednoceny na stejnou dobu jak pro zaměstnavatele, tak pro zaměstnance, byly odpovědi převážně správné.

KVANTITATIVNÍ METODY A INFORMATIKA

◆ Souhrnný přehled vývoje počtu účastníků a jejich úspěšnost v % uvádí tabulka:

V červnu 2007 skládalo zkoušku v Praze 25 uchazečů a v Brně 11, tj. sumárně 36 adeptů. To je dosud nejmenší počet adeptů od roku 2000. Úspěšnost dosáhla přes 52 % (absolutně vyjádřeno uspělo 19 adeptů), což je výsledek pohybující se v dlouhodobém průměru (viz tabulka výše).

◆ uchazeči test zvládali spíše průměrně, což dokládá fakt, že do bodového výsledku mezi 80–100 body se dostali pouze tři uchazeči,

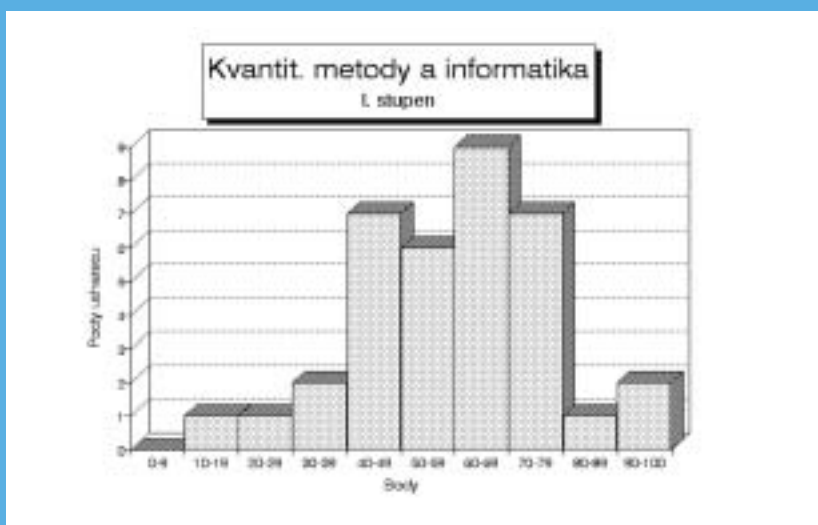
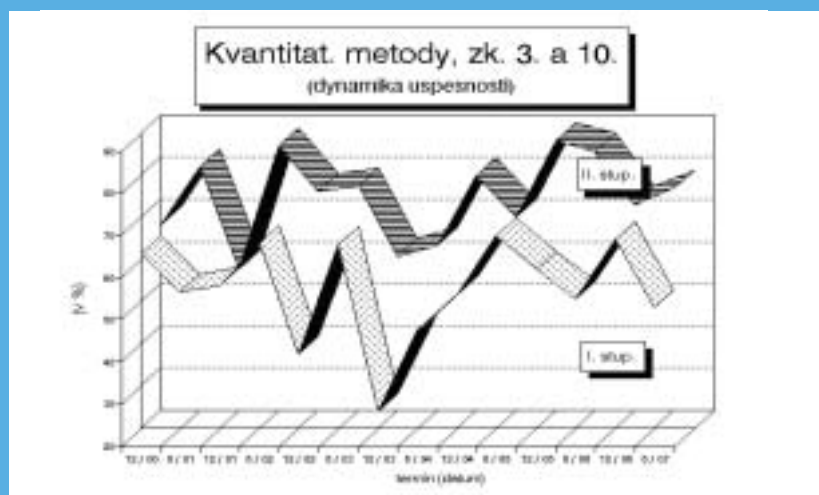
◆ na druhé straně solidní připravenost uchazečů vedla k nízkému počtu i u vyslovené slabých prací (tj. testů s výsledkem pod 20 bodů), takový test byl tentokrát jediný. Neúspěšné výsledky se pak poněkud pohybovaly mezi 40–49 body (konkrétně šlo o sedm prací),

◆ při práci s textem zadání v průběhu zkoušky se neobjevily nijaké obtíže či nesrozumitelnosti, a to ani při vlastním průběhu testu, ani při jeho opravování, v příkladech se jen v zanedbatelné míře vyskytují elementární chyby a základní neznalosti v postupech, kdy by adepti např. nedokázali rozlišit, o jaký problém vůbec jde,

- ◆ kvalita řešení příkladů byla tentokrát srovnatelná s kvalitou slovních odpovědí,
- ◆ za „neúspěšný“ nebo vysloveně obtížný netřeba považovat žádný příklad nebo otázku, neúplné odpovědi se snad poněkud častěji vyskytovaly jenom u příkladu č. 1 („Sestrojte histogram z údajů na výdajových dokladech“). Adepti zde poměrně často nedokázali stanovit odpovídající a přiměřený počet intervalů v histogramu (mělo se jednat o tři či čtyři sloupce, nikoliv o šest či dokonce o sedm, jak uvedla řada adeptů); naopak docela dobře byl zvládnán příklad na Fisherův cenový index,
- ◆ znalosti (či naopak případné neznalosti) byly rozloženy celkem rovnoměrně,
- ◆ bodové výsledky uchazečů zapsané do pásem po 10 bodech udává histogram (jeho mírné sešikmení směrem doprava je obrazem celkově spíše nadprůměrné připravenosti a úrovně znalostí adeptů):

i přes obtížnější látku ve vědomostech lepší a nároky zkoušky podstatně lépe zvládají, zřejmě s perspektivou dosažení vyššího stupně certifikace. Zajímavé je

proto sledovat vývoj úspěšnosti, a to současně v obou stupních Kvantitativních metod (zkouška č. 3 a zkouška č. 10). Dokládá to další obrázek:

- ◆ stejně jako v prosinci 2005, v červnu 2006 či v prosinci 2006 nebyla ani tentokrát žádná vyloženě slabší práce, tj. práce s hodnocením pod 20 bodů. Vynikající (tj. více než 90 bodů) bylo hned sedm prací, což je výsledek téměř v dosavadní historii ojedinělý, další čtyři uchazeči dosáhli pásma 80–89 bodů, což dokládá vyšší úroveň proti minulým termínům. Celkově při průměrném počtu získaných bodů opět poklesla variabilita výsledků – znalosti uchazečů jsou tudíž „sevrěnější“ a vyrovnanější. O rozložení dosažených bodů do pásem po 10 bodech vypovídá histogram č. 2 (jeho sešikmení doprava je odrazem celkově uspokojivé a nadprůměrné úrovně znalostí adeptů, téměř polovina (Pokračování na str. XII)

KVANTITATIVNÍ METODY A INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE

- ◆ souhrnný přehled počtu zúčastněných uchazečů a jejich procentuální úspěšnosti v posledních letech uvádí tabulka. V červnovém termínu 2007 bylo v Praze 22 uchazečů, v Brně čtyři, celkem tedy 26 uchazečů, což představuje celkově spíše lehce podprůměrnou účast ve vývoji od roku 2000. Úspěšnost dosáhla téměř 77 %, takže výsledek byl ve srovnání s minulými termíny mírně nadprůměrný,
- ◆ v porovnání s celkovým hodnocením výsledků dosahovaných v I. stupni jsou výsledky adeptů ve II. stupni tradičně výrazně lepší, tentokrát se rozdíl opět spíše prohloubil. Ve II. stupni jsou uchazeči

Termín - rok	Počet uchazečů	Prospělo	(v %)
Prosinec 2000	25	17	68,0
Červen 2001	28	23	82,0
Prosinec 2001	38	22	57,9
Červen 2002	31	27	87,1
Prosinec 2002	21	16	76,2
Červen 2003	31	24	77,4
Prosinec 2003	28	17	60,7
Červen 2004	30	19	63,3
Prosinec 2004	25	20	80,0
Červen 2005	30	21	70,0
Prosinec 2005	34	30	88,2
Červen 2006	28	24	85,7
Prosinec 2006	26	19	73,1
Červen 2007	26	20	76,9

Výsledky zkoušek v červnu 2007

a komentáře zkušebních komisařů

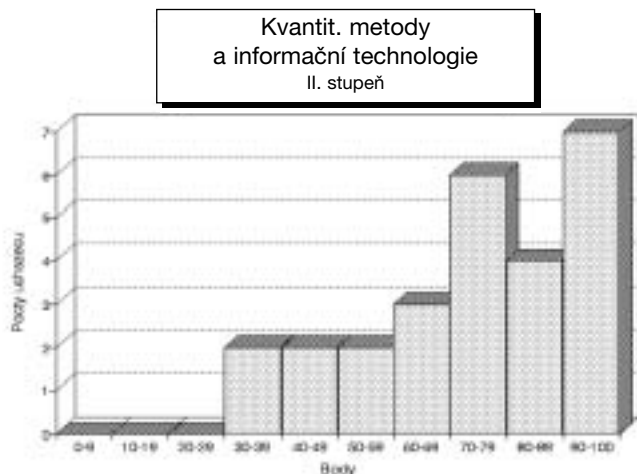
(Pokračování ze str. XI)

všech prací byla v bodovém pásmu 80 až 100 bodů):

nejen v učebnici, ale i v předem avizovaném, vydaném a jím přístupném „Dodatku cvičných příkladů“. Nová také byla necelá

rybářská loď, a domorodí rybáři v důsledku administrativně vytvořených bariér (hygienických či jiných) na trh neměli přístup.

- Příklad 41 odpovídal situaci, kdy v podmínkách neexistence bariér vstupu na trh byl tento obsluhován velkou rybářskou lodí i domorodými rybáři společně a přirozenou tržní strukturou, která se tam vytvořila, byl oligopol s dominantní firmou.

◆ za „neúspěšný“ či vysloveně obtížný nelze v červnovém termínu 2007 označit žádný příklad nebo otázku v zadání, adepti prokazovali spíše rovnoměrné vědomosti ve všech odborných částech testu. Překvapilo snad jen to, kolik uchazečů nedokázalo správně odpovědět na v oblasti IC/IT poměrně elementární otázku „Co je spyware“.

◆ časový faktor byl nastaven přiměřeně. Příklady, pokud byly dobře „odstartovány“, byly v naprosté většině případů také správně dořešeny. O výsledku tedy nerozhodoval disponibilní čas v tom smyslu, že by adept nestál určitý příklad dopočítat, ale pouze znalost nebo neznalost problému.

polovina otázek v kategorii C, která je výběrem z doslovných znění otázek kontrolních testů uvedených v závěru jednotlivých kapitol učebnice, u nichž je v závorce za každou otázkou uvedeno i číslo článku či odstavce v učebnici, v němž lze nalézt správnou a úplnou odpověď. Příklad 42 v kategorii D (doplnění tabulky rozpisu výrobních nákladů) patří k historicky nejúspěšnějším a byl zařazen právě proto, aby nabízeným a pro většinu adeptů i snadno dosažitelným ziskem 14 bodů kompenzoval očekávané bodové ztráty z nových příkladů. Tento předpoklad se naplnil tím, že zhruba 90 % adeptů červnové zkoušky příklad 42 zvládlo.

Zbylé tři souvislé příklady 39–41 byly „staronové“ v tom smyslu, že v nich šlo o v předchozích zkouškách již značně „promrskanou“ problematiku analýzy různých forem trhu, zahalenou tentokrát do poně-

Uvedené tři příklady jsou velmi podrobně řešeny, vysvětleny a komentovány v článku 1.5.4 nové učebnice (jejich zadání v učebnici i ve zkušebním protokolu je naprosto shodné, navíc příklad 39 je kompletně řešen i v učebnici staré, takže v ničem „nový“ není). Cílem tak nebylo něco samostatně vyřešit, ale z učebnice známé řešení jen zopakovat a tím naznačit, že nás oslovilo a že mu rozumíme. A to proto, že problematika, kterou uvedené příklady řeší, patří k tomu nejpodstatnějšímu, co by měl adept ekonomické vědy znát. Zcela konkrétní porovnání kvality, intenzity a efektivnosti tržní konkurence v různých tržních formách reprezentovaných těmito příklady je provedeno v článku 1.5.6 učebnice. Z něj už lze snadno pochopit, proč se monopol chová právě tak jak se chová, proč na rozdíl od dokonalé konkurence v každé nedokonalé konkurenci dochází k neshodě mezi soukromým optimem výrobce a společenským optimem, i proč je navzdory tomu oligopol pro spotřebitele zpravidla lepším řešením než dokonalá konkurence. Také lze snadno pochopit i to, proč antimonopolní úřad působící ve prospěch malých výrobců často působí v neprospěch spotřebitelů a současně i brání hospodárnému využívání zdrojů. Proto se tyto důležité příklady nachází už v 1. kapitole učebnice, která je stručným souhrnem toho, co se od adepta požaduje (ostatní kapitoly jsou rozvíjející) a neměly by být adeptem při samostudiu ani lektorem v kurzu přehlédnuty. A proto také byly zařazeny hned v prvním „novém“ zkušebním testu.

EKONOMIE A EKONOMIKA

Struktura této zkoušky se opět shodovala se strukturou zkoušek minulých:

STRUKTURA ZKOUŠKY	EKONOMIE	
	počet otázek	počet bodů
A. Testové otázky s výběrem odpovědí	10	10
B. Otázky s volnou výpovědí	10	10
C. Dílčí příklady	18	36
D. Souvislé příklady	4	44
Celkem	42	100

I když se jednalo o první zkoušku, jejíž zkušební test byl sestaven na základě nové učebnice EKONOMIE A EKONOMIKA, nelze říci, že byla v něčem obtížnější či náročnější než zkoušky minulé. Kromě známých a ve sbornících již mnohokrát „promrskaných“ otázek se v kategoriích A a B objevila řada otázek nových, na něž však adepti mohli správně odpovědi najít

kud atraktivnějšího hávu typického přístavního rybního trhu:

- V příkladu 39 šlo o jeho dokonalou konkurenční formu, v níž strana nabídky sestávala z mnoha domorodých rybářů, využívajících k rybolovu jen své malé čluny a primitivní rybolovnou techniku.
- V příkladu 40 šlo o monopol, v němž ryby nabízela jediná velká a moderní

Nicméně z výsledků testu je zřejmé, že navzdory výše uvedenému v drtivé většině případů tyto příklady při přípravě adeptů přehlédnuty byly. Lze říci, že z celkového počtu 73 adeptů pouze dva adepti (B9, který v kategorii D neztratil ani bod a získal zde plných 44 bodů, a P33 s 38 zde získanými body) v tomto směru neklamali. Ostatní často nedokázali ani vynést do grafu tabulované hodnoty tržní poptávky a nabídky. Nepřípravenost i na jiné „nové“ otázky v kategorii C pak způsobila, že na zkušební komisaře ze zkušebních protokolů „zivaly“ prázdné rámečky chybějících odpovědí v neobvykle vysoké míře. A pokud odpo-

vědi byly, svědčily spíše o bujně fantazii a „tvorivosti z nouze“ než o znalostech adepta. Tomu odpovídá i úspěšnost červnové zkoušky:

Ve zkoušce prospělo 14 z celkového počtu 73 zúčastněných adeptů, takže celková úspěšnost zkoušky činila něco málo přes 19 %. V Praze se zkoušky zúčastnilo 63 adeptů, z nichž 12 prospělo (tj. 19 %), v Brně se zkoušky zúčastnilo 10 adeptů, z nichž prospěli 2 (tj. 20 %).

Zkušební komisař kalkuloval u červnové zkoušky s vyšší úspěšností, než byla dosažena. Proč se tak domníval, lze vyčíst z jeho následujícího vyjádření k přípravě zkušebního zadání:

Letošní zkušební test byl sestaven tematicky podobně jako jeden z historicky nejspěšnějších testů z 13.6.05, v němž pražští adepti dosáhli úspěšnosti 66,3 % (brněnští adepti svým malým počtem celkové výsledky mění jen málo, proto od nich v dalších úvahách můžeme odhlédnout). V tomto testu se také v kategorii D objevily zcela nové příklady, věcně se lišící od výše uvedených jen v tom, že místo o rybolovu tam šlo o těžbu a prodej minerální vody. Lze říci, že v obou testech se zkoušela zhruba shodná problematika, přičemž v letošním testu se navíc vyskytovaly i nové otázky, na něž adept nenalezl správnou odpověď ve cvičných příkladech ani ve sbírkách, ale pouze v nové učebnici. Takových otázek nebylo mnoho a adept na nich mohl získat (či ztratit) až 16 bodů.

K pochopení pojmu „kalkulovaná úspěšnost“ je dobré zamyslet se nad tím, co by se dalo očekávat, kdybychom letošní test předložili adeptům, kteří se ke zkoušce dostavili před dvěma lety, konkrétně onoho 13.6.05. Protože v té době neexistovala nová učebnice, téměř s jistotou lze říci, že by nezodpověděli nové otázky a maximálně dosažitelným počtem bodů z testu by pro ně bylo číslo 84 ($100 - 16 = 84$). Dosažnout aspoň 60 bodů ze zbývajících 84 a získat tak hodnocení „prospěl“ je prakticky totéž jako dosáhnout aspoň 71 bodů ze 100 možných (jak se lze snadno přesvědčit jednoduchou trojčlenkou). A jak lze snadno zjistit z tabulek rozložení výsledků testu zveřejněných ve vyjádření k tehdejší zkoušce, dosáhlo toho tehdy 38,5 % pražských adeptů ($2,9 + 5,8 + 29,8 = 38,5$).

38,5 % je tak dolní mez odhadu úspěšnosti zkoušky za předpokladu, že letošní adepti budou připraveni stejně dobře jako adepti před dvěma lety. Dolní mez je to proto, že na rozdíl od tehdejších adeptů letošní adepti už k dispozici novou učebnici

měli, což mohlo očekávanou úspěšnost zkoušky jen zvýšit. Fakt, že „v reálu“ úspěšnost letošních adeptů nedosáhla ani poloviny očekávané dolní meze, nezvratně svědčí o tom, že byli připraveni mnohem hůře než ti před dvěma lety. Proč, o tom lze jen spekulovat.

Nejpravděpodobnější vysvětlení, které se nabízí, je to, že adepti byli poněkud zaskočeni dalším rozšířením už tak poměrně komplexní a rozsáhlé látky o nové dvě kapitoly z podnikové ekonomiky. Na tuto novou (i když v porovnání s ekonomii podstatně snazší) problematiku se zaměřili (o čemž svědčí dobré výsledky dosahované v této části) na úkor mikroekonomické problematiky, na níž jim už nezbývaly síly. Potvrzuje to neobvykle vysoký počet zcela vynechaných odpovědí na mikroekonomické otázky; obvykle, pokud adepti alespoň trochu tuší, pokouší se něco stvořit, z čeho by se pak v rámci odvolání dal „uhádat“ i případný bod navíc. Letos bylo takových pokusů málo a většinou byly „zcela mimo“.

Zkušební komisař ve svém hodnocení zdůrazňuje stanovisko, že v tomto případě nešlo o obtížnější zkoušku, ale o neobvykle chabou přípravu adeptů v klíčové oblasti zkoušeného předmětu, kterou je pro ně mikroekonomika.

Závěrem zkušební komisař vyjadřuje přesvědčení, že obdobný propad již u zkoušky nenastane, jak vyplývá z jeho následujících slov:

„I když právě došlo k historicky největšímu propadu úspěšnosti této zkoušky, žádnou tragédii v tom nevidím. Adepti zjistili, jak nová zkouška vypadá. Možná si všimnou, že se v přípravě vyplatí aspoň prolistovat učebnici. Ale tak důležité jako tentokrát to už nebude. Při přípravě na příští termín budou moci čerpat z inovovaného a rozšířeného sborníku řešených příkladů, v němž opět najdou (tak jak jsou zvyklí) vše potřebné k úspěšnému absolvování zkoušky (včetně toho, co tentokrát museli hledat v knize). Úspěšnost zkoušky se postupně vyšplhá k „přijatelným“ hodnotám.“

Vzhledem k diskusím o náročnosti zkoušky ze strany zklamaných adeptů bezprostředně po jejím ukončení, považujeme za vhodné zveřejnit na tomto místě rovněž recenzní posudek zkušebního zadání, vypracovaný 11. dubna 2007. Recenzní posudky jsou standardní součástí procesu přípravy zkušebních zadání. Recenzent ve svém posudku dochází prakticky ke stejným závěrům, jako zkušební komisař po vyhodnocení zkoušky. Originál posudku je součástí dokumentace ke každé zkoušce.

RECENZNÍ POSUDEK

Předmět:	Ekonomie
Termín zkoušky:	červen 2007
Recenzent:	Ing. Josef Mrkvička

Prohlašuji, že jsem dle kritérií uvedených v „povinnostech recenzenta“ řádně prověřil a posoudil návrh zkušebního zadání s tímto výsledkem a doporučením:

1. Průměrný student je schopen složit zkoušku v určeném čase.

Vyjádření: ano

Zkušební komisař se v prvních 3 částech zadání soustředil zejména na pasáže doplněné v nové učebnici „Ekonomie a ekonomika“, takže otázky, které se již v různých modifikacích vyskytly v předchozích zadáních, je menšina – konkrétně 5 v části A, 6 v části B a pouze 3 v části C. Pro úspěšné složení zkoušky tedy tentokrát adeptům zřejmě nepostačí „našprtat“ otázky a příklady ze sborníku zkušebních příkladů, ale budou muset důkladně nastudovat celou učebnici včetně kapitol 11 a 12 z ekonomiky podniku, což se ovšem předpokládá u každé zkoušky. Pokud se však potvrdí dřívější zkušenosti, že každá nově zařazená otázka nebo příklad znamenají pro adepty a priori neúspěch, očekávám zejména v části C zadání nepřilíh dobré výsledky. U 5 nově zařazených testových otázek naproti tomu neočekávám podstatné problémy, protože se týkají problematiky, kterou adepti většinou znají z praxe (obchodní společnosti, marketing).

Relativně obtížnost částí B a C zadání je však podle mého soudu více než vyvážená v části D – Souvislé příklady, kde se v příkladech 39, 40 a 41 jedná o jednoduché sestavování rovnic nabídky a poptávky (řešení 2 rovnic o 2 neznámých odčítací metodou musí adept zvládnout i v 1. stupni certifikace), zakreslování jednoduchých grafů tržní rovnováhy a využívání známých a v dřívějších zadáních hojně frekventovaných vztahů (podmínka $MR = MC$ při maximalizaci zisku firmy, vlastnost křivky mezního výnosu apod., přitom se některé postupy i opakují) a příklad 42 adepti znají z dřívějších zkušebních zadání. Dobře připravený adept může tedy v této části získat až 44 bodů a tím více než vyvážit předpokládané ztráty v částech C a D. Shromáždit dalších potřebných 16 bodů by totiž neměl být žádný velký problém.

(Pokračování na str. XIV)

Výsledky zkoušek v červnu 2007

a komentáře zkušebních komisařů

(Pokračování ze str. XIII)

2. Otázky (příklady a případové studie) odpovídají osnovám daného předmětu a nevybočují z rámce učiva obsaženého v učebnici pro příslušný předmět.

Vyjádření: ano

V nové učebnici se už vyskytují i pasáže, které bylo v dřívějších zkušebních termínech nutno nastudovat z CD. Odpovědi na všechny otázky v částech A, B a C lze nalézt v učebnici, což jsem podrobně prověřil, a příklady v části D jsou jednoduché, viz výše.

3. Bodové hodnocení jednotlivých otázek přesně odráží možnosti průměrného studenta u zkoušky v určeném čase uspět. Především je třeba přezkoumat, že bodové sazby přidělené jednotlivým částem zkoušky odpovídají a bodový součet je skutečně 100 bodů.

Vyjádření: ano; bodový součet jsem přezkoumal a činí přesně 100 dosažitelných bodů.

4. Všechna čísla a výpočty v otázkách jsou bezchybné a shodují se s čísly a výpočty v navrhovaných odpovědích.

Vyjádření: ano

5. Otázky jsou formulovány jasně, srozumitelně a jednoznačně, Vyjádření: ano, s výhradou níže uvedené připomínky

U otázky č. 3 se v nabízené odpovědi c) vyskytují ve vztahu ke společnosti s ručením omezeným současně pojmy „zakladatel“ a „společník“, přičemž je zřejmé, že i v případě, že společnost zakládá pouze jeden zakladatel, musí být tento zakladatel zároveň i společníkem (a dokonce splatit celý základní kapitál společnosti najednou, což však už není předmětem otázky).

Doporučuji tedy text nabízené odpovědi opravit na „nejméně 1 společník nebo nejvýše 50 společníků“.

DALŠÍ DOPORUČENÍ A PŘIPOMÍNKY:
Nejsou.

Dne 11. dubna 2007

Podpis recenzenta

MANAŽERSKÉ FINANCE

Oproti prosinci 2006 došlo k opětovnému zvýšení úspěšnosti uchazečů v Praze, kde z 50 účastníků uspělo 41, což je úspěšnost ve výši 82 %, tj. nárůst oproti prosinci 2006 o 11 % a oproti dlouhodobému průměru úspěšnosti, který se pohybuje na úrovni 78 %, o 4 %. Důvodem může být mimo jiné i to, že se zkušební komisař vrá-

til k převážně typovým příkladům, které byly v modifikované podobě publikovány ve sbornících z předchozích let. Potvrdila se dlouhodobě výrazně vyšší úspěšnost uchazečů v Brně, která dosáhla dokonce neuvěřitelných 100 %. Na druhé straně je ale třeba říci, že zkoušku skládal relativně velmi malý počet uchazečů (pouze 9) a v tomto případě se vysoké procento úspěšnosti dosáhne relativně snadněji. Nicméně je třeba konstatovat, že v tomto předmětu je úspěšnost v Brně dlouhodobě výrazně vyšší než v Praze. Příčiny této skutečnosti se hledají jen velmi těžko. Možná jsou v Brně uchazeči zodpovědnější a na zkoušku přichází až tehdy, když jsou velmi dobře připraveni.

U testových otázek skupiny A nebyly větší problémy, pouze je třeba opakovaně připomenout, aby studenti nezaškrtávali dvě odpovědi či neponechávali odpověď nezaškrtnutou, protože v obou případech se předem vzdávají alespoň pokusu otázku uhádnout. Je třeba toto důsledně dodržovat. Pokusit se otázku uhádnout není nic amorálního, je to běžně doporučováno ve všech zahraničních učebnicích, které připravují např. na jazykové testy či na jiné zkoušky. Za zmínku stojí pouze určité problémy s otázkou č. 3, kdy uchazeči nemají stále vždy jasno, jaké finanční zdroje jsou podle finanční teorie považovány za dlouhodobé a jaké za krátkodobé. Bylo by zapotřebí se na tuto problematiku v přípravě zaměřit.

U otázek skupiny B měli někdy uchazeči problém zodpovědět otázku komplexně, mnohdy se objevovaly částečné nebo velmi nepřesné odpovědi, které pak velmi komplikují zkušebnímu komisaři rozhodování o tom, zda udělit bod či nikoliv. Uchazeči se musí skutečně snažit co nejstručněji vystihnout podstatu věci, tj. není nutné např. napsat doslovnou definici, ale je možné vysvětlit ji vlastními slovy. Problémy činila otázka č. 11, kdy uchazeči zaměnili pojem „finanční trh“ a „peněžní trh“ a často definovali místo peněžního trhu trh finanční. Problémy činila také otázka č. 13, kdy uchazeči uváděli velmi často opci evropskou místo americké.

U jednoduchých příkladů skupiny C byli uchazeči relativně úspěšní. Největší problém činila otázka č. 27, kde uchazeči často vypočítali pouze daňovou úsporu a nikoli finální skutečné náklady kapitálu. Další problém se objevil v příkladu 37, kde uchazeči velmi chybovali v identifikaci neefektivních portfolií a také v příkladě 38, kde bylo často chybně dosazováno do Miller-Orrova modelu.

U složitých příkladů skupiny D si uchazeči nejlépe poradili s příkladem č. 39 a solidně zvládali i příklad 41. Určité problémy nastaly u příkladu č. 40, kde se největší potíže objevily u identifikace příjmů a výdajů ve správných letech. Největší problém pak nastal u příkladu 42, kde uchazečům činil velké problémy zejména výpočet ČSH na jednu akcii, což mohlo být způsobeno i tím, že příklad byl zařazen jako relativně nový, byť typově obsažený v Cvičebnici z manažerských financí.

MANAŽERSKÉ ÚČETNICTVÍ

Zkouškové zadání obsahovalo 10 příkladů po 10 bodech. Ačkoli zkouška oproti minulým letům dopadla velmi úspěšně, je vhodné upozornit na nejčastější chyby.

- První příklad obsahoval klasické úkoly související s využitím kalkulačního systému. Často se vyskytovala chyba v třetím úkolu, kdy adepti při posouzení hospodárnosti chybně porovnávali výslednou kalkulaci s plánovou, přitom kontrola hospodárnosti má probíhat na základě porovnání výsledné a operativní kalkulace.

- Druhý případ se týkal pojetí nákladů v manažerském účetnictví a jeho využití v odpovědnostním řízení. Řada adeptů správně navrhla způsob řízení střediska i správně vypočítala kalkulační úrok a zisk v ekonomickém pojetí, někteří však z neznámých důvodů přepočítali úrok na měsíc, ačkoli se ostatní údaje týkaly celého roku.

- Třetí příklad na alokaci nákladů nečinil adeptům potíže, někteří alokovali prodejní náklady na objem výroby a nikoli objem prodeje.

- Hodně adepti chybovali ve čtvrtém příkladu, který spočíval ve zjištění rozpočtovaného hospodářského výsledku na základě ocenění zásob neprodaných výkonů na úrovni plných a variabilních nákladů. Chyby se vyskytly ve špatném ocenění zásob neprodaných výrobků, které buď nebyly zohledněny vůbec, nebo naopak do jejich ocenění byly zahrnuty i prodejní náklady.

- Tradičně největší potíže činil adeptům pátý příklad na odpovědnostní řízení. Při zjišťování výsledků středisek adepti nepřepočítávali předem stanovené variabilní náklady středisek na skutečný objem výkonů. Vzhledem k tomu, že v zadání bylo uvedeno „společnost uplatňuje metodu oddělného řízení fixních a variabilních nákladů“, druhý úkol na zjištění objemové a spotřební odchylky byl velice jednoduchý a měl spočívat v „přepsání“ výsledků z prvního úkolu do sloupce spotřební odchylka, neboť

objemová odchylka v tomto případě nevzniká.

- Šestý příklad se týkal oddělení odpovědností za nákup materiálu a za spotřebu materiálu při výrobě. Většina adeptů správně v prvním úkolu navrhla způsob hodnotového řízení střediska Zásobování a střediska Hlavní výroba, kvantifikace však již činila větší potíže.
- Předmětem sedmého příkladu bylo oddělení fixní a variabilní složky nákladů a jejich využití pro stanovení nákladů v dalším období. V prvním úkolu ne všichni správně zohlednili změnu výše fixních nákladů v druhém období. V druhém úkolu pak někteří počítali s náklady neupravenými o změnu v důsledku racionalizačních opatření.
- S osmým příkladem na úlohy nevyžadující vklady se většina adeptů vypořádala bez problémů. Překvapivě se chyby vyskytly i u slovní odpovědi na čtvrtý úkol, kde stačilo uvést zlepšení hospodářského výsledku v důsledku vyšší marže výkonu L.
- V devátém příkladu zaměřeném na zjišťování hospodářského výsledku při různých způsobech ocenění zásob hoto-vých výrobků sice téměř všichni správně vypočetili změnu stavu zásob, ale někteří již nesprávně zjistili výsledek hospodaření.
- Cílem závěrečného desátého příkladu bylo analyzovat rozdíl mezi skutečným a rozpočtovaným (standardním) ziskem podle jednotlivých faktorů. I přestože lze řadu faktorů kvantifikovat velice snadno, stal se tento příkladem „kamenem úrazu“ většiny adeptů.

FINANČNÍ ANALÝZA

Souhrnný výsledek:

Ze 7 adeptů, kteří se dostavili ke zkoušce, uspělo všech 7 adeptů, tj. úspěšnost 100 %.

Max. počet dosažených bodů:	77
Min. počet dosažených bodů:	63
Průměrný počet dosažených bodů:	69,57
	tj. 69,57 % dosažitelných bodů.

Výrazný pokles bodové úspěšnosti ve srovnání s prosincovým termínem 2006 byl bezpochyby ovlivněn skutečností, že se poprvé zkoušelo podle nové učebnice Finanční analýzy, což se – již tradičně – projevilo velmi nízkou úspěšností u některých nově zařazených otázek a zejména u případové studie 26, která byla (se změněnými číselnými údaji) převzata ze vzorového zkouškového příkladu v nově zařazené kapitole č. 7 nové učebnice. Nižší úspěšnost v tomto termínu zkušební komisař předpokládal již ve svém posledním vyjádření, lze tedy kvitovat s potěšením, že se nakonec

všichni adepti – přes všechny problémy – se zadáním vyrovnali a všichni u zkoušky – i když s nižším bodovým hodnocením – uspěli.

Někteří adepti si navíc situaci ještě zkomplikovali tím, že nevzali na vědomí existenci nové učebnice, ačkoli upozornění se objevilo jak na webové stránce ISÚ, tak v příslušném vydání Bulletinu ISÚ s vyhodnocením zkouškového termínu prosinec 2006.

Pro příští zkušební termín (prosinec 2007) lze očekávat, že se úspěšnost opět vrátí na původní průměrnou úroveň kolem 80% dosažitelných bodů.

Rozbor jednotlivých částí zkoušky:

Část I. – testové otázky

Do testových otázek byly nově zařazeny otázky č. 1 (strategie financování), č. 2 (MVA), č. 5 (podíl státu na EBIT) a č. 6 (ekonomický zisk ve srovnání s účetním ziskem). To se již tradičně projevilo v úspěšnosti odpovědí, i když otázky č. 1, 2 a 5 zodpovědělo vždy 6 ze 7 adeptů, takže neúspěch byl minimální.

Největší problém byl naproti tomu u otázky č. 6, kde si pouze jediný adept uvědomil, že jak ekonomický, tak účetní zisk jsou korunové resp. peněžní veličiny a že od účetního zisku tedy nelze odčítat oportunitní náklad vlastního kapitálu, který je vyjádřen jako procento resp. desetinné číslo, ale že je třeba pracovat s absolutními hodnotami nákladů.

U všech ostatních otázek, které se opakovaly z dřívějších zadání, byla úspěšnost 100%. Proto se i celková úspěšnost u této části zkoušky zvýšila z 78,82 % na 87,14 %. Všechny 10 otázek zodpověděl správně pouze 1 adept.

Část II. – otázky s volnou odpovědí

Do této části zkoušky byla nově zařazena pouze otázka č. 13 (krátkodobé a dlouhodobé indikátory výkonnosti podniku, kap. 7 učebnice), takže na nízkou úspěšnost u této otázky (35,71 %) bylo opět možné si „vsadit“. Přitom byl zkušební komisař při hodnocení u této otázky velmi benevolentní a hodnotil 1 bodem každou odpověď, u které se adept „trefil“ alespoň do jednoho z indikátorů dávajícího nějaký smysl.

Problémy u ostatních otázek, které se opakovaly z dřívějších zadání, však lze těžko pochopit. Dva adepti chybovali dokonce v takové elementární věci, jako je podmínka pro použitelnost Gordonova modelu pro výpočet vnitřní hodnoty akcie (tj. $r > g$). Odpověď na otázku, zda interpretace ukazatele cash flow solventnosti II. jako převrácené hodnoty doby návratnosti úvěru vychází z realistických předpokladů, nezvládli dokonce 3 adepti. Stoprocentní úspěšnost byla docílena pouze u otázky č. 11 (charakteristika rozdílů mezi externí a interní finanční analýzou). Jeden z adeptů z této části zkoušky docílil pouze 2 bodů, i když byl v ostatních částech zkoušky velmi úspěšný.

Celkový výsledek 70 % dosažitelných bodů odpovídá dlouhodobému trendu úspěšnosti (či spíše neúspěšnosti) v této části zkoušky.

Část III. – dílčí příklady

Tradičně velmi solidní úspěšnost adeptů (průměr 86,19 %, zlepšení z 82,16 % z prosince 2006) v této části zadání. U 7 otázek z 10 bylo docíleno stoprocentní úspěšnosti.

Nejvíce se opět chybovalo u nově zařazených otázek, a sice č. 16 (odhad nákladu vlastního kapitálu z výnosnosti bezrizikové investice a přírůžek za riziko, 66,67 %), č. 18 (Pokračování na str. XVI)

Výsledky zkoušek v červnu 2007

a komentáře zkušebních komisařů

(Pokračování ze str. XV)

(výpočet ročního disponibilního cash flow, 33,33 %). Překvapující byla nízká úspěšnost u otázky č. 23 (položky výkazu zisku a ztráty, 61,90 %), která se vyskytla ve zkuškovém zadání již po několikáté.

Nízká úspěšnost u výpočtu ročního disponibilního cash flow byla evidentně způsobena záměnou pojmů roční disponibilní cash flow u modelu aktivně produkujícího podniku a volný cash flow u stejnojmenného modelu, kde je v obou případech výpočet poněkud odlišný. Svou roli zřejmě sehrála i skutečnost, že si někteří adepti neobstarali novou učebnici, ve které je model volného cash flow nahrazen právě modelem aktivně produkujícího podniku.

Vzhledem k vysoké chybovosti u 3 výše uvedených otázek nedocílil ani jeden z adeptů plného počtu 30 bodů v této části zkoušky.

Část IV – souvislé příklady

Tato část zkoušky byla již částečně komentována v úvodu vyjádření. Nejvyšší úspěšnost byla 37 bodů z 50 možných, nejnižší 19 bodů. Celková úspěšnost – 61,43% – výrazně nižší než v minulých termínech, z výše uvedených důvodů.

U příkladu 26.1 (výpočet NPV podniku propočtem NPV v daném období 5 let, na které je stanovena prognóza, a připočtením NPV po daném období 5 let) řada adeptů úspěšně zvládla první část úkolu (propočet NPV v daném období), ale u NPV po daném období chybovala v tom, že jako hodnotnostní tok pro výpočet PV rostoucí perpetuity použila EVA z prvního roku a nikoli z posledního roku období.

U příkladu 26.2 (propočet NPV jako součtu NPV bez růstu a připočtením NPV růstových příležitostí) jsem (přes podrobnou nápovědu v textu zadání) pouze 3 adeptům mohl přidělit dílčí bodové hodnocení, přičemž někteří adepti se o řešení ani nepokusili (zřejmě opět ti, kteří si neobstarali novou učebnici).

U příkladu 27.1 nebyly zaznamenány žádné závažnější nedostatky. U 5 adeptů však zkušební komisař uplatnil srážku 2 bodů za chybějící znaménka minus v tabulce.

U příkladu 27.2 úspěšnost 100%, bez komentáře.

Vzhledem k výše uvedeným poznatkům zkušební komisař doporučuje se při přípravě na zkoušku více zaměřit na pasáže, které byly oproti původní učebnici změněny či doplněny, zejména se jedná o kapitolu 7 – Teorie hodnoty.

FINANČNÍ STRATEGIE

Otázky tvořily 20 % testu, 80 % byly příklady (tato relace vychází z bodového hodnocení otázek a příkladů). Zadání bylo posouzeno recenzentem a ověřeno „pokusnou osobou“ z různých hledisek (obsahová náročnost, pracovní náročnost, soulad s literaturou a pravidly systému certifikace v oblasti organizace a hodnocení zkoušek, bodové ohodnocení, náročnost na čas). Od obou osob nebyly vzneseny zásadnější připomínky. Pokud jde o dílčí připomínky z těchto ověřovacích postupů, byly respektovány a zapracovány do konečné verze zadání.

Zvládnutí látky adepty:

Ze 16 adeptů prospělo 11 (68,75 %), neprospělo 5 (31,25 %). Jde o výsledek lepší proti výsledkům předcházejících zkoušek. Je zřejmé, že postupem času problematiku předmětu adepti už lépe zažívají (viz relativně vysoká část adeptů s výsledkem nad 70 bodů).

Pokud jde o neúspěšné adepty, je třeba si všimnout toho, že u 5 neúspěšných se počet bodů pohybuje kolem 40 (42, 41, 40, 39, 24); zřejmě to svědčí o úrovni přípravy, event. podcenění zkoušky, nikoli o její nezávládnutelnosti, nadměrné náročnosti apod.

Na druhé straně z 11 úspěšných adeptů 9 dosáhlo 70 a více bodů (mj. 88, 87, 86, 85 atd.).

Zkouškový test (jeho zpracování) je posuzován jako celek. V otázkách je třeba odpovídat nejen správně, ale i úplně, protože nelze "udělovat" poloviny bodů. Test je tím náročnější, ale na druhé straně je to "obrana" proti improvizacím, resp. změně otázek, nepozornosti při čtení otázek apod.

Nejllepšími pracemi byly práce s počtem bodů 88 (adept č. 19), 87 (8), 86 (16), 85 (15). Naopak nejhorší byly práce s počtem bodů 24 (adept č. 14), 39 (11), 40 (7).

Struktura výsledků:

do 40 bodů 3 adepti (18,75 %)

41–50 bodů 2 adepti (12,50 %)

61–70 bodů 2 adepti (12,50 %)

71 a více bodů 9 adeptů (56,25 %); z toho nad 80 bodů 6 (37,5 %).

Odhlédneme-li od pěti neúspěšných adeptů, lze říci, že výsledky jsou velmi vyrovnané a v tomto případě na vysoké úrovni (viz bodové hodnocení). Nelze jednoznačně vytýkat obtížnější či snazší partie, resp. příklady. U neúspěšných adeptů

by pak bylo třeba jmenovat jako obtížné většinu otázek či příkladů, a to v různém stupni (je to velmi diferencované).

Účelné je však poznamenat, že se projevuje jisté podcenění teoretické části testu (resp. otázky), a pokud jde o příklady, bývá opomíjena správná interpretace výsledků (event. je úplně vynechávána).

KONSOLIDOVANÁ ÚČETNÍ ZÁVĚRKA A IAS/IFRS

Část zkoušky

Konsolidovaná účetní závěrka

Zkoušky „Konsolidovaná účetní závěrka“, která je skládána v systému certifikace účetních zároven se zkouškou Mezinárodní účetní standardy, se zúčastnilo 7 adeptů. Samotný průběh zkoušky se jevil jako bezproblémový, nebyl žádný dotaz k zadání.

Výsledky zkoušky dokumentují dobrou přípravu na zkoušku, která je u třetího stupně již tradiční. Z uvedeného počtu 7 složili zkoušku všichni adepti. Na druhé straně nikdo nedosáhl plného počtu možných bodů, bodové výsledky byly o něco horší ve srovnání s předchozími zkouškami. Průměrný počet dosažených bodů za úspěšně složenou zkoušku dosáhl 35 bodů (z celkového možného počtu 50).

Pokud jde o jednotlivé konkrétní příklady, pak v první otázce s volnou odpovědí všichni alespoň částečně odpověděli správně, některé odpovědi však postrádaly zmínku o základní problematice při zahrnování zahraničních podniků – kursově přepočty.

Pokud jde o otázky s volbou navržených odpovědí, objevoval se větší počet chyb, přitom každá otázka byla odpovězena určitým počtem adeptů správně, takže to nebylo způsobeno nepochopením určité konkrétní otázky všemi. Častěji se objevovaly chyby v těchto otázkách – vyloučení dividend u přidruženého podniku – přenášel se i do všech dalších období, v případě společného podniku je podíl drobných akcionářů pořád procentně stejný i při poměrném zahrnutí, v případě výpočtu konsolidačního rozdílu se vychází z reálných hodnot (od r. 2002), odložená daň při vylučování vzájemných vztahů s dopadem na výsledek hospodaření se počítá bez ohledu, kdo je dodavatelem v rámci skupiny.

Pokud jde o příklad na vymezení konsolidačního celku a výpočty podílů včetně menšinových podílů, často adepti použili stejné procento pro všechny složky vlastního kapitálu, přitom, na nižších úrovních je nutno použít přepočtený (vlastnický) podíl jen na výsledek hospodaření běžného

období (dosažený ode dne akvizice), u ostatních složek vlastního kapitálu se proti vylučování cenných papírů použijí nepřečtené podíly.

Následující dva výpočtové komplexní příklady ověřující schopnost použití konsolidačních metod pak byly zpracovány většinou účastníků. První příklad týkající se konsolidace dvou podniků ve dvou letech většinou nepůsobil potíže, řada adeptů však opomněla přenést rozvahové dopady vylučování vzájemných vztahů do konsolidace v následujícím období. Ještě se v některých případech objevila chyba, že menšinové podíly nebyly počítány z výsledku hospodaření dceřiného podniku po úpravě o vylučování vzájemných vztahů.

Druhý příklad, který zahrnoval všechny tři metody konsolidace, byl většinou spočítán správně nebo s malými chybami.

Všichni úspěšní adepti odevzdali řešení všech příkladů, pouze v jednom případě byl jeden příklad nedokončený. Lze tedy usoudit, že náročnost zadání byla úměrná poskytnutému času a nedocházelo k časovému stresu, ale ani nebylo neúměrně snadné vzhledem k předpokládanému času věnovanému této části zkoušky.

Hodnocení výsledků části zkoušky IAS/IFRS

Zkoušku z IAS/IFRS skládalo 7 adeptů. Z nich dva účastníci u zkoušky neuspěli, pět účastníků uspělo, ale jen na úrovni blízké minimálnímu počtu bodů.

První skupina úkolů, otázek a příkladů se vztahovala k IFRS 3 Podnikové kombinace.

První úkol – testová otázka s nabídkami téměř u všech adeptů dopadla špatně. Z nabízených situací byly všechny až na jednu chybné, správné řešení bylo tedy zakroužkováno všech nesprávných variant. Z toho lze usoudit, že uchazeči nepochopili, že IFRS má zatím zúženou platnost jen na transakce mezi nezávislými jednotkami.

Navazující úkoly 2, 3 byly u všech adeptů bezchybné. Příklad 1.4 byl většinou vypočten správně.

Příklad 1.5 však dělal těžkosti téměř všem adeptům, a to v principiálním nepochopení. Prodej podniku považovali za vlastnickou transakci a společnost MLADA, která koupila podnik jako koupi čistých aktiv, označili za mateřskou společnost, a tím chybně vymezili ekonomickou skupinu. Tím bylo ovlivněno i řešení navazujících částí příkladu 1.5.

Příklad 2 byl v prvních dvou krocích vyřešen správně. Další kroky, vedoucí

k určení výše odpisů, řešili adepti variantně. Zcela správné řešení měl jeden adept. Pokud nebyly zásadní logické chyby, byly strženy max. 2 body z možných 7 bodů.

Příklad 3 byl orientován na IAS 37 Rezervy, podmíněně závazky, podmíněná aktiva. Většina adeptů dosáhla plný počet bodů, tj. 3.

Příklad 4 byl zaměřen na IAS 10 – Události po datu účetní závěrky. Z nabízených 8 situací většina adeptů zvolila správné řešení. Pouze jeden adept měl chybu ve dvou situacích.

Závěrem IFRS 3 Podnikové kombinace je sice standard obtížnější, ale je základem i pro standardy konsolidační. Velmi úzce tedy souvisí i s druhou částí zkoušky. Jeho pochopení je velmi důležité. Jako u všech standardů je důležité vymezení jeho platnosti na obsahový rozsah.

AUDITING

Zadání vycházelo z testových otázek, dílčích příkladů a případových studií. Každá část má za úkol prověřit určitou oblast teoretických a praktických znalostí uchazeče. V testových otázkách se předpokládá vcelku vysoká úspěšnost vzhledem k předpokládaným teoretickým znalostem. Složitější je již zadání u dílčích příkladů, kde má uchazeč formou dvou nabízených řešení uvést nepravdivé tvrzení. Toto zadání vychází ze základního auditorského principu posuzování, kdy auditor ke všem nabízeným řešením zaujímá opatrné-negativní stanovisko, jež je postupně dalšími důkazy vylučováno (tzv. „profesionální skepse“). U všech těchto otázek je třeba sledovat zmíněnou zásadu, jinak dochází k chybnému řešení. U dílčích souhrnných příkladů je předpokládána kombinace teoretických a praktických znalostí uchazeče. Nejvyšší náročnost – kde není ani předpokládáno zcela úplné vyřešení – jsou případové studie. Ty jsou koncipovány na vytipování správného řešení při zadání neúplných informací, kde není možné další získat a přesto se očekává určité doporučení (nedostatek podkladů v zadání, popř. záměrně neúplné ukazatele, neznalost reakce klienta na doporučení auditora, atd.).

Výsledky lze hodnotit jako nadprůměrné, je zřejmé, že uchazeči přicházejí velmi dobře připraveni – skupina dosáhla velmi vyrovnaných výsledků. S výjimkou 2 případů (66 a 78 bodů) jsou dosažené výsledky velmi dobré – zbývajících 5 uchazečů překročilo 80 bodů (1 uchazeč 90 bodů).

Nelze přehlédnout vliv úspěšného vykonání předcházejících zkoušek s využitím celé řady znalostí, které lze aplikovat i v oblasti auditingu.

V testových otázkách se neočekávaně objevila dosti značná chybovost, která vybočuje z průměru minulých zkoušek. Žádný z uchazečů je nevyřešil bezchybně, výjimkou nebyla ani 50% úspěšnost. Chybovost se objevila i u vylučování „nesprávných odpovědí“, kde lze usuzovat jednak na nepozornost, popř. na neznalost správného řešení (dílní příklad 1 a 2). U dílního souhrnného příkladu zaměřeného na oblast inventarizací vymezeného okruhu majetku, je zřejmé, že tato oblast je již velmi dobře pochopena včetně důrazu na náležitostech fyzických soupisů majetku (průkazný účetní záznam).

Případové studie jsou připraveny tak, že s podobným zadáním se zřejmě ještě řada uchazečů v praxi dosud nesetkala – podle zhodnocení výsledků však většina uchazečů i tyto studie přiměřeně vyřešila.

Z dotazů uchazečů nevznikl žádný problém s pochopením zadání, popř. jeho nejasnosti. V případě mírného odklonu od závěru požadovaném v zadání (dílní příklady a případové studie), bylo k této skutečnosti zkušební komisařem přihlídnuto – zde je možné připustit i více variant postupů, než je uvedeno v připraveném řešení.

Při přípravě na zkoušky se doporučuje i nadále pracovat s již zveřejněným řešením z předcházejících zkoušek se zvláštním zaměřením na vyšší chybovost u dvojic „správného a nesprávného tvrzení“. U testových otázek zdůraznit možné alternativy řešení (v některých případech není správná jen jedna varianta, mohou to být dokonce dvě). Více alternativ správného řešení vytváří zřejmě již zmíněnou vyšší chybovost. Dále upozornit na větší důslednost při řešení jednotlivých otázek – odpovědi by se neměly překrývat, ale důsledně sledovat obsah každé dílní otázky, popř. nezapomenout na podstatu otázky. V některých ojedinělých případech dochází ke skutečnosti, že některá otázka není dokončena, či zodpovězena vůbec, což má negativní vliv na celkové bodové hodnocení.

U příštích zkoušek v termínu od 3. do 8. prosince 2007 přeji všem, aby uspěli co nejlépe a pokračovali zdárně v nastoupené cestě za dosažením kvalifikace profesního účetního.

Věroslav Sobotka

Příprava na zkoušky v systému certifikace

Prosinec 2007

V novém katalogu vzdělávacích akcí pro systém certifikace účetních naleznete aktuální nabídku přípravných kurzů a tréninků, které Vám pomohou se připravit na úspěšné složení zkoušek s termínem konání v prosinci 2007.

Přípravné kurzy zahajujeme již v průběhu září, tj. 3 měsíce před termínem konání zkoušek. Jedná se o intenzivní výkladové kurzy, v průběhu kterých se posluchači s jednotlivými tématy seznamují nejen formou přednášky, ale i vypracováním řady příkladů a případových studií, na kterých si ověřují zvládnutí probrané látky.

Tréninky jsou naopak vhodné pro adepty, kteří se na zkoušky připravují formou samostudia a těsně před zkouškou si potřebují učivo zopakovat a ověřit si znalosti na typových zkouškových příkladech. U tréninků se předpokládá taková úroveň znalostí daného předmětu, která umožní, aby se lektor mohl zaměřit na řešení konkrétních vzorových příkladů a vysvětlení složitějších oblastí, ve kterých adepty nejvíce chybují, bez nutnosti vysvětlovat teoretický základ předmětu.

Termínový kalendář – 1. stupeň (Účetní asistent)

- 12. 09.–26. 11. Účetnictví I. – přípravný kurz
- 17. 09.–26. 11. Ekonomie a ekonomika – přípravný kurz
- 17. 09.–26. 11. Právní systém v ČR I. – přípravný kurz
- 18. 09.–27. 11. Daně I. – přípravný kurz
- 20. 09.–28. 11. Ekonomie a ekonomika – přípravný kurz
- 25. 09.–27. 11. Daně I. – přípravný kurz
- 26. 09.–30. 11. Kvantitativní metody a informatika – přípravný kurz
- 03. 10.–28. 11. Daně I. – přípravný kurz
- 24. 10.–21. 11. Daně I. – přípravný kurz
- 01. 11.–29. 11. Ekonomie a ekonomika – trénink
- 09. 11.–30. 11. Účetnictví I. – trénink

Termínový kalendář – 2. stupeň (Bilanční účetní)

- 13. 09.–29. 11. Daně II. – přípravný kurz
- 21. 09.–24. 11. Účetnictví II. – přípravný kurz
- 24. 09.–26. 11. Manažerské finance – přípravný kurz
- 01. 10.–27. 11. Účetnictví II. – přípravný kurz
- 03. 10.–28. 11. Kvantitativní metody a informační technologie – přípravný kurz
- 04. 10.–30. 11. Manažerské účetnictví – přípravný kurz
- 08. 10.–29. 11. Právní systém v ČR II. – přípravný kurz
- 31. 10.–28. 11. Daně II. – trénink
- 06. 11.–29. 11. Účetnictví II. – trénink
- 07. 11.–26. 11. Manažerské účetnictví – trénink
- 12. 11.–27. 11. Manažerské finance – trénink

Termínový kalendář – 3. stupeň (Účetní expert)

- 05. 10.–11. 11. IFRS (IFRS specialista) – přípravný kurz
- 12. 10.–23. 11. Finanční analýza – přípravný kurz
- 13. 10.–17. 11. Finanční strategie – přípravný kurz
- 19. 10.–25. 11. IFRS (IFRS specialista) – přípravný kurz
- 21. 11.–22. 11. Auditing – přípravný kurz

Podrobné informace o nabízených vzdělávacích akcích Vám rádi poskytneme formou osobní nebo telefonické konzultace. Zároveň jsou veškeré informace uvedeny i na internetových stránkách ISÚ www.svaz-ucetnich.cz/isu (rubrika Vzdělávání, podrubrika Vzdělávání v systému certifikace), kde máte možnost se na vybranou akci přihlásit on-line.

Organizační garant

Lada Sojková – manažer pro vzdělávání ISÚ
e-mail: sojkova@svaz-ucetnich.cz, tel.: 296 208 220-7

Jana Havelková – koordinátor pro vzdělávání ISÚ
e-mail: havelkova@svaz-ucetnich.cz, tel. 296 208 220-7

Doporučené studijní prameny

Zkouška	Vymezení předmětu zkoušky	Doporučená studijní literatura a prameny
Účetnictví I.	Sylabus	učebnice Účetnictví I. (vyd. ISÚ, září 2007) Cvičné příklady Účetnictví I. (vyd. ISÚ, 2007) zákon o účetnictví vč. prováděcí vyhlášky, české účetní standardy sborníky zkouškových zadání s řešením pro 1. stupeň
Právní systém v ČR I.	Sylabus	učebnice Právní systém v ČR I. (vyd. ISÚ, 2004) obchodní zákoník, občanský zákoník, zákoník práce, občanský soudní řád, správní řád, trestní zákoník (úplná znění) sborníky zkouškových zadání s řešením pro 1. stupeň
Kvantitativní metody a informatika	Sylabus	učebnice Kvantitativní metody a informatika (vyd. ISÚ, 2003) Cvičné příklady Kvantitativní metody a informatika (vyd. ISÚ, 2004) CD ROM Statistika 1–3 (vyd. ISÚ, 2002) sborníky zkouškových zadání s řešením pro 1. stupeň
Ekonomie a ekonomika	Sylabus	učebnice Ekonomie a ekonomika (vyd. ISÚ, 2006) Cvičné příklady Ekonomie a ekonomika (vyd. ISÚ, září 2007) CD ROM Ekonomie 1 – 3 (vyd. ISÚ, 2002) sborníky zkouškových zadání s řešením pro 1. stupeň
Daně I.	Sylabus	Daně 2006 – učebnice (vyd. nakl. ASPI Publishing, 2006) Daňová teorie (vyd. nakl. ASPI Publishing, 2005) Sociální a zdravotní pojištění (vyd. nakl. ASPI Publishing, 2005) Cvičné příklady Daně I. (vyd. ISÚ, 2007) daňové zákony (úplná znění) sborníky zkouškových zadání s řešením pro 1. stupeň
Účetnictví II.	Sylabus	učebnice Účetnictví II. (vyd. ISÚ, 2004) Cvičné příklady Účetnictví II. (vyd. ISÚ, 2007) učebnice IFRS - praktické aplikace (vyd. ISÚ, září 2007) zákon o účetnictví vč. prováděcí vyhlášky, české účetní standardy sborníky zkouškových zadání s řešením pro 2. stupeň
Daně II.	Sylabus	Daně 2006 – učebnice (vyd. nakl. ASPI Publishing, 2006) Daňová teorie (vyd. nakl. ASPI Publishing, 2005) Sociální a zdravotní pojištění (vyd. nakl. ASPI Publishing, 2005) Cvičné příklady Daně II. (vyd. ISÚ, 2007) daňové zákony (úplná znění) sborníky zkouškových zadání s řešením pro 2. stupeň
Manažerské finance	Sylabus	učebnice Manažerské finance (vyd. nakl. Bilance, 1997) Cvičné příklady Manažerské finance (vyd. ISÚ, 2001) sborníky zkouškových zadání s řešením pro 2. stupeň
Manažerské účetnictví	Sylabus	učebnice Manažerské účetnictví (vyd. nakl. Management Press, 2005) Cvičné příklady Manažerské účetnictví (vyd. ISÚ, 2007) sborníky zkouškových zadání s řešením pro 2. stupeň
Kvantitativní metody a informační technologie	Sylabus	učebnice Kvantitativní metody a informační technologie (vyd. ISÚ, 2006) Cvičné příklady Kvantitativní metody a informační technologie (vyd. ISÚ, 2007) sborníky zkouškových zadání s řešením pro 2. stupeň
Právní systém v ČR II.	Sylabus	učebnice Právní systém v ČR II. (vyd. ISÚ, září 2007) obchodní zákoník, zákoník práce, zákon o cenných papírech (úplná znění) sborníky zkouškových zadání s řešením pro 2. stupeň
Finanční strategie	Sylabus	učebnice Finanční strategie (vyd. nakl. Bilance, 1997) sborníky zkouškových zadání s řešením pro 3. stupeň
IFRS	Sylabus a vyjmenované IFRS	učebnice IFRS - praktické aplikace (vyd. ISÚ, září 2007) Cvičné příklady IFRS (vyd. ISÚ, 2007) IFRS (překlad) sborníky zkouškových zadání s řešením pro 3. stupeň
Finanční analýza	Sylabus	učebnice Finanční analýza (vyd. ISÚ, 2006) sborníky zkouškových zadání s řešením pro 3. stupeň
Auditing	Sylabus	učebnice Auditing (vyd. nakl. Bilance, 1998) auditorské směrnice (vyd. KA ČR) sborníky zkouškových zadání s řešením pro 3. stupeň

Partnerské organizace ISÚ

PRO VZDĚLÁVÁNÍ K CERTIFIKACI A KPV

Institut Svazu účetních smluvně spolupracuje s organizacemi, které adepty registrované v systému certifikace účetních oslovují vlastní nabídkou přípravných kurzů ke zkouškám v systému certifikace. Tyto organizace jsou označeny zkratkou **CERT**. Organizace, které certifikovaným účetním nabízejí vzdělávací akce zahrnuté do kontinuálního profesního vzdělávání, jsou označeny zkratkou **KPV**.

CATHY GAWEL, v.o.s. KPV
612 00 Brno, Hudcova 487/76a
tel.: 541 511 689
fax: 541 241 946
e-mail: cathy@betabrno.cz
http://cathy.betabrno.cz

**Dům techniky
Č. Budějovice, spol. s r.o.** CERT + KPV
370 04 České Budějovice, Plzeňská 2/1
tel.: 387 312 760
fax: 387 428 048
e-mail: info@dumtechnikycb.cz
www.dumtechnikycb.cz

EKO – V.W., s.r.o. CERT + KPV
vzdělávací a poradenská agentura
772 00 Olomouc, Kosmonautů 8
tel./fax: 587 433 400
e-mail: ekovw@ekovw.cz
www.ekovw.cz

**Evropský polytechnický
institut, s.r.o.** CERT
686 04 Kunovice, Osvobození 699
tel.: 572 549 018, 572 548 035
fax: 572 549 018
e-mail: epi@vos.cz
www.vos.cz

Ing. Kateřina Slámová KPV
612 00 Brno, Slovanské nám. 5
tel.: 602 554 495
e-mail: slamova@email.cz
www.sweb.cz/slamovavzdelavani

Institut vzdělávání Ostrava CERT + KPV
702 00 Ostrava, DOS, Českobratrská 18
tel.: 604 637 534
fax: 596 111 462
e-mail: jirina.bolkova@volny.cz
e-mail: jb.sramkova@volny.cz
www.ivoostrava.cz

MARRUVIUM, s.r.o. CERT + KPV
326 00 Plzeň, Houškova 32
tel.: 377 429 313
e-mail: marruvium@marruvium.cz
www.marruvium.cz

**NOTIA
Středisko vzdělávání, spol. s r.o.** KPV
120 00 Praha 2, Mánesova 28
tel.: 222 826 301, fax: 222 826 302
e-mail: notia@notiasv.cz
www.notia.cz

Obchodní akademie CERT
757 11 Valašské Meziříčí, Masarykova 101
tel.: 571 611 707
e-mail: ovalmez@oavm.cz
www.oavm.cz

Organizační kancelář, s.r.o. CERT
591 15 Žďár nad Sázavou, Strojírenská 14
tel.: 566 654 913, fax: 566 654 919
e-mail: pospichalova@okfas.cz
www.okfas.cz

**PhDr. Zdeňka Kubrová –
PRAGOEDUCA** CERT + KPV
140 46 Praha 4, Antala Staška 80
tel. 261 006 570, fax: 261 006 580
e-mail: info@pragoeduca.cz
www.pragoeduca.cz

**Soukromá obchodní akademie
SOAPA, s.r.o.** CERT + KPV
466 01 Jablonec nad Nisou, Opletalova 4
tel./fax: 483 320 807, 775 145 512
e-mail: soapa@seznam.cz
www.soapa.cz

**Soukromá vysoká škola ekonomická
Znojmo, s.r.o.** CERT
669 02 Znojmo, Václavské nám. 132/6
tel.: 533 399 047
e-mail: info@svse.cz
www.svse.cz

**Svaz účetních –
základní organizace Brno** CERT + KPV
615 00 Brno, Bubeníčková 13
tel.: 545 245 576–8, fax: 545 245 576
e-mail: su-brno@su-brno.cz

**Svaz účetních –
zákl. organizace Olomouc** CERT + KPV
772 00 Olomouc, Kollárovo nám. 7
tel./fax: 585 222 035
tel.: 585 556 320, 602 730 916
e-mail: suol@wellnet.cz
www.suol.wellnet.cz

**Svaz účetních –
zákl. organizace Ostrava** CERT + KPV
702 00 Ostrava, Českobratrská 18
tel./fax: 596 110 629
e-mail: svazucetnichov@volny.cz

**Svaz účetních –
základní organizace Pardubice** KPV
530 02 Pardubice, nám. Republiky 2686
tel./fax: 466 657 101
e-mail: info@svazucetnich.cz
www.svazucetnich.cz

**Svaz účetních –
základní organizace Plzeň** CERT + KPV
301 00 Plzeň, Částkova 74
tel./fax: 377 326 746
e-mail: suplzen@volny.cz
www.suplzen.cz

1. VOX, a.s. KPV
110 00 Praha 1, Senovážné nám. 23
K-CENTRUM
tel. 224 142 044, fax: 222 246 429
e-mail: vox@vox-kurzy.cz
www.vox.cz

Závaznost evropského práva v oblasti DPH

I když Česká republika přistoupila k Evropské unii již před třemi lety, stále se velká část odborníků potýká s komunitárním právem a jeho správnou aplikací. Situaci navíc komplikuje fakt, že Česká republika nevstoupila 1. 5. 2004 do zaběhnutého právního pořádku, kde všechno funguje a všechno je jasné. I Evropská unie je z hlediska práva na počátku jeho vývoje, a právo se v současné době vytváří a ještě dlouho vytvářet bude a teprve časem budeme znát odpověď na otázky, které nás trápí již v tuto chvíli, a na které ještě neexistuje odpověď v podobě rozhodnutí Evropského soudního dvora (ESD), takže lze v tuto chvíli správné řešení jenom velice těžko odhadnout. A nejasno máme ve většině oblastí, počínaje platností některých aktů, které nebyly v určitý čas přeloženy či odpovídajícím způsobem publikovány a konče konfliktem evropského práva s právem národním. Zatímco národní právo bylo vykládáno spíše pomocí jazykového výkladu, kdy jsme za důležité považovali to, zda byl použit v zákoně čas minulý či přítomný nebo jednotné či množné číslo, výklad soudců ESD tihne spíše k účelu, kterého má být dosaženo, nebo ke smyslu vykládaného předpisu (výklad teleologický). Rychlost, s jakou bude docházet ke změně výkladových metod, lze v tuto chvíli jen stěží odhadnout.¹⁾ I to je svízle současné aplikace práva, kdy musíme sami odhadnout, k jakému výkladu se přikloní jak správce daně, tak později národní soud či ESD. Doba, kdy české národní soudy začnou plně aplikovat evropské právo, se nedá předvídat a můžeme pouze odhadovat ze zkušeností ostatních členských států. S tím

však souvisí i otázka, jakým způsobem se bude ESD bránit zavalení předběžnými otázkami z nově přistoupivších států.²⁾

K zákonu o DPH musíme přistupovat s vědomím, že se jedná o plně harmonizovanou oblast, takže odchylka od směrnice je možná pouze tam, kde to směrnice výslovně připouští. Je to logické, protože jestliže má fungovat jednotná celní a daňová unie musí být clo a daň z přidané hodnoty v celé unii shodná. Proto musí český zákon o dani z přidané hodnoty, stejně tak jako zákony o dani z přidané hodnoty v ostatních členských státech, vycházet z příslušné směrnice. Do 31. 12. 2006 to byla směrnice Rady č. 77/388/EHS, ze dne 17. 5. 1977, pro kterou se používal název Šestá směrnice. Tato směrnice byla pochopitelně od té doby mnoha jinými směrnicemi novelizována a je zajímavé, že neexistovalo její oficiální úplné znění. Tato směrnice byla nahrazena od 1. 1. 2007 směrnicí 2006/112/ES, s novelou provedenou směrnicí 2006/138/ES, která se pracovně nazývá Recast. Zvláštností této směrnice je, že řeší plně harmonizovanou oblast. Pokud se členský stát může odchýlit od směrnice, je to zpravidla v této směrnici přímo a výslovně zmíněno. Pokud již má členský stát výslovně danou možnost volby, tak zpravidla ve stanovení vlastní definice.³⁾ Na druhou stranu však Evropský soud posuzoval případ, kdy si členský stát mohl stanovit podmínky, ale ten se od podmínek odchýlil takovým způsobem, že by nebylo dosaženo smyslu a účelu směrnice, a proto nedal členskému státu za pravdu.⁴⁾

V jiných případech má sice členský stát právo volby, ale musí takovou možnost konzultovat s Poradním výborem pro daň z přidané hodnoty (VAT Committee). Pokud by např. správa oprav nárokované daně podle čl. 20 odst. 4 a 5 Šesté směrnice, což bylo transponováno do § 78 a 79 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, měla menší finanční dopady než její praktická aplikace, může členský stát požádat o výjimku z tohoto pravidla. Česká republika tuto pasáž nejasně transponovala do českého zákona. Patrně z toho vychází nešťastně použitý pojem 10 procentních bodů v obou paragrafech, viz poznámka pod čarou č. 2. Právě proto, že si tuto problematiku mohly členské státy vyřešit samostatně, nelze se v tomto případě dovolat Šesté směrnice a musíme si tento problém vyřešit v rámci tuzemského práva.

Jestliže členský stát nemá možnost volby, musí vycházet z příslušné směrnice. Není ovšem pravdou, že by národní zákony o dani z přidané hodnoty byly ve všech členských státech shodné. Rozdíly jsou dány mnoha důvody. Prvním z nich jsou výjimky. Ať již trvalé, které si zpravidla vyjednaly základající členské státy, nebo přechodné výjimky. Typickým příkladem je zdanění bytové výstavby ve snížené sazbě do konce roku 2007. Další rozdíly vznikly nevhodným překladem či dokonce překlepem. Např. v čl. 176 je použit překlad „z důvodů hospodářského cyklu“ ale anglický výraz „cyclical economic reasons“ by asi lépe vystihoval překlad „z důvodů ekonomických výkyvů“. Jinou kuriózní (Pokračování na str. 16)

¹⁾ Např. výklad pojmu „procentní bod“ v § 78 odst. 7 a § 79 odst. 1 zákona č. 235/2004 Sb., ve znění platném k 31. 12. 2005. Smyslem těchto ustanovení patrně bylo omezit možnost korekce koeficientu při drobných změnách. Tomu by potom odpovídal výklad, že se korekce provádí při změně koeficientu o více než 0,1. V zákoně však máme definovány procentní body z rozdílu koeficientů. Bude-li tedy koeficient v jednom roce 0,2 a ve druhém 0,24, jde podle doslovného znění zákona o změnu větší než 10 %, protože nový koeficient je větší než 0,22 a korekce by měla být provedena. Je otázkou, kam až se může teleologický výklad odchýlit od znění zákona, a navíc bychom měli přihlídnout i k nálezu Ústavního soudu II. US 487/2000 Sb.n.u US Svazek č. 22 Nález č. 59 s. 311. Ústavní soud zaujal názor, že: „Mezery v právních předpisech lze překonávat prostřednictvím extenzivního výkladu nebo na základě analogie. Dle názoru Ústavního soudu lze přijmout názor, že mezery v předpisech veřejnoprávního charakteru, pokud se rozhoduje o povinnostech subjektu k jeho tíži, je možno vyplňovat extenzivním výkladem, avšak pouze tehdy, jestliže interpretace za použití všech metod vede k nepochybnému závěru o smyslu a rozsahu předmětné právní normy. Oproti tomu použití analogie v právu veřejném, zejména pokud se tím zhoršovalo právní postavení daného subjektu, je obecně nepřipustné. Nelze se totiž ztotožnit s tím, že negativní důsledky nedostatku v právní úpravě, ať už jde o absenci příslušných norem (jako je tomu v daném případě), nebo jejich nesrozumitelnou formulaci, pokud jsou jimi ze strany státu ukládány povinnosti občanům (jednotlivcům), nesly právě tyto subjekty. Jestliže nastane právní situace, že v úvahu připadá více možností jednání (v daném případě lze hovořit spíše o nutnosti), pak je nezbytné volbu jednotlivce pro některou z nich respektovat.“

²⁾ Je těžké odhadnout, jaký přístup zaujmou soudci z nových členských států a jaká bude jejich chuť předběžné otázky pokládat. Počet předběžných otázek se zpravidla v prvních letech po vstupu členských států do EU pohyboval do 10 předběžných otázek ročně. Na jedné straně tedy může být mezi soudci obava z aplikace nového principu, kterým bezpochyby předběžná otázka je, na druhou stranu nelze vyloučit snahu si to zkusit, kterou zcela nepochybně nelze upřít maďarskému soudu, který již v červnu 2004 o položení předběžné otázky rozhodl, viz statistika Evropského soudního dvora.

Pokud by mělo dojít opravdu k zavalení ESD předběžnými otázkami, tak lze očekávat, že ESD začne v mnohem větší míře než dosud využívat zjednodušeného řízení podle čl. 104 odst. 3 Jednacího řádu Soudního dvora Evropských společenství. Ke zjednodušenému řízení dochází zejména v případech, kdy ESD na shodnou otázku již odpověděl a nebo pokud může být odpověď jasně vyvozena z již dostupné judikatury ESD. Dosud se však počet takto vedených řízení pohybuje hluboko pod 10 % z celkového počtu případů řešených ESD, viz statistika Evropského soudního dvora.

Závaznost evropského práva v oblasti DPH

(Pokračování ze str. 15)

chybou je např. překlad slova *successor* tedy následník či nástupce. V tuzemském zákoně se však objevilo slovo zástupce, což je sice něco úplně jiného, ale liší se to pouze jedním písmenkem, takže lze vytušit, jakým způsobem chyba vznikla.

Další chyby byly způsobeny tím, že překladatel při překladu použil slova, která se náhodou shodovala s definicí z obchodního zákoníku. A tak jsme se v prvních návrzích tuzemského zákona mohli dočíst, že se jedná o zprostředkování, kdy dotýčný jedná jeho jménem a na účet zákazníka, čímž byla naplněna definice mandátní smlouvy podle § 566 obchodního zákoníku. I když definice z obchodního zákoníku není pro účely zákona o dani z přidané hodnoty závazná, bylo podivné, pokud nám zákon říkal, že mám provádět zprostředkování na základě mandátní smlouvy, což je v tuzemsku právní nonsens, a proto byla slova o zprostředkování ze zákona vypuštěna. To nám v současnosti činí v praxi problémy, neboť si nevystačíme pouze s českým zákonem. Pokud budeme zprostředkovávat v tuzemsku službu, která se uskuteční mimo tuzemsko, tak místo zdanitelného plnění bude podle českého zákona jinde než podle Šesté směrnice. Tím by ale došlo k nepřipustnému dvojímu zdanění, a proto byl 1. květen dnem, od kterého si nevystačíme pouze s českým zákonem o DPH, ale musíme brát v úvahu i dopady Šesté směrnice resp. Recastu a příslušné judikatury Evropského soudního dvora. Aplikace Evropského práva a jeho dopady se však řídí určitými pravidly, která nejsou vždy zcela

jasná a teprve judikatura Evropského soudního dvora nám tyto zásady dovtváří a s každým novým judikátem musíme korigovat naše dřívější poznatky či závěry.

Dříve než začneme evropské právo aplikovat, je třeba zjistit, proč se vlastně tímto právem musíme, a někdy také nemusíme, řídit. Závaznost pro Českou republiku vyplývá z čl. 2 Přístupového aktu, kdy

„Ode dne přistoupení se ustanovení původních smluv a aktů přijatých orgány Společenství a Evropskou centrální bankou přede dnem přistoupení stávají závaznými pro nové členské státy a uplatňují se v těchto státech za podmínek stanovených v uvedených smlouvách o tomto aktu.“

Z těchto důvodů je povinna Česká republika akceptovat jak příslušné směrnice, tak rozhodnutí Evropského soudního dvora. Směrnice však sama o sobě není závaznou pro občana, tuto povinnost má pouze členský stát na rozdíl od nařízení, které je závazné vždy. Očekávané nařízení⁵⁾ vztahující se k Šesté směrnici bylo přeloženo a řádně publikováno, takže se můžeme prozatím vyhnout dalším sporům o závaznosti nařízení, které nebylo přeloženo a správně publikováno.

Přes samotný fakt, že nařízení bylo řádně publikováno, jeho praktická aplikace bude činit určité obtíže. Nařízení totiž definuje, jak vykládat určité pojmy, ale toto nařízení není prováděno na pojmy v českých předpisech. Může tak dojít spíše k dalším nejasnostem, než ke sjednocení výkladů, což mělo být účelem tohoto nařízení.

Závaznost směrnice či judikatury nejlépe pochopíme z vlastních rozhodnutí Evropského soudního dvora. Abychom se vyhnuli již zmíněnému problému *precedens* či *nonprecedens*, musíme se k problematice postavit tak, že rozsudky ESD vykládají, jak příslušnou směrnicí chápat či vykládat. Tomu odpovídá i moment, od kdy rozsudek ESD platí. Vzhledem k tomu, že rozsudek pouze vysvětluje, jak příslušnou směrnicí vykládat, má zpětný dopad od doby nabytí účinnosti příslušného ustanovení směrnice, i když se již v historii soudu vyskytly případy, kdy sám soud retroaktivní účinek omezil.⁶⁾ Byť se nám na první pohled může jevit, že se jedná o nepřipustnou retroaktivitu, musíme si uvědomit, že směrnice se nezměnila, a proto se o retroaktivitu nejedná. Rozhodně nemůžeme tvrdit, že by to posilovalo právní jistotu občana, nebo že by mohl občan předvídat právní dopady svého chování.

Můžeme se pouze uklidňovat, že takto nepříznivý dopad má pouze nepřímý účinek směrnice, na rozdíl od přímého účinku, který nás zpětně postihnout nemůže, protože přímý účinek není možné použít v neprospěch plátce. Hranice mezi přímým a nepřímým účinkem směrnice se však jeví často mlhavou a ne příliš snadno určitelnou. Pojďme se však podívat, co to ten přímý a nepřímý účinek vlastně je.

Přímý účinek směrnice popsán ve věci C-41/74 van Duyn [1974] ECR str. 1337, kdy byly definovány rozhodně skutečnosti pro jeho použití. Pro naše účely musí být splněny následující podmínky, a to:

³⁾ V českém zákoně je to např. definice stavebního pozemku. Recast směrnice závazně určuje, že převod stavebního pozemku musí být zdaněn. Každý členský stát si může stanovit vlastní definici stavebního pozemku. Při tvorbě zákona byl kladen na tuto definici požadavek co nejvíce zúžit počet pozemků, které by se pro účely daně z přidané hodnoty staly stavebním pozemkem. Nutno konstatovat, že se to autorovi definice podařilo, a tak se pro účely české daně z přidané hodnoty stává pozemek stavebním teprve v okamžiku, kdy je vydáno stavební povolení na stavbu na tomto pozemku. Občas se setkávám v praxi s chybným názorem, že rozhodující je již okamžik územního plánu, kdy je tento pozemek v tomto plánu označen za stavební, ale tento výklad nenachází v českém právu oporu. Stavební pozemek zaniká poté, co je na něm umístěna stavba jako věc, tedy nejpozději v okamžiku, kdy je zřejmé uspořádání prvního nadzemního podlaží. Může se tak však stát daleko dříve, a to tehdy, pokud je na pozemku vybudována jiná stavba jako věc, např. stavební bouda na nářadí. Pokud je taková bouda umístěna na pozemku ještě dříve než nabude právní moci stavební povolení, stavební pozemek pro účely daně z přidané hodnoty vůbec nevznikne. Tuto problematiku již řešil Evropský soudní dvůr v Case C-468/93 Gemeente Emmen [1996] ECR I-01721 a konstatoval, že v pravomoci soudního dvora je pouze zkoumat, zda byl v případě převodu stavebního pozemku tento převod zdaněn. Zkoumat, zda se jednalo o stavební pozemek či nikoli, je však pouze v kompetenci národního soudu, který musí rozhodnout, zda byla naplněna definice stavebního pozemku v národním předpise.

⁴⁾ Jedná se o Case C-45/01 Dornier [1993] ECR I-12911, kdy členský stát jako jednu z podmínek osvobození uvedl, že lékařská péče musí být zabezpečována nebo alespoň kontrolována lékařem. V tomto případě však zdravotní péče byla zajišťována pouze zdravotním personálem, a předmětem sporu tedy bylo, zda je možno tuto činnost osvobodit či nikoli. ESD rozhodl, že Německo překročilo své pravomoci, když stanovilo k osvobození podmínku, kterou směrnice neukládá.

⁵⁾ NARIŽENÍ RADY (ES) č. 1777/2005 ze dne 17. 10. 2005, kterým se stanoví prováděcí opatření ke směrnici č. 77/388/EHS o společném systému daně z přidané hodnoty uveřejněné v Úředním věstníku Evropské unie L 288 ze dne 29. 10. 2005, platné článkem 13 od 1. 1. 2006 a zbylé články od 1. 7. 2006.

⁶⁾ Věc 43/75 Defrenne proti Sabena [1976] ECR str. 455, kdy se rozhodlo o rovném postavení při odměňování mužů a žen. Vzhledem k tomu, že by retroaktivní účinek přinesl velké finanční dopady a vzhledem k tomu, že se nepředpokládalo, že v tomto případě bude aplikováno komunitární právo, rozhodl se ESD omezit účinek svého rozhodnutí.

⁷⁾ § 36 odst. 6 zákona č. 235/2004 Sb.

⁸⁾ Čl. 74 a 75 Recastu.

- marné uplynutí lhůty pro transpozici a implementaci směrnice,
- dostatečná přesnost a bezpodmínečnost dotyčného ustanovení,
- přímou aplikací směrnice nedojde k uložení povinností.

Zejména poslední zásada je důležitá, neboť v tomto případě nemůže správce daně využít směrnici v neprospěch daňového subjektu, zatímco ten jí ve svůj prospěch použít může.

Je proto logické, že se stát, který nesprávně implementoval příslušnou směrnici, nemůže dovolávat směrnice a činit za svoji chybu odpovědným jednotlivce. Pokud si chceme ukázat nějaké praktické ukázky z českého zákona, můžeme zvolit např. dodávky tepla. V přístupové smlouvě máme určeno, že dodávky tepla do domácností a malým podnikatelům, kteří nejsou plátcí DPH, mohou být ve snížené sazbě. V tuzemském zákoně však máme ve snížené sazbě veškeré dodávky tepla, tedy i dodávky tepla podnikatelům bez rozlišení, zda se jedná o plátce DPH či nikoliv. Stát resp. jeho prodloužená ruka - správce daně tedy nemůže přijít k plátcí a konstatovat, že podle tuzemského zákona sice na dodávky tepla podnikateli – plátcí DPH uplatnil správně sníženou sazbu, ale vzhledem k tomu, že podle Šesté směrnice měl uplatnit sazbu základní a výjimka z přístupové smlouvy nepokrývá tento případ, doměří mu rozdíl mezi základní a sníženou sazbou. Právě zde by došlo k nepřipustnému uložení povinností jednotlivci. Tento problém byl odstraněn právě Recastem, kdy bylo umožněno členským

státům uplatňovat sníženou sazbu i u dálkového vytápění.

Naopak v českém zákoně máme stanoveno⁷⁾, že v případě bezúplatných plnění se použije cena obvyklá, zatímco v Recastu⁸⁾ se za základ daně v takovém případě vezme pořizovací či výrobní cena anebo vlastní náklady v případě služeb. V případě takového rozporu mezi Recastem a českým zákonem může začít plátce zkoumat, která z cen bude v daném konkrétním případě nižší a pokud zjistí, že je to pořizovací cena či vlastní náklady, může se dovolat přímého účinku a odvést daň pouze z této nižší částky.

Pokud se začneme zabývat přímým účinkem a vztahující se judikaturou ESD, můžeme dojít k zajímavým kombinacím. Např. rozsudek kauzy C-342/87 Genius Holding BV [1998] ECR str. 4227 je takřka ukázkovým příkladem jak přímý účinek využít ve prospěch plátců. V praxi často dochází k případům, kdy plátce „A“ poskytuje osvobozené plnění plátcí „B“. Ať již z neznalosti, či z důvodů, že si myslí, že není podstatné, zda se jedná o zdanitelné plnění či nikoli, když ho zdaní,⁹⁾ a často je v tomto postupu navíc utvrdí § 72 odst. 6 současného zákona o DPH, který byl navíc do zákona doplněn až k 1. 1. 2005. Jenom zanedbatelné procento plátců si však uvědomuje, že pokud zatíží svoje osvobozené plnění daní, tak mu sice podle § 108 odst. 1 písm. m) vzniká povinnost daň příznat a zaplatit, ale nezmění to charakter osvobozeného plnění na zdanitelné plnění, takže stále nemá podle § 72 ná-

rok na odpočet. Výše citovaný § 72 odst. 6 se týká pouze příjemce plnění, v našem případě tedy pouze plátce „B“. Pokud bude chtít plátce „A“ svoji chybu napravit, tak mu v tom přímo, podle názoru ministerstva financí,¹⁰⁾ brání § 49 odst. 2. zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.

V tomto okamžiku se nám otevírá prostor pro využití judikátu. Podle tohoto judikátu plátce „B“ nemá nárok na odpočet daně, protože to, co je vyčísleno na daňovém dokladu, není daní viz:

„Ze změn provedených na zmíněných ustanoveních lze vyvodit, že právo odpočtu může být uplatněno pouze ve vztahu k daním skutečně zákonným, to znamená k daním, které odpovídají plněním, které je předmětem daně, nebo je zaplácena, pokud byly stanoveny řádným způsobem.“

(Viz Case C-342/87 Genius Holding BV 1998 [ECR] s. 4227 bod 13, neoficiální překlad.)

Paragraf 72 odst. 6 tuzemského zákona je však natolik určitý, že se jím plátce bez ohledu na judikát může řídit a má tedy pro odpočet oporu v tuzemském zákoně. Přímým účinkem tohoto judikátu by došlo k uložení povinností jednotlivci, což není povoleno.

Naopak plátce „A“, který by chtěl opravit sazbu se bude dovolávat té části judikátu, ve které je uvedeno, že:

...za účelem zajištění aplikace tohoto principu je na členských státech, aby zajistily ve svých národních zákonech možnost opravení jakékoli daně nesprávně fakturované, pokud osoba, (Pokračování na str. 18)

⁹⁾ Toto se často aplikovalo ještě za starého zákona č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Pokud plátce poskytoval osvobozené zdanitelné plnění či plnění ve snížené sazbě plátcí, bylo pro něj jednodušší toto plnění zatížit základní sazbou. Příjemce plnění si nárokoval odpočet v této výši a nemusel správci daně vysvětlovat a prokazovat oprávněnost použití osvobození či snížené sazby.

¹⁰⁾ V tomto článku není prostor na rozbor pojmů „správná sazba“ a „platná sazba“. Pokud totiž přijmeme teorii, podle které by se mělo tvořit české právo, tak tato teorie má jako jednu ze svých zásad, že pokud jsou v zákoně použity dvě různé definice, nemohou tyto dvě definice popisovat totéž. Navíc zde chybí text „anebo neuplatnil osvobození“. Což otevírá letitý problém, kdy ministerstvo financí obdobně pochybení předchozího zákona vysvětlovalo tím, že osvobození je jednou ze sazeb. Pro toto smělé tvrzení se však hledá v zákoně velice těžko opora.

¹¹⁾ Pokud se vůbec o této možnosti dozví.

¹²⁾ Z judikatury ESD plyne, že výjimky podle čl. 13 B (b) Šesté směrnice, nyní čl. 131 Recastu, mají vlastní nezávislý význam v komunitárním právu a musí tedy být vykládány komunitárním definicí viz C-358/97 Komise vs Irsko [2000] ECR str. I-06301 a C-315/00 Maierhofer [2003] ECR s. I-00563 odstavec 25

¹³⁾ Tam zjistíme, že judikatura požaduje, aby se jednalo o složku, která může samostatně fungovat a nezáleží na právní formě, takže pokud v tomto konkrétním případě použijeme definici podniku z obchodního zákoníku, velké chyby se patrně nedopustíme. Protože shoda definice v judikátech ESD a v tuzemském obchodním zákoníku je spíše výjimkou než pravidlem, jedná se o principiálně špatný postup, pokud bychom převzali definici z tuzemského zákona.

¹⁴⁾ Ačkoli pojem nájem je definován v tuzemském právu jako právo užívat věc, dočasně, za úplatu podle judikátu C-275/01 Sinclair Collis [2003] ECR str. I-05965 se jedná o právo užívat věc, dočasně, za úplatu, ale za současného vyloučení stejných práv třetích osob. Pro podrobnosti při praktické realizaci se však musíme s judikátem seznámit.

¹⁵⁾ Viz definice v Recastu, kde je jednou z podmínek pevné spojení se zemí, které u pojmu stavba v tuzemském stavebním zákoně chybí a podle tuzemského práva tedy může být stavba i věc movitá. Naopak pojem „stavba jako věc“ v § 56 odst. 3 tuzemského zákona o DPH budeme vykládat podle občanského zákoníku. Jednak je zde přímo odkaz na občanský zákoník, byť jeho normotvornost již jednou Ústavní soud zpochybnil, ale hlavně se jedná o definici, kterou si v souladu s Šestou směrnicí a dnes Recastem, stanovil členský stát samostatně a ESD již jednou zaujal názor, že není v jeho kompetenci tuto definici posuzovat či vykládat.

Závaznost evropského práva v oblasti DPH

(Pokračování ze str. 17)

jež doklad vystavila, prokáže, že jednala v dobré víře.

Viz Case C-342/87 Genius Holding BV [1998] ECR s. 4227 bod 18, neoficiální překlad.

Z těchto důvodů lze v brzké době očekávat zrušení § 72 odst. 6 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.

Přímý účinek má tedy tu příjemnou vlastnost, že ho může využít plátcetehdy, pokud je to pro něj výhodnější,¹¹⁾ ale nemůže ho správce daně použít v jeho neprospěch.

Tato příznivá pravidla však neplatí pro tzv. nepřímý účinek směrnice. Ten byl popsán v několika judikátech ESD, ale první rozhodnutí, ve kterém je popsán, je 14/83 Von Colson [1994] ECR str. 1891. Další judikáty ukazují další upřesnění, jako např. C-106/89 Marleasing [1990] ECR str. I-04135, podmínka, že vnitrostátní předpis je schopen takového výkladu, judikáty nejsou jednotné v otázce časové meze 80/86 Kolpinghuis [1987] ECR s. 3969, C-427, 429 a 436/93 Bristol-Myers Squibb [1996] ECR I-03457, 148/78 Ratti, Zuleega [1979] str. 1629. Jako šalamounská se však jeví zásada, že nepřímým účinkem nesmí dojít k uložení povinnosti jednotlivci, ale postavení jednotlivce se může zhoršit. V otázce horizontálních vztahů však ke zhoršení postavení jedince dojde vždy, a navíc se situace pomalu přibližuje k „Evropským spojeným státům“, tj. k situaci, kdy budeme mít v Evropě jedno právo a jeden jazyk, čímž

odpadne většina problémů. Za kolik století k tomu dojde, za podmínky, že naopak nedojde k rozpadu, nelze odhadovat.

Tento institut často nazývaný jako povinnost eurokonformního výkladu nám bourá naši zažitou praxi v přebírání pojmů.¹²⁾ Pokud tedy vlastní zákon nějaký pojem přímo nedefinuje, nemůžeme si pro tento pojem „sáhnout“ do občanského či obchodního zákoníku, či do jiných tuzemských zákonů, ale musíme tento pojem hledat v příslušné směrnici a judikatuře ESD, která se k této směrnici vztahuje. Jestliže tedy prodáváme podnik, nalezneme v zákoně definici „prodeje podniku“, ale vlastní pojem „podnik“ zde definován nemáme. Pojem „podnik“ tedy musíme převzít nikoli z obchodního zákoníku, byť nás to tam táhne sebevíce, ale z judikatury ESD.¹³⁾ Pojmů, které tuzemský zákon o DPH používá a přitom je nedefinuje, je celá řada a nalezení jejich obsahu není vždy jednoduché. Namátkou můžeme jmenovat nájem,¹⁴⁾ stavba,¹⁵⁾ cestovní kancelář,¹⁶⁾ veřejná správa, půjčka, zdravotní péče a řadu dalších.

V oblasti DPH to znamená, že se vnitrostátní soud bude muset u pojmů, jejichž obsah Recast či judikatura ESD nedefinuje výslovně v svém vlastním textu, obracet zpravidla na ESD se žádostí o výklad těchto pojmů, i když se bude jednat o pojmy v tuzemské legislativě běžně užívané.

Zejména v tom, odkud převzít pojem, který není přímo v konkrétním zákoně definován, se často tápe a roz-

hodně nemůžeme říci, že se jedná o jednoduchou problematiku. ESD uvedl v několika svých rozsudcích, že nepřímý účinek nemůže být použit contra legem (=proti zákonu). Proto je také občas chybně uváděno, že pojem do zákona, který řeší plně harmonizovanou oblast, musí být převzat z národního práva, neboť by se jednalo výklad contra legem. Pokud by se mělo jednat o případ contra legem, musel by být příslušný pojem přímo definován v konkrétním zákoně v rozporu se směrnicí. Takové případy pochopitelně nastávají, ale potom se nemůže jednat o nepřímý účinek, jak ostatně konstatoval i ESD, ale na takový případ použijeme pravidla pro přímý účinek. Při přiřazování definic k pojmům musíme navíc vědět, v jaké části směrnice se pohybujeme, zda v oblasti, která je povinně plně harmonizována, či v oblasti, kde má členský stát možnost volby.

Riziko nepřímého účinku je hned dvojitě. Vzhledem k tomu, že všechny judikáty týkající se DPH nejsou a ani nebudou přeloženy, nemusíme se ani dozvědět, že definice pojmu, který používáme, vůbec někde existuje.¹⁷⁾ Druhý daleko rizikovější faktor musíme spatřovat v tom, že v okamžiku, kdy hodnotíme daňové aspekty nějakého kontraktu, ještě judikát ESD neexistuje, až po několika letech rozhodne ESD, jak tento pojem vykládat, bude povinností správce daně vykládat tento pojem shodně s tímto rozhodnutím ESD.¹⁸⁾

V praxi se stále lze setkat se skeptiky, kteří zpochybňují význam evropského práva a judikátů ESD vůbec.

¹⁶⁾ Za cestovní kancelář nutno považovat každý subjekt, který vykonává činnost obdobnou cestovní kanceláři Case C-163/91 Beheersmaatschap Van Ginkel [1992] ECR I-05723.

¹⁷⁾ Taková definice nám může uniknout i pokud judikát přeložen je, protože ovládnout veškerou judikaturu je za hranici lidských možností.

¹⁸⁾ Což v praxi znamená nákup křišťálové koule či uzavření kontraktu s kartářkou.

¹⁹⁾ ...Smyslem a účelem čl. 9 Šesté směrnice bylo v první řadě vytvoření takových kolizních norem určujících právní řád použitelný na zdanění služeb daní z přidané hodnoty, které zajistí, že určitá služba bude v členských státech ES podrobena daní z přidané hodnoty pouze jednou a které zamezí dvojímu zdanění resp. naopak nezdanění touto daní (srov. k tomu rozhodnutí Evropského soudního dvora C-429/97 Komise Evropských společenství proti Francouzské republice [2001] ECR str. I-00637 bod 41; srov. rovněž rozhodnutí Evropského soudního dvora C-327/94, Dudda [1996] ECR s. I-04595 bod 20 a 21). Uvedené ustanovení má tedy především předejít kompetenčním konfliktům mezi členskými státy vytvořením pokud možno jednoznačných kolizních pravidel.

Jak § 2b odst. 3 písm. c) ZDPH, tak čl. 9 bodu 2. písm. a) Šesté směrnice jsou jedněmi z vícero ustanovení speciálních k základní kolizní normě obsažené v § 2b odst. 3 písm. a) a b) ZDPH resp. čl. 9 bodu 1. Šesté směrnice. Speciální ustanovení lze však aplikovat pouze v případě, že jsou naplněny všechny rozhodné znaky či podmínky, kterými je jeho aplikace podmíněna. Není-li tomu tak, nutno aplikovat ustanovení obecné, případně aplikovat jiné speciální ustanovení (jsou-li ovšem rozhodné znaky resp. podmínky pro aplikaci tohoto jiného speciálního ustanovení naplněny). Judikatura Evropského soudního dvora v této souvislosti výslovně hovoří o nutnosti restriktivního výkladu výjimek ze základního pravidla uvedeného v čl. 9 odst. 1 Šesté směrnice, viz rozhodnutí Evropského soudního dvora, 51/88, Knut Hamann proti Finančnímu úřadu Hamburg-Eimsbüttel ze dne 15. 3. 1989 zveřejněný ve Sbírce rozhodnutí Evropského soudního dvora 1989 s. 00767 bod 19), a proto stejný výklad nutno užít ve vztahu § 2b odst. 3 písm. c) ZDPH a § 2b odst. 3 písm. a) resp. b) ZDPH, neboť pro výklad principiálně odlišný od výkladu zaujatého judikaturou Evropského soudního dvora zde není racionálního důvodu, když formulace užitá českým zákonodárcem se obsahově jen nepatrně liší od formulace užitá komunitárním normotvůrcem a nejsou patrné ani žádné jiné důvody k domněnce, že projevovaný úmysl českého zákonodárcem se významově liší od úmyslu normotvůrce evropského.

²⁰⁾ Nutno zdůraznit, že v době, kdy vznikl zákon č. 588/1992 Sb., by se počet odborníků, kteří měli aspoň ponětí o existenci Šesté směrnice, vešel na prsty jedné ruky.

²¹⁾ Nejznámější je asi jeho pokus, kdy několik hodin foukal vzduch ze svých plíc skleněnou trubičkou do sklenice s vodou, aby se pokusem přesvědčil, nelze-li takto vyrobit zlato. Pravda, nešlo; ale - někdo to přece vyzkoušet musel! Tvrdil, že takové slepé uličky je třeba prozkoumat, aby lidstvo vědělo, kudy cesta k pokroku nevede.

Je možné, že se aplikace směrnice a judikátů v jednotlivém případě podaří někdy v budoucnu zpochybnit z důvodu, že nebylo vše řádně publikováno či přeloženo. Vývoj však nedokáže odhadnout, neboť ESD buď bude konstatovat, že to, co není oficiálně přeloženo, není platné, potom rozhodně nebudeme moci hovořit o sjednocené legislativě, zejména v nových členských státech, nebo zkonstatuje, že absence překladu není na závadu, a potom bude zajímavé, jak se Ústavní soud vypořádá se zásadou, že právo má být pro občana dostupné a předvídatelné.

Jasný signál o existenci směrnic vyslal Nejvyšší správní soud obecným soudům i správcům daně judikátem ze dne 29. 9. 2005 2 Afs 92/2005-45,¹⁹⁾ www.nssoud.cz. Soud v judikátu aplikoval Šestou směrnicí a judikáty ESD jako výkladovou pomůcku, pomocí které vyložil na starý zákon o DPH, jehož platnost skončila se vstupem do Evropské unie, což nikdo neočekával, protože v té době nebyla ani Šestá směrnice ani judikáty ESD pro Českou republiku závazné. Pokud takto postupoval soud u starého zákona, nelze mít pochybnosti o vlivu Šesté

směrnice a judikátů ESD na nový zákon o DPH. Dále je nutno zdůraznit, že soud vůbec nezkoumal, zda a jak byl zveřejněn překlad,²⁰⁾ protože to bylo za těchto okolností irrelevantní. Půtky o tom, zda byl překlad Šesté směrnice řádně zveřejněn či nikoli, se tak dostávají do působnosti právních teoretiků či diplomových prací, ale v praxi nebudou mít význam. Tato situace se navíc po našem přistoupení změnila – po něm má český soudce povinnost vzít v potaz směrnici a judikaturu bez dalšího, o tom není sporu, protože, jestliže byla Šestá směrnice významnou výkladovou pomůckou již před naším přistoupením do EU, je nutno ji po vstupu plně respektovat, když její právní pozice byla zásadním způsobem posílena a stala se pramenem práva.

Správce daně by se tedy již neměl bránit aplikaci Šesté směrnice a judikátů ESD, neboť svým postupem, kdy by toto nerespektoval, může způsobit škodu, za kterou bude zodpovědný, a tomu musí předcházet. Na druhou stranu si musíme být vědomi faktu, že změna v našem systému je natolik čerstvá, že lze pouze doufat, že systém zde popsaný bude opravdu aplikován

státními orgány a že nepoužijí další cestu, popsanou v literatuře jako Cimrmanova slepá ulička,²¹⁾ při aplikaci evropského práva.

Článek je upravenou úvodní pasáží k publikaci „Daň z přidané hodnoty – Směrnice Rady o společném systému daně z přidané hodnoty (nahrazující Šestou směrnicí) a zákon o dani z přidané hodnoty“, kterou vydalo nakladatelství ASPI, a.s.

Autor článku

Ing. Jan Rambousek – daňový poradce, vedoucí sekce DPH KDP ČR, zaměřuje se na problematiku DPH po vstupu ČR do EU, je autorem několika publikací a řady článků na toto téma.

Zaujal Vás článek k dopadům evropského práva do tuzemských předpisů ve vztahu k problematice DPH? Další informace získáte na semináři „Závaznost evropského práva v oblasti DPH“, který pořádá Institut Svazu účetních dne **9. 10. 2007** pod lektorským vedením Ing. Jana Rambouska. K přihlášení využijte on-line přihlášku na internetových stránkách ISÚ.

Daň z přidané hodnoty – Směrnice Rady o společném systému daně z přidané hodnoty (nahrazující Šestou směrnicí) a zákon o dani z přidané hodnoty

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty řeší oblast, která musí být v rámci Evropské unie plně harmonizována. Při svém vzniku vycházel z Šesté směrnice. Tato směrnice však byla v prosinci 2006 nahrazena novou směrnicí 2006/112/ES, s účinností od 1. ledna 2007.

Publikace obsahuje:

- směrnici Rady 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, která nahrazuje Šestou směrnicí Rady 77/388/EHS, ve znění směrnice Rady 2006/138/ES, paralelně v českém i anglickém znění k 1. 1. 2007,
  - související předpisy (Osmá směrnice, Třináctá směrnice, Nařízení Rady ES č. 1777/2005, směrnice Rady 2006/138/ES),
  - zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění k 1. 1. 2007,
- převodní tabulky mezi Šestou směrnicí, novou směrnicí a českým zákonem o dani z přidané hodnoty seříděné podle všech tří předpisů,
  - výkladová stanoviska Ministerstva financí ČR v oblasti daně z přidané hodnoty,
  - úvodní komentář Ing. Petry Pospíšilové k českému zákonu o dani z přidané hodnoty a výkladovým stanoviskům Ministerstva financí ČR,
  - úvodní komentář Ing. Jana Rambouska upozorňující na některé překladové odlišnosti ve směrnici a zabývající se vlivem směrnic Evropské unie upravujících oblast daně z přidané hodnoty na český zákon o dani z přidané hodnoty.

Počet stran 448   Vazba brožovaná   ISBN 978-80-7357-244-0   Cena 385 Kč (včetně 5% DPH)

Vydalo nakladatelství ASPI, a. s., ve spolupráci s Komorou daňových poradců ČR. Publikaci objednávejte na těchto kontaktech: www.aspi.cz, e-mail: obchod@aspi.cz, fax: 246 040 401.

SVŠE Znojmo – studijní středisko Praha má za sebou první rok

Vážení a milí čtenáři,

opět bychom Vás rádi informovali o dění v pražské pobočce Soukromé vysoké školy ekonomické Znojmo, s.r.o.

Pro ty z Vás, kteří se dozvídají o její existenci poprvé, je třeba uvést základní informace.

SVŠE Znojmo byla založena v roce 2005 a v příštím roce bude mít své první absolventy, kteří studují tři bakalářské studijní obory, a to v kombinované a prezenční formě studia. Jedná se obor Účetnictví a finanční řízení podniku, dále Marketing a management a také Mzdové účetnictví, daně a personalistika. Obor Účetnictví a finanční řízení podniku má vazbu na Systém certifikace a vzdělávání účetních v ČR, jehož nositelem je Institut svazu účetních, a.s.

Studijní středisko Praha bylo otevřeno v roce 2006 a nabízí studium oboru Účetnictví a finanční řízení podniku, a to v kombinované formě studia. Studenti tohoto oboru mohou souběžně naplňovat požadavky obou vzdělávacích systémů (vysoká škola a I. a II. stupeň systému certifikace).

Jak jste se již dočetli, studijní středisko Praha oslaví v těchto dnech své první narozeniny. Pomalu končí zkušební období II. semestru historicky prvního akademického roku ve studijním středisku Praha. Pojďme si tedy krátce první akademický rok ve studijním středisku Praha zrekapitulovat.

Ve dnech 24. června, 12. srpna a 16. září 2006 proběhly přijímací zkoušky, ke kterým se přihlásilo celkem 64 uchazečů. Ke studiu bylo přijato 53 uchazečů, z kterých nakonec ke studiu nastoupilo rovných 50. Na konci I. semestru se dva studenti rozhodli studium ukončit, jednomu studentovi bylo studium ukončeno z důvodu neplnění studijních povinností a dva požádali o přerušení studia. V průběhu II. semestru studia požádal jeden ze studentů o ukončení studia, jeden o přerušení studia. Ročník by tedy mohlo ukončit celkem 43 lidí. Všechny zkoušky v prvním ročníku již složilo 21 studentů, kteří postupují do II. ročníku. Ostatní studenty ještě čeká dokončení některých studijních povinností. Předpokládáme, že počet studentů ve druhém ročníku neklesne pod 40.

Možnost skládat zkoušky v systému certifikace účetních využilo v Praze 23 studentů, kteří skládali zkoušku z Účetnictví I. Uspělo 14 adeptů a celková úspěšnost tak činí 39,13 %.

První ročník končí, studenti postupují do druhého. Zároveň však SVŠE Znojmo, středisko Praha přijímá studenty do dalšího prvního ročníku. Ke studiu bude přijato maximálně 84 studentů. V tuto chvíli má 33 ucha-

zečů o studium ve svých rukách rozhodnutí o přijetí ke studiu. První přijímací zkoušky se konaly dne 16. června. Na základě těchto přijímacích zkoušek bylo přijato celkem 26 uchazečů, 7 uchazečů splnilo podmínky pro přijetí bez přijímacích zkoušek. SVŠE Znojmo, středisko Praha eviduje v polovině července přihlášky dalších 28 uchazečů o studium. Dá se tedy předpokládat, že maximální kapacita prvního ročníku bude naplněna.

Studijní středisko Praha bude od září v nových prostorách

Velkou novinkou a pevně věříme, že příjemnou, je stěhování pražského střediska SVŠE Znojmo do nových prostor v Hyberské ulici č. 24, přímo naproti Masarykovu nádraží. Tyto nově zrekonstruované prostory v reprezentativní administrativní budově v centru Prahy bude SVŠE využívat společně se svým partnerem ISÚ, a.s. Věříme, že se studentům i pedagogům bude nové zázemí školy líbit a brzy tento prostor přijmou za svůj. Současně se na novou adresu přesune od 1. září také kancelář střediska, která dosud sídlí v sousedství Institutu v Tůních 15.

V nových prostorách bude probíhat výuka II. ročníku a částečně výuka I. ročníku. Vzhledem k tomu, že první ročník bude čítat dvě studijní skupiny, bude středisko Praha i nadále využívat také externí pronájem jedné učebny. O přesném rozdělení studijních skupin I. ročníku do jednotlivých učeben bude teprve rozhodnuto.

Všem studentům II. ročníku bych na závěr ráda popřála hezké prázdniny. Nově přijatým studentům gratuluji k přijetí na naši školu a přeji mnoho úspěchů při studiu. Uchazečům o studium pak přeji pevné nervy při přijímacích zkouškách. A Vás, kteří jste doposud přihlášku ke studiu nepodali, chci vyzvat, abyste tak učinili, neboť přihlášky ke studiu stále ještě přijímáme. Druhé kolo přijímacích zkoušek se bude konat dne 18. srpna 2007.

Lucie Zachařová
studijní středisko Praha

Odborné jazykové vzdělávání certifikovaných účetních v Praze

V červnu loňského roku předložila Komora certifikovaných účetních na základě výzvy Úřadu práce hl. města Prahy projekt zaměřený na odborné jazykové vzdělávání členů Komory spojený se žádostí o finanční podporu ze strukturálních fondů EU.

Přestože vyrozumění o schválení žádosti o finanční podporu Komora obdržela až v polovině prosince a s výrazně zkráceným rozsahem podpory oproti předloženému projektu, rozhodl výbor o realizaci projektu i za změněných podmínek.

V sobotu dne 5. května byl vlastní kurz odborného jazykového vzdělávání členů Komory zahájen. Tomuto okamžiku předcházely poměrně hektické čtyři měsíce příprav zahrnující vedle organizačních a administrativních záležitostí - mj. výběrové řízení na dodavatele jazykových a dalších služeb (smlouva o spolupráci na tomto projektu se školou domus linguarum s.r.o. byla podepsána až dne 13. března 2007) a především již ve spolupráci s vybranou školou – zorga-

nizování vstupního jazykového auditu přihlášených účastníků a vlastní odbornou přípravu kurzu.

Kurzu se účastní 40 členů, kteří uspěli při jazykovém auditu v průběhu března a dubna. Audit měl část písemnou – test a esej na vybrané téma, a část ústní – rozhovor s lektorem. Témata pro esej byla vždy minimálně tři, z toho dvě obecná (např. „Klady a záporů života v Praze“) a jedno odborné. Kamenem úrazu pro řadu účastníků se však většinou stala část ústní. Podle výsledků vstupního auditu jsou účastníci rozděleni do čtyř skupin. Celkem se k účasti přihlásilo 59 zájemců (osobně jsem očekával větší zájem).

Kurz je rozdělen na dvanáct lekcí - Business Communication, Enterprise, Presentations, Organization, Legal Forms, Management, Accounting, Taxes, Finance Statement and Analyses, Annual Report, IAS/IFRS, Repetition and closing examination, z nichž každá bude obsahem jednoho víkendového soustředění v rozsahu 16 hodin (celkem má kurz rozsah 192 výukových hodin). Účastníci kurzu obdrží ke každé lekci materiály, které současně budou v rozšířené podobě a vč. dalších procvičovacích zadání a domácích úkolů k dispozici na internetových stránkách.

V době psaní příspěvku mají účastníci kurzu za sebou dvě lekce a první ohlasy jsou většinou pozitivní. Pro Komoru je realizace tohoto projektu významnou zkušeností a určitě bude po vyhlášení vhodného programu z nového rozpočtového období 2007 – 2013 předkládat další projekty, které pomohou jejím členům za výhodných podmínek zvyšovat svoji kvalifikaci.

Ladislav Zemánek

Kvalifikace IFRS specialista

Novinka

Od zkušební termínu prosinec 2007 se sjednocuje zkouška „Mezinárodní účetní standardy a konsolidovaná účetní závěrka“ v systému certifikace účetních se zkouškou „IFRS specialista“, a to včetně přípravných kurzů. Adepti systému certifikace si po úspěšném složení této zkoušky budou moci požádat o vydání diplomu IFRS specialista. IFRS specialistům bude tato zkouška v rámci systému certifikace účetních uznána, a to se zpětnou platností.

Aktuální termíny podzimních kurzů i zkoušky v rámci kvalifikace IFRS specialista naleznete na internetových stránkách ISÚ – rubrika Vzdělávání, podrubrika Kvalifikace IFRS specialista. Zároveň jsou zde uvedena zadání a řešení předchozích zkoušek.

Vyhodnocení zkoušky s termínem konání 15. 6. 2007

V polovině června t.r. se konal již šestý běh zkoušky v rámci kvalifikace IFRS specialista, a to opět v Národním domě na Smíchově v Praze a v Kongresovém centru v Brně.

V Praze a Brně se zkoušky zúčastnilo celkem 21 adeptů, z nichž 10 zkoušku složilo, tj. úspěšnost byla 48%. Úspěšní adepti dosáhli průměrného počtu 55 bodů (pro složení zkoušky bylo nutné získat min. 50 bodů ze 100 možných).

Zároveň ve stejném termínu ISÚ garan-

toval čtvrtý běh této zkoušky v Bratislavě pro adepty Slovenské komory certifikovaných účtovníkov (SKČÚ). V Bratislavě se zkoušky zúčastnilo celkem 20 adeptů, z nichž pouze 2 byli úspěšní, tj. úspěšnost byla 10%. Úspěšní adepti dosáhli průměrného počtu 58,5 bodu.

Slavnostní předání diplomů IFRS specialista proběhnou v Praze a v Bratislavě v průběhu září za účasti zástupce ACCA slečny Katky Benešové.

Pro srovnání uvádíme výsledky předchozích zkoušek s tím, že výsledky zkoušek pro SKČÚ uvádíme v samostatné tabulce:

Praha, Brno

Zkušební termín	6/2007	12/2006	6/2006	12/2005	6/2005	11/2004
Účast	21	28	28	26	13	11
Úspěšlo	48 %	46 %	57 %	65 %	62 %	91 %
Průměrný počet bodů	55,1	56,6	58,1	57,6	55,2	60

Bratislava

Zkušební termín	6/2007	12/2006	6/2006
Účast	20	8	18
Úspěšlo	10 %	50 %	28 %
Průměrný počet bodů	58,5	58,6	68,4

Podrobné informace o kvalifikaci IFRS specialista Vám rádi poskytneme formou osobní nebo telefonické konzultace. Zároveň jsou veškeré informace uvedeny na internetových stránkách ISÚ a v katalogu vzdělávacích akcí, který Vám na vyžádání zdarma zašleme.

kontaktní osoby

Lada Sojková – manažer pro vzdělávání
e-mail: sojkova@svaz-ucetnich.cz

tel. 296 208 220-7

Jana Havelková – asistent pro vzdělávání
e-mail: havelkova@svaz-ucetnich.cz

tel. 296 208 220-7

Aktuální nabídka profesního vzdělávání

Nový katalog profesního vzdělávání zahrnuje nabídku vzdělávacích akcí na období od září 2007 do února 2008 pro zájemce z řad široké odborné veřejnosti: účetní – ekonomy na všech kvalifikačních stupních, účetní metodiky, finanční analytiku, auditory a daňové poradce, ale i pro pracovníky střední a vrcholové úrovně řízení včetně manažerů nefinančního zaměření a majitelů firem.

Nabídka profesního vzdělávání je členěna do těchto částí:

- Rekvalifikační kurzy s akreditací MŠMT ČR
- Autorizovaný účetní **NOVINKA**
- Vzdělávání v systému certifikace účetních
- Kvalifikace IFRS
- Doplnkové profesní vzdělávání
- e-learning
- Profesní vzdělávání na zakázku

Z nového katalogu vybíráme:

Daňový speciál 2007/2008 – aktuality a vybrané tematické okruhy pro pokročilé

Cílem 4denního kurzu je seznámit účastníky s aktuálními a očekávanými změnami v daňové legislativě, poukázat na problémy v současné daňové praxi a upozornit na komplikovaná ustanovení zákona o správě daní a poplatků. Kurz je doplněn tématem zaměřeným na trestní aspekty daňových deliktů a tématem k aktuálním změnám při uplatňování celních předpisů při realizaci zahraničního obchodu se zbožím i službami.

Kurz si můžete objednat jako celek, příp. se přihlásit pouze na vybrané semináře:

Název tématu (semináře)	Termín konání	Doba konání	Lektor
Správa daní	19. 11. 2007	9.00–13.00	JUDr. Jaroslav Kobík
Trestní odpovědnost za daňové delikty		14.00–18.00	JUDr. Tomáš Linhart
Daň z přidané hodnoty	20. 11. 2007	9.00–13.00	Ing. Jan Rambousek
Celní předpisy		14.00–18.00	Ing. Karel Stuchlík
Daň z příjmů právnických osob	21. 11. 2007	9.00–13.00	Ing. Otakar Machala
Daň z příjmů fyzických osob		14.00–18.00	JUDr. Ing. Lubomír Janoušek
Zdanění příjmů ze závislé činnosti	22. 11. 2007	9.00–13.00	Ing. Marie Hajšmanová
Mezinárodní zdanění příjmů		14.00–18.00	Ing. Václav Zíka

Procvičujeme na příkladech z praxe – cyklus seminářů

V průběhu jednotlivých seminářů si účastníci prohloubí znalosti a získají větší jistotu při řešení praktických problémů ve vztahu k vyhlášenému tématu včetně řešení specifických a komplikovaných operací. Přihlášení posluchači týden před konáním semináře obdrží na e-mailovou adresu zadání příkladů tak, aby si mohli připravit své návrhy na řešení a dotazy.

Název semináře	Termín konání	Doba konání	Lektor
DPH a místo plnění	14. 9. 2007	9.00–13.00	Ing. Petr Kout, CSc.
Opravy, rezervy na opravy, technické zhodnocení	12. 10. 2007	9.00–13.00	Ing. Petr Kout, CSc. Tomáš Líbal
Účtování o zálohách, odpisy pohledávek, opravné položky k pohledávkám	26. 10. 2007	9.00–13.00	Tomáš Líbal
Intrastat v Evropském společenství	26. 10. 2007	9.00–16.00	Josef Jelínek
Odpisy	9. 11. 2007	9.00–13.00	Ing. Petr Kout, CSc.
Konsolidovaná účetní závěrka podle IFRS a CAS	13. 11. 2007	8.30–13.30	Ing. Radka Loja
Poskytování náhrad cestovních výdajů	7. 12. 2007	9.00–14.00	Ing. Helena Ludvíková
Leasing z pohledu nájemce	18. 1. 2008	9.00–13.00	Ing. Petr Kout, CSc. Tomáš Líbal
Případová studie na sestavení cash flow nepřímou metodou	21. 1. 2008	9.00–13.00	Ing. Eva Sládková
Majetek podle IFRS	22. 1. 2008	8.30–13.30	Ing. Radka Loja
Výpočet mezd	23. 1. 2008	9.00–13.00	Ing. Jitka Pavelková

IFRS speciál 2008 – aktuality a vybrané tematické okruhy pro pokročilé

Cílem 3denního kurzu je seznámit účastníky s aktuálními a očekávanými změnami ve standardech a interpretacích, upozornit na řešení specifických a komplikovaných problémů při implementaci IFRS v českých společnostech. Kurz je doplněn tématem zaměřeným na seznámení s aktuálním vývojem projektu IFRS pro malé a střední podniky.

Kurz si můžete objednat jako celek, příp. se přihlásit pouze na vybrané semináře:

Název tématu (semináře)	Termín konání	Doba konání	Lektor
Praktické problémy při sestavování účetní závěrky podle IFRS	14. 1. 2008	9.00–13.00	Ing. Libor Vašek
Nové přístupy ke konsolidované účetní závěrce		14.00–18.00	Ing. Lubomír Harna
Složité problémy v oblasti majetku při užití IFRS	15. 1. 2008	9.00–13.00	Ing. Alice Šrámková, FCCA
Pohledávky a další finanční nástroje podle IFRS		14.00–18.00	Ing. Helena Vojáčková, MBA, FCCA
Aktuální změny v IFRS	16. 1. 2008	9.00–13.00	Ing. Martina Janoušková, FCCA
Návrh IFRS pro malé a střední podniky		14.00–18.00	

Katalog Vám na vyžádání zdarma zašleme, příp. se s aktuální nabídkou vzdělávacích akcí ISÚ můžete seznámit na www.svaz-ucetnich.cz/isu, kde máte zároveň možnost se on-line přihlásit na Vámi vybranou akci. Informace Vám rádi poskytneme i formou osobní či telefonické konzultace:

kontaktní osoby:

Lada Sojková – manažer pro vzdělávání, e-mail: sojkova@svaz-ucetnich.cz, tel. 296 208 220-7

Jana Havelková – koordinátor pro vzdělávání, e-mail: havelkova@svaz-ucetnich.cz, tel. 296 208 220-7

100 let Asociace účetních Polska

V roce 2007 slaví Asociace účetních Polska (Stowarzyszenie Księgowych w Polsce) sto let od svého založení. Hlavní oslavy spojené s mezinárodní konferencí se konaly ve Varšavě ve dnech 28. a 29. května. Setkání se na pozvání hostitelů zúčastnili i zástupci Svazu účetních (a Komory) Ing. Mrkvičková a JUDr. Sobotka.

Asociace účetních Polska (Stowarzyszenie Księgowych w Polsce) je nejstarší a největší polskou organizací sdružující odborníky v oblasti účetnictví a financí. Historie této asociace je skutečně znamenitá a neškodí si připomenout některé její významné body.

- 1907** – 9. června - založení asociace účetních (Bookkeepers Association),
- 1926** – schválení nového statutu a přejmenování na dnešní „Accountants Association in Poland“,
- 1944** – 4. srpna - první „poválečný“ sněm pobočky Asociace v Lublinu (centrum Asociace do doby osvobození celého Polska),
- 1946** - Asociace účetních Polska (Stowarzyszenie Księgowych w Polsce) byla oficiálně zaregistrována,
- 1959** – bylo založeno centrum odborné přípravy a byl také zaveden titul certifikovaného účetního,
- 1989** – řádné členství v IFAC,
- 1996** – členství v Evropské federaci účetních a auditorů malých a středních podniků (AFAA European Federation of Accountants and Auditors of Small and Medium – Sized Enterprises),
- 2005** – asociace je oficiálním překladatelem IAS/IFRS pro Official Journal EU do polštiny.

Asociace aktivně spolupracuje s Komorou auditorů Polska, organizuje profesní školení pro polské účetní a má také podíl v soukromé vysoké škole, zaměřené na účetnictví. Je významným hráčem v oblasti účetnictví a financí ve střední Evropě (spolupracuje s celou řadou organizací účetních a auditorů v Evropě, s mnoha na bázi bilaterálních smluv), postavení je dáno nejen stoletou tradicí, ale rozsáhlou členskou základnou - na území Polska existuje 26 regionálních poboček, které dále vytvářejí místní organizace a kluby.

Asociace se zaměřena nejen na tradiční členskou základnu, ale vytvořila důležité výbory:

Výbor pro výzkum, který sdružuje akademiky z významných vysokých

škol a podporuje výzkum v oblasti účetnictví. Vydává několik časopisů, orientovaných na účetní teorii a výzkum, organizuje vědecké konference, soutěže o nejlepší bakalářské, magisterské diplomové práce a doktorské práce v oblasti účetnictví.

Výbor pro certifikované účetní – orientuje se na dodržování vysoké profesní a etické úrovně certifikovaných účetních, jejich následné odborné vzdělávání apod. (poskytovat účetní služby

pro veřejnost - jako naši OSVČ a účetní firmy - může v Polsku pouze držitel certifikátu, který vydává polské Ministerstvo financí v koordinaci s Asociací po splnění vstupních podmínek, např. absolvování vysoké školy poskytující účetní vzdělání, složení zkoušek apod.

Tento výbor se orientuje na dodržování vysoké profesní a etické úrovně certifikovaných účetních, jejich následné odborné vzdělávání apod.).

Výbor pro auditorské společnosti – byl založen v roce 2000 a dnes zahrnuje několik stovek auditorských společností. Jeho hlavní úlohou je podpora těchto firem v oblasti teoretické i praktické, je vydáván speciální časopis pro tento segment.

I když je pro poskytovatele účetních služeb pro veřejnost v Polsku stanovena povinnost získat certifikát od ministerstva financí (na rozdíl od ČR je přístup do profese v této oblasti dílčím způsobem regulován), není ještě zavedena certifikace v našem pojetí a zmíněná zkouška je zkouškou prokazující znalosti zaměřené na účetnictví a nejbližší obory. V tomto směru je náš systém certifikace pro polské kolegy vzorem.

Na druhou stranu si musíme vzít příklad z jednotné, profesně i finančně silné organizace, která, jak bylo uvedeno výše, zahrnuje celé spektrum činností, které jsme my buďto vůbec nezahájili či nerozvinuli (výbor pro výzkum, silné a na základě smluv rozvíjené mezinárodní vztahy) nebo předali mimo Svaz (správa certifikace, vzdělávání před složením zkoušek).

Ing. Alena Mrkvičková

Regionální setkání představitelů účetních a auditorských organizací, členů IFAC

Součástí akcí u příležitosti sta let polské účetní asociace bylo i regionální setkání představitelů účetních a auditorských organizací - členů IFAC, kterého se zúčastnili zástupci profesních organizací z Bulharska, České republiky, Chorvatska, Maďarska, Polska, Rumunska a Slovinska.

Jednalo se o první regionální setkání zástupců členských organizací s vrcholným vedením IFAC, které zastupovali prezident IFAC Fermín del Valle a generální tajemník Ian Ball.

Cílem akce bylo prodiskutovat aktuální témata, která region v oblasti účetnictví a auditu řeší a hledat cesty k podpoře členských organizací právě ze strany IFAC. A to jak podpory organizací samotných, tak podpory v jednání s představiteli vlád.

Jako zástupci Svazu účetních jsme přednesli v diskusi velmi aktuální problém nejen České republiky - a to liberální, ne vždy kontrolovaný přístup osob do účetní profese a absenci snah státní administrativy cokoli řešit. Poukázali jsme na snahy jiných zemí chránit titul certifikovaný, kvalifikovaný účetní. IFAC je autorem velmi kvalitních a mezinárodně respektovaných vzdělávacích standardů, které by stejně jako IAS/IFRS, postupně měla Evropská unie přijmout jako vodítko pro kvalitu účetní profese. Protože účetní profese není profesí regulovanou zvláštními zákony EU a spadá pod evropskou směrnici o službách, navrhli jsme společný postup zúčastněných

organizací při implementaci této směrnice do národních legislativ. Směrnice zdůrazňuje roli certifikací a profesních organizací při dodržování kvality po-

skytovaných služeb. Právě v této oblasti by podpora ze strany vedení IFAC při jednání na úrovni EU či národní byla velmi potřebná.

Další důležitým tématem bylo definování veřejného zájmu v oblasti poskytování účetních služeb, nejen v oblasti auditu. Pokud budou navýšeny limity pro audit ve 4. směrnici ES tak, jak je plánováno a jednotlivé členské země ve svých zákonech budou tento trend následovat, bude řada doposud auditovaných společností z povinnosti auditu vyjmuta. A pokud vedení účetnictví nebude zajišťováno kvalitními účetními, může dojít ke zkrakování údajů nebo neposkytování kvalitních a spolehlivých informací pro jednotlivé jejich uživatele (banky, státní instituce, obchodní partnery apod.) s možnými negativními důsledky na celou ekonomiku. Tento trend může být násoben dalšími materiály, které vydala k diskusi Evropská komise. Jedním z nich je trend zjednodušování účetních pravidel pro SME's. A právě SME's tvoří nezanedbatelnou část ekonomiky evropských států.

Stranou zájmu účastníků nezůstaly ani diskuse o účetním standardu pro SME's, (nyní v připomínkovém řízení), připravované směrnici pro aplikaci auditorského standardu ISQC1, ale i o nízké kvalitě oficiálních překladů IAS/IFRS do národních jazyků pořízených Evropskou unií a vysokých nákladech na zabezpečení profesně kvalitních překladů.

Pokračování obdobných setkání bylo shledáno jako užitečné a přínosné a bylo předběžně naplánováno pro rok 2008 do Prahy.

Ing. Alena Mrkvičková

Informace z IFAC

IFAC otevřel nové mezinárodní centrum pro otázky malých a středních firem (účetních firem) na webu IFAC: <http://www.ifac.org/SMP>.

IAESB zveřejnil francouzskou, španělskou a německou verzi navržených IFRS pro malé a střední podniky (IFRS for SME's). Originální verze v angličtině byla zveřejněna v únoru 2007 a je k dispozici na www.iasb.org ke komentářům, které musí být doručeny nejpozději 1. 10. 2007. Zmíněné jazykové verze lze na webu IASB nalézt následovně: Current Projects - IASB Projects - Small and Medium-sized Entities - Exposure Drafts for Small and Medium-sized Entities.

IFAC provádí průzkum finančního výkaznictví

Mezinárodní federace účetních (IFAC) ve své tiskové zprávě ze dne 1. června vyzvala uživatele účetních výkazů, včetně investorů, tvůrců standardů, auditorů a akademické obce, aby se účastnily globálního průzkumu zaměřeného na získání infor-

mací, jakým způsobem posílit proces sestavení finančních výkazů. Průzkum je součástí širšího projektu IFAC zaměřeného na zvýšení kvality finančního výkaznictví. Průzkum a následné rozhovory s uživateli budou zaměřeny rovněž na užitečnost finančních výkazů a na docílení jejich větší relevantnosti, srozumitelnosti a spolehlivosti.

Tato globální aktivita IFAC navazuje na dřívější doporučení IFAC vyjádřená ve zprávách z let 2003 a 2004 „Obnovení důvěry veřejnosti ve finanční výkaznictví: Mezinárodní perspektiva“ („Rebuilding Public Confidence in Financial Reporting: An International Perspective“) a „Výzvy a úspěchy v implementaci Mezinárodních standardů: Dosažení konvergence k IFRS a ISA“ („Challenges and Successes in Implementing International Standards: Achieving Convergence to IFRSs and ISAs“).

Výsledky průzkumu budou zveřejněny na internetových stránkách IFAC do konce letošního roku.

PAIB zveřejnil novou směrnici „Dobrá praxe“ vytvořenou pro účetní v podnikatelském sektoru.

PAIB je Výbor IFAC pro profesní účetní v podnikatelském sektoru a směrnici vyvinul na základě nových principů pro oblast finančního a manažerského účetnictví a další témata. Současně PAIB žádá o komentáře k navrženému novému úvodu k Mezinárodním výkazům manažerského účetnictví a mezinárodní směrnici k dobré praxi. Text naleznete na adrese:

<http://www.ifac.org/Guidance/EXD-Details.php?EDID=0082>. Termín doručení komentářů je 12. 9. 2007.

Podpora profesních účetních v podnikatelském sektoru ze strany IFAC se projevuje i otevřením nového vícejazyčného vyhledávače na IFACnet, (<http://ifacnet.com>), který spoluvytvářelo kolem 30 dalších profesních organizací. Pro výměnu informací v této oblasti slouží rovněž nově zřízené Mezinárodní centrum pro profesní účetní na adrese: <http://www.ifac.org/paib/Community.php>. Další informace naleznete na <http://www.ifac.org/paib/>.

ACCA vs Svaz účetních 8:1

Loňské vysoké vítězství Svazu účetních 12 : 1 je zapomenuto, ACCA nám vrátila prohru i s úroky. Tým Svazu účetních doplatil na špatnou morálku některých přihlášených členů, které od utkání patrně odradilo počasí, protože ještě hodinu před výkopem pořádně lilo. Dali jsme dohromady 12 hráčů včetně zástupkyně ženského pohlaví a po 20 minutách hry už nás bylo je-

nom 11, neboť jeden z nejlepších hráčů si odjel do Thomayerovy nemocnice udělat pár štychů na roztrženém obočí. Zato ACCA se sešla v hojném počtu 22 hráčů a hráček a mohla složit jednáčky dvě.

Převaha mládí se projevila a ze-

jména naše obrana složená z hráčů nad 50 let nemohla dlouho odolávat.

Pátý ročník o pohár ACCA v kopané má tedy svého zaslouženého vítěze a my se těšíme na odvetu příště. Ještě že po utkání bylo servírováno hojně občerstvení... vs

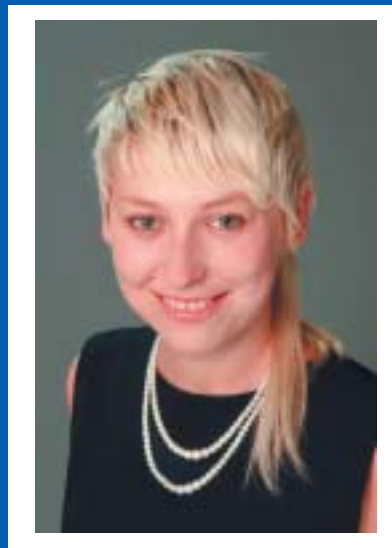
Význam odborné certifikace při hledání nového zaměstnání

Odborná certifikace hraje významnou roli u každé profese vyžadující určitou míru specializace. Lze říci, že toto tvrzení platí v případě účetnictví a profesí v oblasti financí dvojnásob.

V České republice se odbornou certifikací účetních zabývá Institut Svazu účetních (ISÚ). Certifikace Svazu účetních se stala jedním z nejprestižnějších a nejuznávanějších profesních osvědčení v oboru. Společnost Robert Half International celosvětově spolupracuje s předními profesními organizacemi, např. ACCA, ICAEW, CIMA, BVBC (Bundesverband der Bilanzbuchhalter und Controller), DDIM (Dachgesellschaft Deutscher Interim Manager), AICPA (American Institute of Certified Public Accountants) a dalšími. Právě z tohoto důvodu spolupracuje česká pobočka Robert Half International, konkrétně divize Finance & Accounting, která se zaměřuje na výběr odborníků z oblasti financí a účetnictví, s ISÚ. Tato spolupráce je velice intenzivní jednak na bázi partnerství na akcích pořádaných jednou ze společností, ale také při hledání profesního uplatnění držitelů certifikátu.

Oproti stavu před několika lety, kdy nebyl certifikát při přijetí na určitou pracovní pozici ve financích a účetnictví prakticky vůbec vyžadován, se situace razantně změnila. V minulosti bylo osvědčení o odborné kvalifikaci vyžadováno především, a prakticky výhradně u finančních manažerů. Jednalo se hlavně o kvalifikaci ACCA. V současnosti se tento požadavek přenáší i na účetní pozice. Stále více klientů (společností, které hledají nové zaměstnance) uvádí mezi svými základními požadavky osvědčení o odbornosti, konkrétně certifikát Svazu účetních. V závislosti na pracovní pozici se objevují i požadavky na konkrétní stupeň certifikace Svazu účetních. Tyto požadavky vznášejí především mezinárodní společnosti, jejichž vedení má zkušenosti s obdobnými typy certifikace v zahraničí. Pro některé z nich je takřka nemyslitelné, že by například vedoucí pozici v účetnictví zastával člověk bez příslušného vzdělání, ke kterému samozřejmě patří i osvědčení o odbornosti.

Povědomí o obsahu a významu cer-

tifikace je dnes v oblasti financí a účetnictví hojně rozšířeno. Prakticky každý profesionál v tomto oboru již systém certifikace zná a dokáže posoudit, jakou úroveň znalostí každý ze stupňů představuje a zároveň zaručuje. Ne všechna výběrová řízení při obsazování volných pozic ve společnosti jsou ovšem vedena profesionály přímo z oboru. V současné době je velké množství výběrových řízení vedeno prostřednictvím agentur práce. Stejně jako si vybíráme například lékaře, který dokáže posoudit náš zdravotní stav, odborně nás vyšetřit a doporučit další postup, měli bychom si vybrat i svou personální agenturu. V zahraničí je běžné, že lidé mají nejen svého praktického lékaře nebo zubaře, ale také svého agenta, na kterého se v případě potřeby, tzn. hledání nového zaměstnání, obracují. I u nás se tento trend začíná projevovat. Při výběru vhodné personální agentury je, zvláště v účetní oblasti, nutné řídit se nejen pozicemi, které tato společnost momentálně nabízí, ale také stupněm odbornosti, který může u svých konzultantů nabídnout. U tak specifického oboru, jako je účetnictví, se tento fakt více než potvrzuje. Jedním z hledisek, kterými se lze řídit, může být právě

znalost a přehled o Systému certifikace Svazu účetních. Konzultant, který certifikaci zná a ví, co je jejím obsahem, může lépe zhodnotit profesní znalosti a schopnosti kandidáta (uchazeče o zaměstnání), ale hlavně jej může kvalitněji prezentovat u jeho potenciálního zaměstnavatele. Tato skutečnost výrazně zvyšuje možnosti získání nového zaměstnání. Zárukou může být v tomto případě například partnerství s profesní organizací.

Je nesporné, že absolvování certifikace Svazu účetních svým držitelům významně zvyšuje možnosti uplatnění na trhu práce. Podle našich zkušeností mohou úspěšně absolventi certifikace získat zaměstnání rychleji, potenciální zaměstnavatelé k nim přistupují s vyšší důvěrou v jejich odborné schopnosti. Vlastnictví certifikátu je potvrzením odborných znalostí a zkušeností. Na tomto místě je nutné podotknout, že samotný certifikát získání lukrativního zaměstnání nezaručuje. V oblasti účetních pozic je uchazeči stále podceňována nutnost znalosti cizích jazyků, především angličtiny. Pro úspěšné zvládnutí přijímacích pohovorů a získání žádaného zaměstnání je v současnosti, kromě odborných zkušeností, ve většině případů podmínkou alespoň komunikativní znalost cizího jazyka. Nesmíme zapomínat ani na takzvané „soft skills“, zvláště pak komunikační dovednosti a manažerské schopnosti. Zaměstnavatelé napříč obory považují za obecně platný trend na trhu práce, že tyto schopnosti jsou dnes stejně důležité jako odborné znalosti. Tento trend také potvrzuje 50 % finančních odborníků, kteří se zúčastnili posledního průzkumu Financial Directions Survey (mezinárodní výzkum dotazující více než 2500 finančních a účetních odborníků ve třinácti zemích světa – USA a Evropa, včetně České republiky) společnosti Robert Half International.

Věříme, že tato informace o situaci na trhu práce napomůže vašemu rozhodování o dalším postupu v systému certifikace a přejeme vám, abyste vytrvali ve svém úsilí o dosažení co nejvyšší kvalifikace ve vašem oboru.

Miroslava Barčová
Division Manager

EMAA zasedala v Koblenzi

Zástupci profesních organizací účetních z Německa, Rakouska, Švýcarska a České republiky se sešli 15.–17. 6. 2007 na pravidelném každoročním setkání v německém Koblenzi, městě na soutoku Rýna a Mosely. Zasedání se zúčastnili za českou stranu JUDr. Věroslav Sobotka, tajemník prezidenta Svazu účetních a Ing. Milan Jiroš, vedoucí ekonomického úseku Kooperativa, pojišťovna a.s.

Letošního zasedání se jako hosté zúčastnili Federico Diomeda, prezident EFAA (European Federation of Accountants and Auditors for SME's – Evropská asociace účetních a auditorů pro malé a střední podniky) a Karl-Joachim Brand, country manager společnosti Robert Half International v SRN.

Po úvodním vystoupení prezidenta EMAA Udo Biniase a prezidenta hostitelské organizace BVBC Uwe Jüttnera pokračoval program obvyklými body, jako je zpráva o činnosti EMAA, schválení protokolu z minulého zasedání EMAA v Bernu a vystoupení zástupců jednotlivých zemí.

Prezident hostitelského svazu účetních Uwe Jüttner zahajuje jednání.

Následovala prezentace EFAA a společnosti Robert Half International, která byla jedním ze sponzorů zasedání EMAA v Koblenzi.

Federico Diomeda konstatoval, že sektor malých a středních podniků dominuje podnikání v Evropě, když představuje 99 % všech podniků, 66 % zaměstnaneckých míst a 65 % celkového obchodního obrátu v Evropské unii. Jednou z hlavních charakteristik firem v tomto sektoru je, že nemožou disponovat dostatečným personálem vykonávajícím různé administrativní a účetní úlohy. V této souvislosti podniky často hledají externí pomoc a nejčastěji je dodavatelem těchto služeb právě účetní.

Účetní malé a střední firmy je v trvalém kontaktu se svým klientem a to mu umožňuje nejen poskytovat služby na jeho vlastním poli, ať už je to účetnictví, audit nebo poradenství, ale pomáhá klientovi nalézt i dodavatele dalších služeb, jestliže je to žádoucí.

Důležité přitom je, že služby poskytované sektoru MSP jsou vytvářeny v závislosti na požadavcích podniku nejrůznější úrovně.

Hlavní cíle EFAA:

- zajistit řádné podmínky a předpisy pro činnost SMP;
- zásobovat sektor MSP takovými informacemi, které posílí věrohodnost sektoru vůči zákazníkům, dodavatelům zboží a financí a vůči úřadům;

- usnadňovat přeshraniční spolupráci mezi jednotlivými účetními a auditory v rámci EFAA.

Karl-Joachim Brand seznámil přítomné také s mezinárodním srovnáním úrovně mezd v oblasti účetnictví a financí provedeným společností Robert Half International v Německu, Francii, Itálii, Irsku, Spojeném království, Švýcarsku a České republice. Pozice v úrovni „Bilanzbuchhalter“ je překvapivě nejlépe placena v Irsku (70–80 tisíc Eur ročně), nejméně v České republice (10,5–14,7 tisíc eur). Pozice „Controllera“ je nejlépe placena ve Švýcarsku (71 až 85 tisíc eur).

Gerhard Peirhofer z Rakouska informoval o současném stavu projednávání registrace ochranné známky EMA (European Management Accountant), o kterou jménem EMAA požádal rakouský svaz účetních BÖB počátkem roku.

Žádost se řeší ve španělském Alicante, kde je centrum Evropské unie pro autorská práva a ochranné známky. Žádost byla vrácena k doplnění a předpokládá se, že po kompletní žádosti bude do konce roku kladně vyřízena.

Titul EMA vyjadřuje zhruba úroveň bilančního účetního (Bilanzbuchhalter) a jeho registrace by měla usnadnit jeho držitelům prokazování odborné způsobilosti k výkonu profese účetního v zemích EU.

Titul EMA budou moci využívat všichni bilanční účetní z členských zemí EMAA, kteří jsou registrováni v profesní organizaci/komore. V ČR se to bude týkat členů Komory certifikovaných účetních, kteří jsou držitelé certifikátu stupně bilančního účetní v oboru účetnictví a finance, vydávaného Svazem účetních.

Jedním z dlouhodobých úkolů EMAA je porovnávání kvalifikací v rámci členských zemí i navenek. Byly předloženy návrhy tabulky, která by přehledným způsobem dokumentovala úroveň jednotlivých kvalifikací a rozdíly mezi nimi. V diskusi o rozvrstvení předmětů či zkoušek se účastníci shodli, že za základ bude použito členění českého systému certifikace, který poskytuje nejširší strukturu předmětů a informací k náročnosti zkoušek. Již na zasedání EMAA v Českém Krumlově v roce 2005 Svaz účetních navrhl, že jedním z vhodných nástrojů pro srovnání úrovně kvalifikací, je míra shody s Mezinárodními vzdělávacími standardy IES IFAC. Pro tyto účely jsme účastníkům zasedání v Koblenzi poskytli podrobný dotazník „IFAC Compliance Checklist Education“, který vyplňoval Svaz účetních koncem roku 2005.

V další činnosti EMAA by se mělo vyvíjet větší úsilí při vytváření sítě pracovních kontaktů, umožňujících výměnu zkušeností, jako tomu bylo při návštěvě členů německého BVBC v ČR v roce 2002 zaměřené na controlling ve firmách.

Bylo navrženo vytvoření mezinárodní rady pro otázky rozvoje profese a řešení odborných aktuálních problémů. Každá země určí členy této pracovní skupiny a jmenuje odpovědného zástupce.

Členové EMAA mají mít stejné výhody jako členové profesních organizací v členských zemích EMAA, což v budoucnu bude znamenat, že např. český certifikovaný účetní se zúčastní semináře v Salzburgu a bude mít 10 % slevu jako člen rakouského svazu.

V dalším období se chce EMAA zaměřit na posílení mezinárodní spolupráce s profesními organizacemi dalších zemí a získat případně nové členy. Bude znamenat i větší orientaci na angličtinu, protože jednou z překážek vstupu nových členů může být používání němčiny jako hlavního jednacího jazyka EMAA.

V otázce podpůrného členství v EMAA tzv. „Fördermitglieder“ (fyzické i právnické osoby, mající právo zúčastnit se jednání EMAA a požívat dalších výhod) bylo navrženo, aby firmy měly možnost používat logo EMAA na firemních hlavičkových papírech. Bude se řešit také otázka, zda diferencovat vyšší příspěvků a jaké výhody za zvýšené příspěvky poskytovat.

V závěru prvního dne zasedání nabídl Federico Diomeda mimořádné členství EMAA v EFAA bez členského poplatku, což bylo všemi přítomnými přijato velmi kladně.

Na nedělním dopoledním zasedání byly řešeny vnitřní organizační záležitosti EMAA. Vedení EMAA zůstává beze změny, prezidentem je nadále Udo Biniase (SRN), viceprezidenty na další dvouleté období jsou:

Miroslav Hořícký – Česká republika

Wilhelm Budai – Rakousko

Herbert Mattle – Švýcarsko

Novými revizory účtu byli zvoleni Ivan Progin ze Švýcarska a Klaus Kathrein z Rakouska.

Věroslav Sobotka

Data vydání Bulletinu 2007 a podmínky inzerce

Bulletin je vydáván minimálně 4x ročně a je rozesílán bezplatně všem adeptům registrovaným v systému certifikace, jejichž počet se pohybuje mezi 5000–6000 v závislosti na ukončení registrace po získání certifikátu a přílivu nových adeptů. Zhruba 500 ks je rozesíláno v souvislosti s nabídkou spolupráce a inzerce významným personálním firmám, velkým auditorským a účetním společnostem a vzdělávacím agenturám. Dalších několik set výtisků je rozesíláno spolu s informační brožurou zájemcům o systém certifikace a využito k propagaci na větších akcích typu semináře, konfe-

rence nebo výstavy. Celkový náklad srpnového čísla činí 5500 výtisků. Termíny vydání Bulletinu se přizpůsobují potřebám adeptů dostat včas informace potřebné pro postup certifikací a prioritně se řídí proběhlými a připravovanými zkouškami. **Termíny vydání v roce 2007: 1. 3., 1. 5., 15. 8. a 1. 11.**

Ceny inzerátů jsou bez DPH a platí pro inzeráty dodané v definitivní podobě (nevyžadují další úpravu) ve formátu pdf., tif. a jpg. (minimální rozlišení 300 DPI). Grafické úpravy nebo zpracování inzerátu jsou možné po dohodě s redakcí. Mini-

mální rozměr inzerátu je stanoven na 1/4 strany, obsah inzerátu nesmí odporovat svým obsahem nebo charakterem běžným etickým zásadám a předpokládá se jeho souvislost se zaměřením Bulletinu. Stejně zásady platí pro PR články, jejichž cena se řídí velikostí plochy jako u inzerátů. **Uzávěrky inzerátů: 31. 1., 31. 3., 15. 7. a 30. 9.**

Bulletin je zveřejněn kompletní i s inzeráty na www stránkách ISÚ nejpozději v den vytištění, inzeráty budou ponechány ve webové verzi po celou dobu zveřejnění Bulletinu (max. 1 rok), nebude-li si klient přát jejich odstranění např. z důvodu neaktuálnosti údajů v inzerátu apod.

ROZMĚRY A CENY INZERÁTŮ

1/1	zrcadlo: 190 x 275 mm	20 000 Kč
1/2	zrcadlo: 190 x 135 mm	12 000 Kč
1/3	zrcadlo: 59 x 275 mm	10 000 Kč
1/4	zrcadlo: 135 x 93 mm	8 000 Kč

Možnost vkládání letáků, formát A4 a A5 – cena za kus 1,50 Kč bez DPH.

Bližší informace:
JUDr. V. Sobotka
tel. 296 208 220-7
fax. 296 208 228
e-mail: bulletin@svaz-ucetnich.cz

Kalendárium

- 5. září seminář ACCA „Profesionalita a etika“ v Anel's hotelu
- 5. a 12. září náhledy do vyhodnocených zkuškových zadání v prostorách ISÚ od 9.00 do 16.00 hodin
- 10. 9. předávání diplomů IFRS Specialista v ISÚ
- 9. 10. seminář „Závaznost evropského práva v oblasti DPH“
- 4.–6. 10. Kongres Komory účetních expertů Francie v Lille
- 13.–15.11. Zasedání Rady IFAC v Mexico City
- 4. 12. Fórum IFAC k 30. výročí založení – New York
- 2.–8.12. Světový týden účetnictví, vyhlášený IFAC k 30. výročí založení
- 3.–8.12. Zkoušky v systému certifikace účetních

Postupte až tam, kam opravdu patřííte!

Jste specialistou v oblasti financí, účetnictví, auditu nebo daní? Hovoříte a píšete anglicky? Ovládáte další cizí jazyk? Jste držitelem odborné certifikace?

A nechcete zkusit lepší a zajímavější práci? Společnost Robert Half je špičkou v oblasti vyhledávání a výběru zaměstnanců na stálý pracovní poměr i na časově omezené projekty. Robert Half vám pomůže najít zaměstnání podle vašich představ.

296 338 633
www.roberthalf.cz

Dáme si práci najít vám lepší práci.

 Robert Half®
Finance & Accounting